

Naročnina

Dnevna izdaja
za državo SHS
mesečno 25 Din
polletno 150 Din
celoletno 300 Din
za inozemstvo
mesečno 40 Din
nedeljska izdaja
celoletno v Jugoslaviji 120 Din, za inozemstvo 140 Din

SLOVENEK

S tedensko prilogo »Ilustrirani Slovenec«

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III
Rokopisi se ne vračajo, nevrnjeni
pisma se ne sprejemajo. Uredništvo
telefon št. 2050, upravnštvo št. 2326

Informativen list za slovenski narod

Uprava je v Kopitarjevi ul. št. 6. Cerkveni
račun: Ljubljana št. 10.650 in 10.349
za inzerate, Sarajevo št. 7563, Zagreb
št. 39.011, Praga in Dunaj št. 24.797

Pozdravljeni!

Danes v nedeljo se odpre v Ljubljani združni kongres. Ni samo slučaj, da praznujemo v Sloveniji s kongresom in združno razstavo desetletnico Glavne združne zveze, ki je vrhovna organizacija našega združništva. Saj je splošno znano, da je slovensko združništvo najbolj razvito in najmočnejše v vsej državi. Zato so vse štiri slovenske združne zveze na čelu z Združno zvezo v Ljubljani, priredile združno razstavo, ki naj pokaže zlasti drugim združnikom iz ostalih pokrajin države, kaj premore in kaj je danes slovensko združništvo v našem gospodarstvu. Združna razstava pa je danes najlepša in najpopolnejša slika našega združništva, pa tudi slika našega združnega razvoja, ko še nimamo pisane izčrpne zgodovine slovenskega združništva, še manj pa združništva v vsej državi. Vključno dejstvu, da je danes slovenska združna organizacija že jako popolna, je vendar le ugotoviti, da imamo še mnogo želj glede razvoja našega združništva. Jako popolna je organizacija našega kreditnega združništva, ki beleži najlepše uspehe: L. 1927 je bilo v zadrukah vlog 1192 milj., od tega samo pri članicah Združne zveze 683 milj., v regulativnih hranilnicah 710 milj. in v bankah 800 milj. Din. Torej nad dve petini hranilnih vlog imajo zadruge in jasno je, da ravno zadruge najbolj pospešujejo kmečko gospodarstvo, odkoder prihaja največ vlog in ki tudi najbolj potrebuje združne pomoči. Naša kreditna organizacija je v glavnem dovršena. Toliko več dela pa je potrebno še v drugih panogah. Nabavne in konzumne zadruge morajo zavzeti še večji razmah. Sicer je sedaj potom naših zadrug organiziranih že okoli 50.000 gospodinjstev, kar pomeni četrtno vseh gospodinjstev v Sloveniji. Za ilustracijo pripominjamo, da se 11% vsega porabljenega sladkorja v Sloveniji kupi potom zadrug, umetnih gnojil celo nad 16%. Da je tu še široko polje udejstvovanja odprto, je jasno.

Dosedanji uspehi v združni produkciji izkazujejo že celo vrsto proizvodov, ki jih izdeluje združna podjetnost. Pa tudi vnovčevalne zadruge za kmetijske proizvode čaka še veliko delo, zlasti n. pr. vnovčevalne zadruge za vino. V teh kakor še v drugih panogah pričakujemo še večjega razmaha združne organizacije v korist našega gospodarstva.

Kar velja glede razvojnih možnosti za slovensko združništvo, velja pa še v večji meri za srbsko in hrvatsko združništvo. Smelo moremo reči, da je tu združništvo še jako mlado. Dočim ima slovensko združništvo že 213.000 članov, imajo vse ostale zadruge v državi 289 tisoč članov. Tu se naravno odpirajo perspektive za še obsejnejše združno delo. Saj najrazličnejši gospodarski pogoji naravnost silijo našega kmeta, da se organizira v zadrukah, ko vendar uvideva, da vse druge vrste podjetništva zasledujejo le dobičarske namene, ki se v glavnem plačujejo le iz njegovega žepa. Upamo, da je slovensko združništvo pokazalo dober zgled srbskemu in hrvatskemu združništvu in mu bo tudi pomagalo pri organizacijskem delu. Saj vidimo, da ravno zadruge, ki delajo po istih načelih kot slovenske, pa so tudi pri njih ustanovitvi mnogo sodelovali Slovenci ali pa so jim vsaj bili vzor, najboljše delujejo kakor tudi njih zveze (Dalmacija, Hrvatska itd.).

Združni kongres v Ljubljani nima samo manifestacijskega pomena ob desetletnici Glavne združne zveze, ampak bo zlasti pretresal stanje našega združništva, raziskoval razloge, ki so doslej ovirali njega razvoj in podal nam bo konkretne predloge za pospeševanje združništva, kar je eminentna državniška naloga. Kajti danes moramo gledati na združništvo kot nov gospodarski sistem. V dobi visoko razvitega kapitalizma in gospodarskega imperializma tako poidecnev kakor skupin, igra združništvo važnejšo vlogo, kot si običajno predstavljamo. Niso brezpredmetna razmišljanja, kako naj združni sistem proizvodnje in uporabe izpodrine kapitalističnega. Socialni mir, ki ga tako pogrešamo v kapitalističnem gospodarskem sistemu, nam bo omogočila združna organizacija. Kajti le potom evolucije bo mogoče nameriti sedanji gospodarski sistem v drugo, kooperativno, nesebično smer, ki bo utemeljena na socialnih principih, ne pa načelih dobičarstva, kakor sedaj vsi čutimo. In gotovo je iskrena želja vseh dobrih rodoljubov, da ne doživimo kakih gospodarskih in v zvezi s tem socialnih pretresljev, pač pa da polagoma preidemo v boljše čase novega gospodarskega in socialnega reda. To je najvažnejša naloga našega združništva. V tej smeri naj se razvija delo na združnem kongresu.

Ljudsko-šolski zakon pred VZS.

Zakonodajni svet za zasebne šole in proti preveliki obremenitvi občin

Belgrad, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Včeraj je Vrhovni zakonodajni svet v načelu pretresal ljudsko-šolski zakon, danes pa je prišel že do razprave o podrobnostih in je slično, kakor pri prejšnjih zakonih, stavil svoje spremenišne predloge. Tudi pri tem zakonu stoji VZS na stališču, naj bi se zasebne šole ohranile še nadalje. Posamezni člani so s številskimi dokazali, da bi bilo nemogoče, spraviti učence, ki so do sedaj obiskovali zasebne šole, v državne, da bi država morala nastaviti mnogo novih učiteljev, končno pa gre tudi za princip, kajti znano je, da je vzgoja in izobrazba v zasebnih šolah zelo uspešna. Mnogo se je govorilo tudi o vprašanju,

kdo naj poučuje verouk, ter je bilo pri tem ugotovljeno, da je cerkvena oblast po kanonskem pravu poklicana, da odloči, koga pošlje poučevati verouk.

Mnogo debate je bilo nadalje pri členih, ki določajo materialne dolžnosti občin. Stavljeno je bil predlog, da se občinam ne nalaga preveliko novih bremen, ker se je ugotovilo, da so zlasti prečanske občine preobremenjene, ker imajo v nekaterih krajih že itak doklade na državno davke do višine 2000 odstotkov. Določeno je, da morajo občine preskrbeti šolsko poslopje, ga vzdrževati, skrbeti za stanovanje učiteljev itd., bi bile v praksi iluzorne.

Kongres rezervnih oficirjev

Belgrad, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Ob ogromni udeležbi se je danes dopoldne začel kongres Združenja rezervnih častnikov. Kongresu je dal poseben sijaj tudi to, da se ga je udeležil tudi predsednik »Fidaka« g. Reisdorf. Kongresu je predsedoval Milan Radosavljević, ki je po običajnih otvoritvenih formalnostih predlagal, da pošlje kongres pozdravni brzojav Nj. Vel. kralju in predsedniku vlade, generalu Petru Živkoviću. Kongres se je spomnil ravnokar preminulega pesnika Ive Vojnovića ter so udeleženci v počastitev njegovega imena vstali in mu zaklicali »Slava!«

Iz poročila upravnega odbora je razvidno, da šteje združenje sedaj 117 pododborov ter da ima 16.000 članov častnikov in okrog 5000 članov bojnikov, ki niso častniki. V zadnjih letih je število članstva zelo naraslo ter se je vpisalo samo v Belgradu nad 4000 novih članov. Dohodki članarine znašajo 28.082.65 Din. V centralni organizaciji »Fidaka« u je naše združenje predstavljala Milan Mirković, tajnik poslaništva v Parizu Svetislav Petrović in Vladimir Bogdanović, ki živi stalno v Parizu. Skupni prejemki znašajo 1.485.260.95, izdatki pa 870.639.79 Din. Upravni odbor je sklenil, da se jutri položi temeljni kamen za Dom bojnikov v Belgradu in da se začne z zidanjem 1. marca prihodnjega leta.

Kongres je sklenil postaviti več spomenikov. Tako vojakom, ki so padli pri obrambi Belgrada, nadalje v Parizu in v nekaterih iz vojne znanih srbijanskih krajih. Pododbor Maribor je zastopal Jakob Keršavec, pododbor Ljubljana pa Stanko Velkovrh, katerih pozdrave so zborovalci burno odobrvali. Važne so resolucije, ki pravijo: Rezervni častniki ugotavljajo, da se do 6. januarja t. l. naše zakonodajstvo ni dovolj oziralo na pravice bojnikov in rezervnih častnikov sploh. Vpokojeni rezervni častniki in bojniki, ki so bili vpokojeni kot uradniki, niso prevedeni na nove pokojnine, bojniki v svobodnih poklicih se niso pod istimi pogoji enako vpoštevali, ko je šlo za državne, samoupravne ali občinske službe. Rezervni častniki, ki so bili pozvani na orožne vaje, niso bili zadostno preskrbljeni s plačili in dodatki, zlasti, ko so bili poklicani na orožne vaje izven mesta stalnega bivanja. Zato je kongres kraljevski vladi predložil resolucijo, v kateri se zahteva, da se pri redukciji uradništva ne reducira vestnih uradnikov, ki so bojniki in rezervni častniki, da se vojna leta uradnikov

pri napredovanju štejejo enkrat, pri pokojnini pa dvakrat, da se po starem zakonu vpokojeni bojniki prevedejo na nove pokojnine, da se rezervnim častnikom in bojnikom svobodnih poklicev priznaajo pravice, ki jih imajo invalidi pri svojih poslih z državnimi, samoupravnimi in občinskimi oblastmi, da imajo rezervni častniki svobodnih poklicev kot privatni uradniki v službi vpoklica na orožne vaje plačo svojega ranga, da rezervni častniki, ki so na orožnih vajah izven mesta, v katerem stalno živijo, dobivajo doklade, ki je enaka dokladi državnih uradnikov ali častnikov istega ranga za slučaj, ko je na potovanju, da se bojnikom, ki niso častniki, prizna trikrat na leto znižana vožnja na železnicih in parkirnih, da lahko obiščejo grobove svojih pokojnih staršev in sorodnikov, da gredo lahko na bolniške dopuste itd., številno teh pa naj bi ne bilo istočasno večje ko 1500. Nadalje zahteva resolucija, da se smejo častniki, ki bolehalo vsled ran, dobljenih v vojni, brezplačno dati pregledati in zdraviti v vojaških bolnicah, ker so to pravico imeli tudi prej. Rezervni častniki poudarjajo nato svojo ljubezen do kralja, domovine in vojske in upajo, da se bodo njihove upravičene želje vpoštevale ter se bo tako popravila krivica, ki se jim je do sedaj z marsikatero strani dogajala.

Danes opoldne je prišla v Belgrad angleška, italijanska in poljska delegacija »Fidaka«. Poljsko delegacijo je vodil predsednik Društva poljskih rezervnih častnikov Marjan Kantor.

Tuje delegacije »Fidaka« prispele v Belgrad

Belgrad, 31. avg. (A. A.) Danes dopoldne je prispela v Belgrad angleška delegacija, ki bo prisostvovala kongresu »Fidaka«. Angleško delegacijo vodi g. George R. Crosfiel, častni predsednik »Fidaka«. Z istim vlakom je prispela tudi italijanska delegacija pod vodstvom Tullia Graziolija. Obe delegaciji sta bili svečano sprejeti. Delegacije je nagovoril rezervni kapetan I. kl. Guttman. Kongresa »Fidaka« se bo dalje udeležil ameriški delegat Laurence K. Benet z gospos.

Belgrad, 31. avg. (A. A.) Danes dopoldne je prispela v Belgrad francoska delegacija za kongres »Fidaka«. Vodja delegacije je Marcel Heraut, častni predsednik »Fidaka«. Francoske goste so na postaji pozdravili zastopniki jugoslovanske sekcije »Fidaka« ter Udruženja rezervnih oficirjev in bojnikov.

„Zeppelin“ se vrne danes v Evropo

Newyork, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Zrakoplov »Zeppelin« bo danes zvečer pripravljen za start, ko bo popravljeno krmilo in bodo napolnili zrakoplov z modrim plinom. Pričakuje se, da se bo pri odhodu zbrala velika množica ljudi. Poleta v Friedrichshafen se bo udeležilo 5 novih polnikov in trije mornariški častniki, vsega skupaj pa 17 oseb. Poštne znamke »Zeppelinovec«, ki so znašale po 3.55 dolarja, se trgujejo že z zneski 12 do 15 dolarjev in njihova cena še vedno raste na borzi za poštne znamke.

Newyork, 31. avg. (Tel. »Slov.«) V hotelu »Astor« je bil slavnostni banket, katerega se je udeležilo 3000 oseb. Dr. Eekener je na banketu izjavil: Sedaj je čas in stvar vlad, da delajo. On je pokazal, da se more opravljati zračna služba z zrakoplovi. Pri tem je posebno omenil načrt za zračno zvezo med

od katerega pričakujemo odločilnih smernic za novo združno delo, ki naj pripelje naš narod k boljši bodočnosti!

Združenimi državami in Havajskim otočjem, ki se da čisto lahko izvesti.

Pripravlja se ameriško narodno zbiranje sredstev in je računati s tem, da se bo spričo ogromnega navdušenja nabralo vsaj toliko, da bo zadosti za stroške novega zrakoplova.

„Zeppelina“ hoteli zarubiti

Newyork, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Danes je prispel v Lakehurst sodni eksekutor iz New Jersey, ki je hotel sodno zapleniti kar sam zrakoplov, in sicer na predlog nekega fotografa Hilliga, ki si je pred začetkom zrakoplovskega poleta okoli sveta naročil na letališču posebno mesto, kar pa se mu je moralo odkloniti, ker so bila že vsa mesta odana. Za to zahteva fotograf odškodnino 25.000 dolarjev in je vložil tozadevno tožbo. Zahteval pa je obenem, da mora zrakoplov do sodne odločitve ostati v sodni shrambi. Več ur se je poveljni letališča zastoj pri zadrževal, da bi sodnemu izvršilnemu organu naložil, da se nahaja zrakoplov na vladnih

tleh, kjer je rubež nedopustna. Sodni orgar se ni hotel umakniti in je studiral, kako bi zrakoplov z avtomobilom odpeljal v sodno shrambo.

Audience

Belgrad, 31. avg. (A. A.) Nj. Vel. kralj je danes ob 10 sprejel v avdienti ministra prometa ing. Lazarja Radičevića. Ob pol 1 je bil v avdienti minister vojske in mornarice general Hadžić, ob 17 pa je kralj sprejel v avdienti g. Marka Markovića, upravnika državnih monopolov.

Veličasten pogreb pesnika Vojnovića

Belgrad, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Pogreb velikega dalmatinskega dramatika Iva Vojnovića, ki se je vršil danes popoldne, je bil eden najveličastnejših, kar jih je do sedaj videl Belgrad. Ob 11 je bila v katoliški cerkvi za njega maša zadušnica, katere se je udeležil zastopnik belgrajske apostolske nuncijature Pacini, dalje univerzitetni profesor Belić in Šilović, zastopnik gledališča Gavrilović, zastopnik prosvetnega ministrstva Mustafašić, bivši minister Grol, odposlanec zunanjega ministrstva Lujo Pakotić. Nadalje kot zastopnik pravosod. ministrstva dr. Čičić ter mnogo dličnega občinstva. Pok. Ivo Vojnović je držal v rokah mašno knjigo in sliko Leona XIII. Točno ob 5 popoldne se je začel pogreb ter so se od pokojnika poslovili dramatik Nušić in pesnik Dučić. Vence so poslali Nj. V. kralj, vlada, prosvetno in zun. ministarstvo, gledališče, mestna občina Dubrovnik, uredništvo »Vremena«, zagrebško gledališče, Nušić ter mnogi zasebniki in Pen-klub. Tudi Srbska književna zadruga in »Srpski književni glasnik« sta položila pokojniku vence na grob. Truplo so po pogrebnih obredih, ki so se izvršili v katoliški cerkvi, odpemili na kolodvor, od koder ga bodo prepeljali v Dubrovnik, kjer se bo po vsej verjetnosti vršil pogreb v terek.

Otvoritev velesejma v Osijeku

Osijek, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Danes ob 9 popoldne je bil na slovesen način odprt VIII. osiješki velesejem, s katerim je združena tudi oblastna gospodarska razstava. Na otvoritev razstave je prišel tudi kmetijski minister dr. Frangeš, ki je kot pokrovitelj prireditve otvoril velesejem. Pri vrodu na velesejske prostore so ministra sprejeli predstavniki trgovskih in gospodarskih korporacij, razna društva ter vojaške in civilne oblasti. Minister je imel otvoritven govor, v katerem je podčrtal velesejem kot važen činitelj v gospodarskem življenju ljudstva. Nato se je vršil ogled razstave, na kateri je poleg industrije posebno zastopano čebelarstvo, perutinarstvo in mlekarstvo. Posebno zanimivost tvorijo lovski predmeti od najstarejše dobe pa do danes. Bogata je tudi razstava narodnih noš, na kateri je zastopano preko 1600 noš iz raznih krajev, posebno iz Čakovca, Novske in Kutine. Po izvršenem ogledu velsejma se je odpeljal minister na banket, ki mu ga je priredil velesejski odbor v Grand hotelu.

Demanti dr. Trumbića

Zagreb, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Z ozirom na vesti nekaterih inozemskih listov, v prvi vrsti angleških »Times«, da se je dne 27. t. m. vršil na Dunaju nekaj sestanek hrvatskih politikov, ki da se ga je udeležil tudi dr. Trumbić, je dr. Trumbić prosil časnikarje, da prinesejo njegovo izjavo, v kateri zanika, da bi se bil udeležil takega takega sestanka, ker je bil zadnje čase vedno v Zagrebu.

Zagrebske vesti

Zagreb, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Danes se je na poziv socialnega ministrstva vršila v Zagrebu seja »Hospitala«, na kateri se je razpravljalo o bolnišnici usmiljenih bratov. Predvsem je šlo za to, ali bi se bolnišnica prenesta s svojega današnjega mesta. V komunikaciji, ki je izšel o seji, se naglašja, da je med prizadetimi strankami prišlo do sporazuma, tako da se morejo pričakovati glede ureditve bolnišnice zadovoljivi rezultati.

Dubrovnik, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Jutri se vrše tekmovanja v raznih vrstah pomorskega sporta med sportniki iz Dubrovnika in Splita.

Dunajska vremenska napoved: Jasno in zelo toplo, v severnih Alpah topel veter.

Pismo min. Frangeša Glavni Zadrudni Zvezi

Belgrad, 31. avgusta. (A. A.) Povodom kongresa Glavnega zadrudnega saveza kraljevine SHS, ki se bo vršil jutri v Ljubljani, je minister poljedelstva dr. Oton Frangeš poslal pismo, v katerem izjavlja čestitajoč Savezu k desetletnici, sledeče misli:

Glavna Zadrudna Zveza sme z zadovoljstvom motriti dosežanje uspeha svojega delovanja. Ideje, ki jih je zagovarjal GZS, niso ostale neopazene na merodajnih mestih in v javnosti in ko je bila s 6. januarjem 1929 podana možnost realnega in konstruktivnega dela, so začeli predlogi Glavnega Zadrudnega Saveza, ki prej deset let niso našle odmeva v zakonodaji, dobivati ustvarljive oblike.

Tako je bil prvič po 10 letih pravično rešen najtežji problem poljedelskega, vsem poljedelcem dostopnega kredita potom Privilegirane agrarne banke. Vsi smo bili priče, s kakšnim navdušenjem in s kakšno pripravljenostjo so se odzvali vsi sloji našega naroda vzvišenemu pozivu Nj. Vel. kralja, ki se zavzema za naše kmečko prebivalstvo s prav očetovsko skrbjo. Sedanjí režim hoče v prvi vrsti doseči to, da bo nov zavod prežet z duhom zadrudništva in da bo podprl vse naše kmetovalstvo. Banka nima nobenega spekulativnega cilja in sploh neče ničesar zase, temveč je njen cilj, da koristi samo zadrudništvu in kmetovalcem. Banka bo najprvo sprejela prošnje zadrudnih zvez in šele kasneje prošnje za posojila, ki jih bodo vlagali ostali.

Ustvaritev mnogih želja GZS prinaša tudi zakon o povspesjevanju poljedelstva, ki bo te dni predložen Nj. Vel. kralju v odobritev. Ta obširen zakon obsega obsežen program delovanja upravnih oblasti ter zadrudništva za vsestranski dvig vseh panog poljedelstva. Izmed njegovih določb omenja g. minister sledeče:

Sreski in oblastni poljedelski referenti morajo biti v najtesnejših stikih z zadrudništvom. — Selekcijonirana semena, ki jih bodo dobavila državna ali samoupravna telesa, se bodo oddajala vzornim kmečkim zadrugam, kjer pa takih ni, drugim uglednejšim kmetovalcem ter v okviru razpoložljivih sredstev prvo leto brezplačno, drugo leto pa proti polovični nabavni ceni. — Zakon o zavarovanju proti toči bo postavljen na zadrudno osnovo ob sodelovanju občin, oblasti in državo. — Zavarovanje živine bo urejeno s posebnim zakonom na zadrudni podlagi s sodelovanjem sresa, oblasti in države.

§ 41. V žitornih krajih, kjer se proizvaja žito preko lastne potrebe, je treba skrbeti, da se ustanove zadrug žitnih producentov. — Na enak način se bo omogočila ustanovitev zadrudnih klet (pivnic, mlekar, izkuhov žganja in špirita, sušilnic, skladišč tobaka, hmelja in vseh drugih poljedelskih proizvodov). — Predvideni so občinski, sreski in oblastni poljedelski odbori.

GZS sme na podlagi gornjega po pravici pričakovati, da bo odslej delo za povspesjevanje poljedelstva postavljeno na najuglednejšo podlago in da bodo tako državne kakor samoupravne oblasti odsele tekmovale z delom za vsestranski dvig narodnega gospodarstva.

Končno je treba navesti, da so osnovne misli novega zadrudnega zakona takšne, kakršne je predlagal GZS in da bodo te osnovne podlage zakonskega osnutka, ki ga namerava kraljevska vlada v najkrajšem času uveljaviti.

Minister končuje svoje pismo s sledečimi besedami: »Sedaj je na Glavnem Savezu, da zbere vse sile našega naroda za konstruktivno in stvarno delo, da bi mogel izvršiti svoje velike naloge. Na njem je, da združi brez političnega varuštva vse kmečke sile in da jih usmeri h konstruktivnim ciljem, ki jih posamezniki ne morejo doseči osamljeni, temveč samo v zajednici. Spominjam se z zadoščenjem, da sem tudi jaz pred 10 leti sodeloval pri ustanovitvi GZS. Ostajam slej ko prej zvest vsem zadrudnim idealom ter vas prosim g. predsednik, da izvolite sporočiti moje čestitke vsem zadrugarjem in da sprejmete izraze mojega odličnega spoštovanja.«

Atene, 31. avg. (A. A.) Med nevihto, ki je divjala nad otokom Hias, je strela ubila 4 osebe, 20 oseb je bilo ranjenih.

Zaključek haaške konference

Zadnje ostrine vojne so odstranjene

Haag, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Danes ob 13. je bila haaška konferenca po štiritedenskih razpravah slovesno zaključena v tajni seji, v kateri sta menjaje se predsedovala Jaspas in dr. Stresemann. Snowden je imel čisto kratak govor, v katerem je dobre volje priznal, da je on bil tisti, ki je povzročil največ hude krvi, da pa upa, da se je na tej konferenci zgradil nov temelj za obnovo Evrope.

Jaspas je v imenu konference izrekel holandski kraljici čestitke k današnjemu rojstnemu dnevu. Ko so delegati zapuščali konferenco, je na odru igrala policijska godba pozdravno pesem. Navzoči so čestitali Jaspasu in dr. Stresemannu. Začasno sta zapisnik o seji podpisala predsednik Jaspas in glavni tajnik konference. Končni podpis po vseh članih delegacije pa se bo izvršil na drugi javni zaključni seji v Haagu začetkom meseca oktobra. Med tem časom pa se bodo končala dela pododborov in organizacijskega komiteja.

Pariz, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Francoski kabinet je danes soglasno odobril haaške sklepe ter javlja uradni komuniké, da je kabinet Briand in francoski delegaciji soglasno izrekel zahvalo za zastopanje francoskih interesov.

London, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Snowden je izjavil zastopniku »Daily Herald«, da bo sprejem Youngovega načrta in sklep o izpraznitvi Porenja mnogo pripomogel za odstranitev zadnjih ostrin vojne. Youngov načrt nudi znatne koristi Nemcem, kakor tudi upniškim državam. Nemčiji pa posebno odstranitev vsa-kršne inozemske kontrole o njenih finan- cih in njenem gospodarstvu.

Nemčija še ni zadovoljna

Haag, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Na današnji zadnji seji finančne komisije so se še v zadnji uri pojavile težkoče glede izkupička od likvidacije nemškega imetja. Youngov načrt izražajo, da se bo Nemčija vsem tem zahtevam odrekla, ter se je od nje tudi zahtevala taka izjava. Dr. Hilferding pa je izrazil svoje mnenje, da bi taka izjava za Nemčijo ne bila idealna. Da bi se še prej moglo dognati, koliko se Nemčija more odreči, je predlagala nemška delegacija posebno podkomisijo, kar se je sprejelo.

Balfourjeva nota ne bo preklicana

Muslimanska spomenica na papeža — Kaj pišejo italijanski listi

London, 31. avg. (Tel. »Slov.«) V pismu, naslovljenem na predsednika Jewish agencije, profesorja Weissmanna, je lord Balfour izrazil svoje ogorčenje nad dogodki v Palestini, ki pa niso omenjali njegovega zaupanja v zionistično politiko na mandatskem ozemlju. Objava Anglije in zaveznikov, da bodo ustanovili v Palestini narodno židovsko domovino, se nikakor ne bo preklicala. V Bagdadu se je udeležilo večeraj v veliki mošaji 5000 muslimanov protizidovske manifestacije. Nato je bil po mestu sprevod, pri katerem je prišlo do spopadov. Nato je ostro nastopila policija, ki je aretirala 10 oseb. Angleški kolonialni urad izjavlja, da je položaj v Palestini in Transjordaniji še nadalje miren. Mali izgredi v Safedu so bili zatrti takoj, ko so došle vojaške čete. Vsled poročila, da so večeraj zjutraj močne arabske čete prekoračile sirsko mejo, so bila

Pohod sirskih Arabcev v Palestino

Jeruzalem, 31. avg. (Tel. »Slov.«) V četrti tek so dospeli v Palestino nove angleške čete in letala. Kazenska ekspedicija je večeraj preiskovala arabske vasi okoli Jeruzalema, posebno radi orožja in plena. Pri tem je prišlo do boja z večim številom Arabcev v vasi, iz katere je doma Arabec, ki je zaklal dopisnika »Vossische Zeitung« dr. Weissla. Glavno skrb povzroča angleški upravi prodiranje Arabcev v Palestino iz Sirije. V noči od četrtika na petek so Arabci napadli obmejno židovsko kolonijo Metulla. Pri napadu na Safed, glavno mesto Galileje, so zažgali petrolejsko

Jugoslavija prejme 6 milijonov zlatih mark

Pariz, 31. avgusta. (A. A.) Havas poroča iz Haaga, da je finančna komisija izgotovila v glavnih obrisih načrt protokolov, ki se nanašajo na dosežene sporazume. Ti načrti bodo predloženi današnji plenarni seji. Organizacijski odbor, ki je predviden v Youngovem načrtu, bo takoj sestavljen in prične z delom že danes. Finančna komisija je sklenila sestaviti podkomisijo z nalogo, da razpravlja o vprašanju dolgov in reparacijah vzhodnih držav. Komisija je potrdila besedilo aranžmana, glasom katerega bo Jugoslavija prejela iz brezpopojnih anuitet letno 6 milijonov zlatih mark.

Francoski komuniké

Pariz, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Francoska delegacija iz Haaga je izdala komuniké, s katerim skuša pomiriti francosko javno mnenje, ki je še vedno zelo vznemirjeno radi nastopa Snowdena v Haagu. Komuniké ugotavlja, da je haaška konferenca, na splošno pogledana, končala z novo manifestacijo mednarodne solidarnosti in da prisrčna zveza med Anglijo in Francijo radi sporov na konferenci ni prav nič trpela. Ze dejstvo samo, da je francoska delegacija smatrala za potrebno javno podati tako ugotovitev, kaže, da se v Franciji javno mnenje ne more pomiriti, še bolj pa kažejo to razni listi, ki priporočajo, da se obnovi tesnejša zveza med Francijo in Italijo.

Komentarji čeških listov

Praga, 31. avg. (A. A.) Češkoslovaško časopisje objavlja obširne komentarje o sporazumu na haaški konferenci. »Narodny Politika« smatra, da predstavlja sporazum na haaški konferenci kompromis, ki je omogočil določitev ključa za razdelitev reparacij. List trdi, da je bilo vprašanje češkoslovaških plačil odgodeno na kasnejši čas in da zaenkrat ni aktualno. »Venkov« piše o italijanskih predlogih, ki se nanašajo na češkoslovaška plačila in smatra, da so ti predlogi demonstracija proti Mali antanti. List ugotavlja, da ni pravično zahtevati od Češkoslovaške reparacij, dokler sta Avstrija in Madjarska oproščeni od takih zahtev. »Narodny Listy« pa ugotavljajo soglasnost angleškega javnega mnenja proti ostali Evropi, kar se lahko tolmači kot znak za predstoječi preobrat angleške politike napram Evropi.

Nobene vojne na Daljnem vzhodu

Moskva, 31. avg. (Tel. »Slov.«) V noti, ki jo je poslala nankinška vlada sovjetski vladi, se Nanking izjavlja, da se strinja z določbami sovjetskega ultimata. Kitajska je pripravljena k pogajanjem za mirno poravnavo vzhodnokitajskega konflikta. Priporoča se, da se podpiše skupna deklaracija, sovjeti pa naj imenujejo novega pogodnika. Obojestranski pogodniki za odpravo konflikta naj se imenujejo skupno in ti naj uredijo tudi ruski delež pri vzhodnokitajski železnici. Sovjeti naj svojim ustanovam tudi naročijo, da bodo natančno spoštovali § 6. pogodbe, ki se tiče propagande. Sovjeti so v svojem odgovoru izjavili, da so pripravljeni, pogajati se na podlagi pogodbe iz leta 1924. Odklanjajo samo imenovanje novega pomožnega managerja, če ne bodo tudi Kitajci poslali novega ravnatelja. Z ostalimi točkami so sovjeti sporazumni in samo prosijo da bi tudi Kitajci spoštovali omenjeni § 6. pogodbe.

Pariz, 31. avg. (A. A.) »Temps« poroča, da je narodni komisar Litvinov obvestil nemškega poslanika v Moskvi, da je sovjetska vlada pripravljena sprejeti kitajski predlog o posebni rusko-kitajski deklaraciji, s katero bo objavljeno, da je spor med Rusijo in Kitajsko likvidiran. Rusija je pripravljena sprejeti ta predlog z malenkostnimi izpremembami.

Lunačarski moral odstopiti

Moskva, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Ze dolgo napovedani odstop ljudskega komisarja za prosveto Lunačarskega se je sedaj uresničil. Kljub njegovemu velikemu ugledu ravno med izobraženimi krogi nove Rusije, so postale napetosti med njim in med vodilnimi krogi stranke tako velike, da ne more več ostati na svojem mestu. Nemogoča je postala tudi namera, poslati Lunačarskega kot stalnega opazovalca k Društvu narodov v Ženevo, ostal pa bo še nadalje član sovjetske akademije in nadaljnji strokovni svetovalec prosvetnega ministrstva. Določitev njegovega naslednika je iznenadila, ker je bila za naslednika imenovana vojaška osebnost, in sicer član revolucionarnega vojnega sveta Andrej Bubnov, ki je do sedaj upravljal tudi kulturne zadeve rdeče armade. Bubnov bi imel prevzeti važno poveljstvo proti Kitajski in šele okolnost, da je napetost s Kitajsko ponehala, je omogočila, da je postal naslednik Lunačarskega, s katerim odide iz prosvetnega ministrstva tudi gledališki cenzor Sviderski.

Seja sveta D. N.

MacDonald odpotoval v Ženevo.

Ženeva, 31. avg. (Tel. »Slov.«) Danes je Svet Društva narodov obravnaval med drugim problem mednarodne udeležitve premogovnega vprašanja. Potem je vzel na znanje poročilo delegata Massillija o delu mednarodne komisije za duhovno sodelovanje in instituta za duhovno sodelovanje v Parizu. Na eni prihodnjih sej pride na vrsto še vedno nerešeno sporno vprašanje med Madjarsko in Romunijo v zadevi optantov.

Pariz, 31. avg. (Tel. »Slov.«) MacDonald je svoje potovanje v Pariz porabil za važne zunanje politične izjave. Rekel je, da je haaška konferenca dovela do takega rezultata, ki bo ugodno vplival na vso Evropo in Društvo narodov.

Belgrad, 31. avg. (A. A.) Nj. Vel. kralj je na predlog predsednika vlade podpisal ukaz, s katerim se upokojita dr. Ante Stambuk, član glavne kontrole in Jovan Jovanović, šef krajevne kontrole, oba po lastni prošnji.

Imenovanja pri železnici

Belgrad, 31. avg. Nj. Vis. kralj je na predlog ministrstva prometa podpisal ukaz, s katerim se pri železniški direkciji v Ljubljani postavljajo v 5. I. Alojz Sulgaj (doslej 6. skupina), v 6. I. inž. Josip Malek (7.), v 1. a. II. Josip Mohorko, Jernej Korošak, Emil Brinšek in Karel Mandeje (vsi doslej v 1 b); v 1 b. II. Josip Furlan (2 a); v 2 a. II. Leopold Benko, Franc Grimšič, Oskar Strekelj, Matej Berce, Anton Sais, Feliks Kordič, Konrad Merc, Josip Princ, Srečko Crček in Vladimir Gomilič (vsi doslej 2 b); v 2 b. II. Ivan Orel, Avgust Pavlinič, Ludvik Kranjc, Alojz Grošel, Edvard Belec, Karel Regoršek in Ferdinand Babšek (vsi v 3.); v 1. III. Franc Železnik in Franc Selinšek (oba doslej v 2).

XII. Zagrebački zbor 7. do 16. septembra 1929

Splošni mednarodni vzorčni sejem s spec. sejmi Tekstil in potrebščine za tekstilno industrijo Krana in konfekcije iz krzna — Ustje in izdelki Papir in izdelki — Steklo in porcelan — Težke železarske in metalne industrije — Ogrevne naprave — Hotelarna izlozba — Poljedelstvo (stroji, orodja, gnojila in ostala potrebščine in gospodarski izdelki)

II. Medicinsko — higienska in veterinarska razstava povodom zdravniških kongresov in zborovanj veterinarjev in lekarnarjev 14. in 15. septembra 1929

II. razstava domačih plemenske živine na novem mestnem sejmišču — Zadrudni dnevi Na železnicih, jadranskih parobrodih in avionih 50%, ponosta. — Potne legitimacije za brezplačno povratek se dobivajo za ceno Din 30.—, pri potnih pisarnah, podružnicah Prve hrvatske železnice in pri denarnih zavodih v vseh večjih krajih ter železniških postajah

Račun Poštne hranil.
Ljubljana štev. 10.680

Račun Poštne hranil.
Ljubljana štev. 10.680

Kranjska hranilnica Ljubljana

je denarni zavod Ljubljanske oblasti, ki jamči za vloge z vsem svojim premoženjem in svojo davčno močjo

Vloge na knjižice in tekoči račun obrestuje

nevezano po 5%, vezano višje do 7% brez odbitka rent. davka

Dovoljuje kredite proti vknjižbi na prvem mestu v tekočem računu in proti amortizaciji — daje menična posojila — vrši vse kontokorentne posle

Najbolj varna naložba denarja

„Ljubljana v jeseni“

Zadružna razstava

Ob priliki desetletnice Glavne zadružne zveze in zadružnega kongresa v Ljubljani so priredile slovenske zadružne zveze v paviljonu K na velesejmu veliko zadružno razstavo, ki ima namen pokazati uspehe zadružnega dela v Sloveniji.

OTOVORITEV.

Ze pred deseto uro so se zbrali v paviljonu K odlični gostje, med drugimi: zastopnik velikega župana vl. sv. dr. Andrejka, mariborski obl. komisar dr. Leskovar, zastopniki oblastne samouprave, predsednik zagrebškega velesejma Šandor Aleksander, podpredsednik višjega sodišča dr. Golja, glavni tajnik zbornice TOI dr. Fran Windischer, zastopnik Zveze industrije dr. A. Golja, zastopnik železniškega ravnanstva dr. Fatur, predsednik velesejma g. Bonač, ravnatelj velesejma M. Dular, ravnatelj Zadružne zveze g. Gabrovšek, ter dr. Basaj, Kristan ter mnogo odličnih zadružnikov in občinstva.

Ob 10 je podpredsednik Zadružne zveze ravn. Bog. Remec otvoril zadružno razstavo. V uvodnem govoru je poudaril važnost zadružništva, posebno v našem malem narodu. Kljub vsem neprilikam in zaprekam je doseglo zadružno delo pri nas lepe uspehe, tako da nas danes nad 1000 naših zadrug prav lepo reprezentira in plodonosno deluje v korist plasti našega malega človeka. Ena najbolj vidnih zaslug našega slovenskega zadružništva pa je nizka obrestna mera, kar se je poznalo zlasti v inflacijski dobi, ko so ravno zadruge držale nizko obrestno mero in s tem prisilile tudi druge denarne zavode k isti. Blagodejnost te nizke obrestne mere ni izostala in Slovenija je v tem oziru prednjačila drugim pokrajinam države. Na to je g. ravn. Remec še posebej pozdravil zastopnika vel. župana ljublj. oblasti g. dr. Andrejko, mariborskega obl. komisarja g. dr. J. Leskovarja in zastopnika zagrebškega sejma g. Šandorja Aleksandra. Na poziv govornika so navzoči tudi burno pozdravili Nj. Vel. kralja kot najvišjega pokrovitelja zadružništva.

Na to so si gostje v spremstvu zadružnih funkcionarjev in vodilnih osebnosti uprave velesejma podrobno ogledali zadružno razstavo, o kateri so se zelo pohvalno izrazili.

Razstava, ki so jo priredile slovenske zadružne organizacije, ima namen zlasti pokazati našim zadrugarjem, ki se udeležijo kongresa v Ljubljani, razvoj in stanje slovenskega zadružništva. Seveda ni brez pomena za slovensko zadružništvo, kajti kaže ves zgodovinski razvoj slovenskega zadružništva, pa tudi kaj vse smo dosegli z zadružnim delom in torej tudi kaj nam še vse preostane dela na zadružnem polju.

Največ prostora zavzema razumljivo naša največja zveza, Zadružna zveza v Ljubljani. Številke in grafike nam predočujejo ves razvoj članic in zveze, nadalje Gospodarske zveze in Zadružno gospodarske banke; zagotovljeni so tudi proizvodi zadrug kakor n. pr. čipke, usnje, žebeljski in železarski izdelki, sita, sodi itd. Zanimiva je karta članic zveze, ki kaže, kako je že v zadnje vasa na slovenskem prodrla zadružna organizacija. Nato sledi razstava stavbne zadruge drž. uradnikov »Dom« in nekaj zgodovinskih ter statističnih podatkov o celokupnem našem zadružništvu, pri čemur zlasti opozarjamo na karto vsega našega zadružništva.

Zveza slovenskih zadrug v Ljubljani razstavlja lep material o svojem poslovanju kakor tudi o poslovanju članic, izmed katerih še posebej razstavlja Učiteljska tiskarna. Tudi tu je zbrano mnogo dragocenega gradiva kakor v razstavi zveze gospodarskih zadrug. Ta razstavlja poleg podatkov o svojem poslovanju tudi podatke o Zadružni banki, zadružnih proizvodih in koloniji »Stan in Dom«. Pogrešamo pa Zadružne zveze iz Celja, katere udeležba bi bila v svrhu popolnosti tudi zaželjena.

„Zoo“ na razstavi

Takoj na desno od glavnega vhoda, v paviljonu »I« je razstava društva »Zoo«. Letos se je »Zoo« zelo udobno razmaknil, spodrinil vrtnarje drugam, sam pa okupiral prav ves paviljon. Lani je bila na razstavi živalstva velika gneča: tako med obiskovalci razstave in med razstavljenimi živalmi samimi. Kar nekam majhna se nam zdi lanska razstava, če jo primerjamo z letošnjo. In vendar je bil že lani uspeh razstave »Zoo« imeniten, kakšen bo šele letos? Že v prvih urah, ko vsa jesenska razstava niti dobro otvorjena ni bila, je že obiskalo paviljon »I« nad 400 oseb.

Pa je tudi vredno ogledati si to razstavo. Pričnimo kar od kraja in naštejmo nekaj najzanimivejših živali.

Koliko Ljubljančanov je že videlo jazbeca? Pred meseci je nekemu v Ljubljani ušel privzgojeni jazbec in se šel sprehajati do pošte. Ljubljanska sportna mladina pa je drla za njim in kričala: »Joj, kako čuden pes!« Na razstavi »Zoo« pa si morete ogledati v dveh krasnih eksemplarjih to leno, miroljubno žival. Da jo boste za vselej ločili od psa ali mačke!

Lisic je na razstavi precej. Nekatere so očitno resignirale na svobodo, le nekatere starejše se še zaganjajo v kletko in jo skušajo pregrizti. Vsem pa se svetijo male, zlobne oči. Sem ter tja oponaša katera tudi soseda in sorodnika — mladega volka, ki nemirno leta po veliki kletki iz kota v kot, vedno v isti, enakomerni višnji. Če bi človek srečal to zverino na prostem, bi jo kar pobožal in rekel: »Si že priden Hektor!« Kako bi se ta »Hektor« zahvalil za prijaznost, se da kar uginiti.

V ograjenem prostoru se sprehajata dve srni. Ze kar krotki sta in če sta dobre volje, jesta kruh iz roke. Ne tako gams, tega res ni mogoče navaditi na človeško družbo.

V ograjenem prostoru se pasejo divje raco, divje gosi in pet lepih štorcelj. »Kako da vam ne odlete?« smo vprašali g. dekana dr. Šerka. »Ja, veste,« se nagnejo g. predsednik k radovednim

ušesom, »populili smo jim nekaj peres, pa tega nihče ne opazi!«

V sredi dvorane je mogočna kletka, kot študentovska soba velika, v njej pa ponos vsega »Zoo« — pravi, živi, ne »našopani« planinski orel. »Še čisto bel je bil,« pripovedujejo g. predsednik, »ko smo ga pobrali iz gnezda v kamniških planinah. Tri tedne star, tri mesece ga pa imamo. Pa pogledajte kakšen je že! In še bo zrastle!« Predmet vsega občudovanja pa sedi vrhu skal, krotek, toda srepro gledajoč. Še zmeni se ne za »Slovenčevag« fotografa, ki je zlezal k njemu kar v kletko in ujel njegovo lepoto na ploščo.

Od orla naprej so kletke: tri živalne kune zlatice, kuna belica, zaspani dihurji — same mične živalice, toda pomoli jim prst skozi rešetko in videl boš, kaj bo.

Polhi neumorno plezajo po stropu kletke, vervece zadovoljno luščijo neko zrnje in glodajo vejce, najbolj zadovoljna bitja na razstavi pa so menda ježi in morski prašički. Kot da ne bi bili v ujetništvu, tako mirno momljajo s svojimi gobčki in se neprestano krmijo, razen opoldne, ko prebavljajo.

Velike ptice-roparice so ob notranji steni. Krasni eksemplarji sov vseh vrst, kragulji, sokoli, kanje, postolke — ne nagledaš se krasnih sršenarjev in drugih roparic.

Ob nasprotni strani so ptice pevke — nepregledna vrsta jih je, vsaka kletka pa vsebuje toliko zanimivosti. Le opazuj enkrat penice kako se vedejo, kako letajo po kletki in zlasti poslušaj, kadar pojejo. Potem slavčki, taščice, kukavice, kolibarji, čički, kosi, strnadi, škorci, kdo naj jih našteje, saj potrebuješ celo popoldne, predno si vsaj površno vse ogledaš.

Plazilci, kače in podobna žival je bila deležna seveda posebne protekcije. Zakaj to je specialiteta gospoda predsednika. Lepo okoli kletke s ptiči pevci so položeni terarji, v njih pa gadi, modrasi, smokulje, kuščarji; marsikoga kar mrzel pot spreleti po hrbtu, ko si ogleda nedolžno smokuljo, ki še nikomur ni nič žalega storila: »Uh, kar črna je, tako je strupenale!«

Otrokom so posebno všeč ribe in ribice. V lepih akvarijih jih kar mrgoli in koliko vrst jih je!

En sam hiter sprehod po razstavi in znatno si obogatel. Vzrastla ti je vsaj zavest, da le ni tako dolgočasno in pusto na svetu, ko je narava znala dati tolikim bitjem toliko različnih oblik, barvo in značilnosti. Pester je ta božji svet in pestrost je v teh živalih in živalicah, ki ga nase-ljujejo. Ko še zveš, da so tu samo živali — izvzamemo nekaj papagajev, — ki prebivajo v Sloveniji, pa se boš vnovič začudil: takih zanimivosti hrani slovenska zemlja. Vesel, zadovoljen in za nove skušnje bogatejši boš odšel, daš prav uerad, z razstave »Zoo«.

Radio na razstavi

Oni, ki so obiskali spomladanski velesejem in razloražstavo na njem, bodo hoteli storiti to tudi sedaj. Kar same jih bodo noge zanesle proti paviljonu »K« in šele tam bodo spoznali, da se je moral radio iz paviljona »K« umakniti sicer tudi važni stvari, zadružništvu, v drug paviljon. Zgovorni, razločni napisi ti povedo po vsem velesejmu, da je radio razstava sedaj v paviljonu »M«.

Mahneš jo torej kot dober radioamater, tudi če nisi, nič ne de, v paviljon »M«. Ta paviljon, velika, rdeča zgradba v sru vsega velesejemskega živčava, je zidana kot nalašč za same »boljšee« reči. In ali ni radio boljše »reč«?

Vstopiš, nič se ni treba ženirati, vse je na ogled, samo pokvariti ti ni treba nič! Prvi vtis, ki ga dobiš, je ta, da je jesenska radiorazstava znatno napredovala v preglednosti od poletno. Raznih statističnih tabel sicer ni, ampak dovolj je drugih, še bolj zanimivih novosti. Takle redni obiskovalec radio razstav in ogledovalec radio izloži ima menda šele pravi vtis, kako skokoma napreduje radiotehnika.

Novi aparati: srce se taja navdušenemu amaterju. Recimo najprej in naštejmo zaenkrat le glavne »atrakcije« te razstave. Tukaj je šestelektronski »Radione« na tok in s pripravo za sprejem kratkih valov. Potem štirielektronski »Telefunken« na tok, trielektronski »Ingelen« na tok. Sami novi modeli, nihče jih še nima v Sloveniji, razen radioprodajalne. Na razstavi so pa na ogled. Potem štirielektronski »Radione« za dolge in kratke valove ter na visoko anteno, sama krasna, precizna izdelava, prvovrstni sprejem, no kaj bi človek hvalil, ko vsi vemo, da je res tako.

Napredek je tudi pri zvočnikih. Izbira je res velika in le težko se odločiš, kateri ti najbolj prija.

Na tej razstavi občutiš, kako se radiotehnika razvija v dve, tri smeri: opuščajo se baterije in akumulatorji, čim dalje bolj pa uporabljajo radioamaterji direktni tok. Visoka antena menda tudi že pričinja odstopati polagoma svoje mesto sobni in okvirni anteni, glavno zmago pa bo mala antena dosegla menda tedaj, ko bodo sedanji srednji in dolgi valovi nadomeščeni s kratkimi. Pričetek je že tu, o vsem in o vsakem najnovejšem napredku radiotehnike pa se moreš informirati na radio razstavi. Reklame za radio razstavo ni treba delati menda prav posebne, saj bo itak le malo ali nič obiskovalec, ki bi pri obisku jesenske razstave prezrl radio razstavo.

Še kaj o razstavi

So ljudje, ki na svetu ne ljubijo nič drugega bolj, kot udoben dom, svetla okna, red v hiši in okusno notranji opremo. Takim bi skoraj ne svetovali stopiti v razstavo pohištva v paviljonu »E«. Noč in dan bodo potem sanjali o krasotah, ki jih vidijo tam. Saj je ob prejšnjem velesejmu malo manjkalo, da ni več gospa celo omedlelo v tem paviljonu, pa ne radi gneče, tudi ta je vladala tam prav vedno, temveč od gole misli, da je sploh možno tako krasno pohištvo in da to v resnici tudi obstoja. Pa sedanja pohištvena razstava še prekaša vse prejšnje po svojem bogastvu. Že večraj, ko so se nekateri razstavljalci še varno pre-

lagali kose pohištva na določena mesta in ko so komaj prvi obiskovalci hodili po dvorani, že večraj je bilo čuti same empatične vzklake: »Ah, ah!« Postelje — kar vlegel bi se človek tja in ne bi hotel več vstati, tako prijetno bi se počivalo tam. In izdelava! Najbolj razvajeno oko še tako strogega esteta ne bi moglo izreči tu graje. Logaška tvrdka »Javor«, šentviški, ljubljanski in drugi mi-zarji, resnično so se zopet postavili.

Še v istem paviljonu dobiš vse, kar potrebuješ za udoben dom: klavirje, gramofone, kipe, slike, razna godala, tapetniške izdelke, naši južni bratje pa so razstavili gore lepih preprog. Izbire dovolj! Pohištvo si lahko kupimo doma in sicer prvovrstno, lahko zalagamo z njim vse pokrajine države in prav resno lahko mislimo tudi na izvoz.

Razstava »Ljubljana v jeseni« nudi človeku menda vse, kar potrebuje. Ko se človek utruji pri ogledu raznih strojev, izdelkov, ko pregleda zadružni paviljon in hiti mimo vabečih, izkušnjave polnih vinskih zaviljonov, tedaj prid ena lep, cvetoč vrt, vzrastel preko noči pod streho paviljona G. Trije ljubljanski vrtnarji: Herzmansky, Pavel Šimenc in Ferant so razstavili tukaj najlepše, kar so znali ustvariti. Dališe, krizanteme, tube-roze, belagonije, orhideje, da ne navajamo raznih vrtnic, kaktej in drugih cvetlic ter rastlin, — oko se resnično spočije ob tej pestrosti in zelenju. Vrtnar Ferant je med drugim tudi poskrbel za okusne cvetlične nasade na velesejmskem prostoru, na prostem. Vrtnarska razstava na velesejmu dokazuje, da je naša vrtnarska obrt dosegla zaželjeno stopnjo.

Od 1. septembra naprej znatno znižane cene! — Prospekt se pošlje na zahtevo!

Tudi največja žehta

je hitro gotova, ako se uporablja pravo milo. Nepobitno dejstvo je, da tej zahtevi odgovarja v polni meri

pravo terpentinsvo

milo Gazela

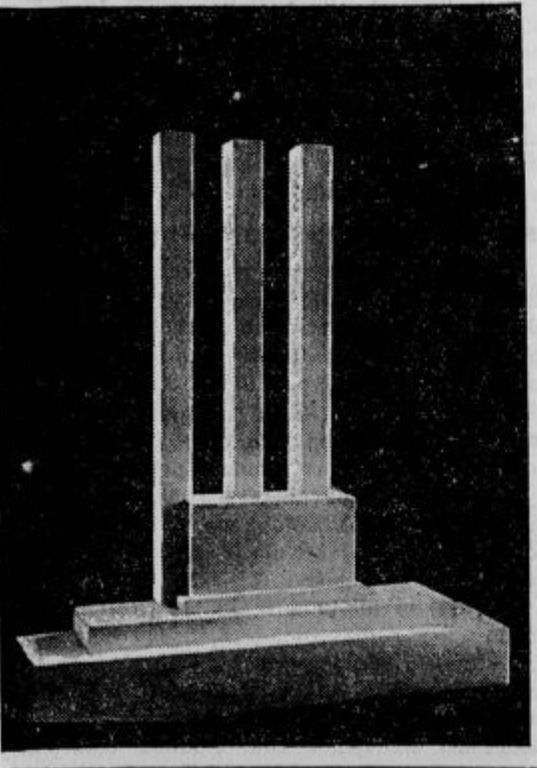

Na letošnji velesejmski pokrajinski razstavi smo naleteli na presenetljivo novost. Kamnoseško in kiparsko podjetje Franjo Kunovar-Boris Kalin je razstavilo v paviljonu H osnutek raznovrstnih nagrobnih in javnih spomenikov vlično izdelanih mavčnih modelih v merilu 1 : 10. Posebno privlačni so kamnoseško-kiparski osnutki, ki s svojo arhitekturo dokazujejo razumevanje moderne formske estetike in tvorijo z lepo komponiranimi kiparskimi osnutki celote, ki bi izdelane v kamnu ali drugem prikladnem materialu, izredno dičile naša pokopališča.

Tvrdka Franjo Kunovar, ki je že itak znana po svoji produktivnosti in kvaliteti izvršenih del, je pridobila v akad. kiparju g. Borisu Kalinu moč, ki jo z veseljem pozdravljamo. Njegova plastika »Križani« v naravni velikosti, zamišljena za pokopališča ali cerkev, nas opravičuje trditvi, da kaže kipar Kalin toliko znanja, da nas je že s svojim prvim nastopom vsakor presenetil. Iste ali še večje vrline najdemo v »Padajočem«, to je v modelu za spomenike padlim vojakom. Krčeviti pritisk rok na prsa, v trenutku, ko vojaka zadene krogla in bolečin poln izraz glave, sta nam dovoljni dokaz izrazne moči mladega kiparja.

S to razstavo smo dobili jasen vpogled, kaj se da doseči v kamnoseški in kiparski obrti ter se nadejamo, da se v bodoče na naših pokopališčih ne bodo več pojavljali spomeniki desetletja starih šablon.

Gornja slika kaže kip vojaka, spodnja pa priprost nagrobnik.

Zobozdravnik Dr. Stanko Tavčar

specijalist za zobozdravništvo in ustne bolezni
ordinira od 8 do 10 in od 3 do 7
Ljubljana, Sp. Šiška
Frankopanska ul. 23 (nasproti »Slograda«)

Posezija v Šmarjeških Toplicah od 1. IX. do 30. IX.

Penzija 40 Din dnevno (3 krat na dan hrana, stan in kopanje)

Uprava Šmarjeških Toplic.

Kaj je novega

Koledar

Nedelja, 1. septembra: 15. pobinkošna, angelska, Egidij, opat; Verena.
Ponedeljek, 2. septembra: Štefan, kralj, Maksima, mučenica.

Proslava bl. Janeza Bosca

Proslave blaženega Janeza Bosca v nedeljo, 8. septembra 1929, na Rakovniku se udeležijo tudi Marijine kongregacije iz ljubljanskega mesta in okraja.

V ta namen se zbera na praznik ob polštirih popoldne v cerkvi Pomočnice kristjanov, kjer bo zbranim Marijinim družinam in drugim govoril pomožni škof dr. Gregor Rožman. Po shodu se bo razvil slavnosten sprevid pred cerkvijo.

Gospode župnike in voditelje prosimo, naj blagovole uredijo, da se bodo družbe shoda in sprevida udeležile z zastavami.

Dijaške kongregacije, ki zavoljo preloženega začetka šolskega leta tedaj ne bodo navzoče, bodo pozneje proslavile spomin velikega prijatelja in vzgojitelja mladine.

Kar more biti v čast novemu blažencu, ki po svojem apostolskem vzgojnem delu služi Cerkvi in mladini pri vseh narodih, to bodi v nov blagor tudi nam Slovincem.

Častilci Marijini, pokažite z obilno udeležbo, da razumemo in cenimo pomen Marijinega apostola don Bosca.

O. V. M. D.

Pomemben dan za Slovensko Krajino

Murska Sobota, 30. avgusta.

V živem spominu je še 18. avgust — praznik svobode, a v Murski Soboti se vrši 1. septembra že nova slovesnost, kateri bo prisostvovala ljudstvo od vseh strani, ker je pomembna za vso Slovensko krajino. Preživ. škof dr. Andrej Karlin bo namreč blagoslovil novo poslopje dijaškega zavoda »Martinišče« in ga s tem izročil njegovemu vzvišenemu namenu — izobrazbi in vzgoji srednješolske mladine.

Komaj se je otvorila v M. Soboti gimnazija, je nastalo vprašanje: »Kje preskrbeti dijakom stanovanja?« M. Soboti je bila premajhna, da bi mogla sprejeti večje število dijaštva. Kakor pri vsaki važni zadevi, je tudi pri tem vprašanju izrekel prvo besedo voditelj našega naroda g. Jožef Klekl. »Postavimo Martinišče in s tem je zadeva končana.« Izrekel je besedo in takoj začel z delom. Začel se je posvetovati z drugimi. Večina je odločevala, kar ni bilo čudno, ker ni bilo na razpolago nikakih sredstev. Gosp. Klekl je ostal optimist. Potem »Novine« in »Marijine liste« je sporočil svojo idejo prekmurskemu narodu in se je obrnil nanj s prošnjo, naj ga podpira pri tem neobhodno potrebnem delu. Ljudstvo se je odzvalo. Od vseh strani so prihajali prostovoljni prispevki. Odlikovali so se zlasti rojaki v Ameriki. Dasi je narod dal, kar je premogel, na zidanje ni bilo mogoče misliti. Ker pa so razmere zahtevale, je bilo treba najti drug izhod.

Za denar, ki se je v začetku nabral, je odbor kupil v Murski Soboti hišo, obenem pa je prosil gosp. kanonika Slepca, da za nekaj časa da na razpolago poslopje bivše verske šole. S tem je bilo Martinišče pod ravnanstvom salezijanca g. Jožeta Radoha odprto. Vodstvo zavoda se je nastanilo v kupljeni hiši, dijaki pa so imeli učilnice in spalnice v omenjenem šolskem poslopiju. Položaj je bil tako težaven, da ga na kratko ni mogoče opisati. Često je nastalo vprašanje, ali se zavod vzdrži ali ne. Poguma vodstvo v kljub temu ni zgubilo. Število dijakov je od leta do leta naraščalo in naposled je bil vsak kotiček napolnjen. Prihajali so še novi dijaki, toda »Martinišče« jih ni moglo sprejeti pod streho, dasi jim je s tem bilo onemogočeno tudi nadaljevanje študija. Potreba po večjem zavodu je naraščala in tako se je naenkrat izrekla odločilna beseda: »Zidati bomo!«

Pred lanskim je odbor priredil veliko loterijo, katere se je udeležila tudi širša slovenska javnost, potem pa tombolo. S tem je bil postavljen temelj novemu »Martinišču«. Lani se je začelo zi-

dati in danes je dozidano od poslopja, kakor ga predstavlja slika, pročelje (s to razliko, da je dvonadstropno) in desna polovica, leva polovica pa bo čakala, dokler ne bo za zidanje novih sredstev. Do nadaljnjega bo tudi to zadostovalo, ker lahko dobi v dozidanem delu do 80 dijakov streho in popolno oskrbo.

Zavod ima električno razsvetljavo, svoj vodovod, gledališki dvorano, kapelo, za sedaj po dve veliki učilnici in spalnici in vse druge potrebne prostore. Vodstvo zavoda je poverjeno Salezijancem. Dosedanje delo je stalo nad pol milijona dinarjev, ni pa tu všteti »kuluke«, ki ga tudi ni bilo malo. Mnogi je še nepokritega, ali zanašamo se na božji blagoslov in dobra srca.

Kako neobhodno potrebno je za Slovensko krajino »Martinišče«, ve le tisti, ki pozna domače razmere. Lahko se reče, da je obstoj gimnazije, ki je vsemu ljudstvu tako zelo pri srcu, odvisen od obstoja Martinišča. Kdor to ve, se ne sme čuditi, ako je vsa Slovenska krajina ponosna na Martinišče in bo vesela dogodka, ki se odigra v nedeljo ter ga bo branila kakor proslavo desetletnice dolgo, dolgo v živem spominu.

Program narodnega gledališča v Ljubljani

Za sezono 1929-30 je določila uprava Narodnega gledališča v Ljubljani sledeč repertoar:

A. Drama.

Dramski repertoar bodoče sezone sloni predvsem na nekaterih delih svetovne literature, ki po veliki večini še niso bila vpriporjena na našem odru in obsegajo starejšo, kakor tudi povojno dramsko produkcijo. Od teh del, ki naj dajo dramski sezoni smer ter izražajo njeno stremiljenje, omenjamo: Dostojevski: Bratje Karamazovi, Gogolj: Revizor, Hribojedov: Gorje od uma, Balzac: Mercadet, Shakespeare: Kakor vam drago, event. Vihar, Strindberg: Nevesta s krono, Goethe: Faust, Schiller: Don Carlos, Raynal: Grob neznanega vojaka, Galsworthy: Beg ali pa Pravičnost, Sutton Vane: Skrivnostna ladja, Egge: Brodolom, Franck: Odkod krivda ali pa Karel in Ana, Sherwood: Konec, Benavente: Ljubezensovraštvo (La marquerida), Dickens: Cvrtček za pečjo, Ibsen: Strahovi, Kosorotov: Iluzija ljubezni, ter po eno delo Iva Vojnoviča in Knuta Hamsuna. Iz starejših slovenske literature se bo vpriporil: Linhart: Veseli dan ali Matiček se ženi.

Svoje najnovejše prispevke pa so dali upravi na razpolago odušeno jih obljubili pisatelji: Albrecht Fran, Albrecht Ivan, Golar Cvetko, Novačan Anton, Pregelj Ivan, Vladimir Levstik, ki dramatičira svoj roman »Gadje gnezdo«, dalje srbska pisatelj Velizar Janković z dramo »Brez ljubeznosti« Mita Dimitrijević s komedijo »Ljubimec svoje žene«.

V repertoarju pa bo zastopan vsaj po eden hrvaški, srbski in bolgarski avtor. V mislih imamo: Bogović: Pastolov pred vratmi, Nušić: Pot okoli sveta, Kostov: Goljemanov.

Martinišče v Murski Soboti.

Pierre Courtois:

Siva pelerina

V trgu Guériuville, opoldan, na tržni dan. Pred odhodom so kmetje prišli obedovat k »Zlatemu križu«; pol dvanajstice okrog mize. Obednica za točilnico, nekoliko niže. Natakaraica venomer opozarja: »Pazite! Dve stopnici!«

Na koncu zelo temne sobe veliko ogledalo. Soba ni bila vedno gostilniška obednica. Svoj čas je stanovala v njej stara gospodična, ki so jo vedno videli v kapici na zavezo, v črnem modrcu in v mali sivi pelerini. Čas je prebela v sosednji sobi, da je ujela kakšne govorice. Hiša je ostala dolgo časa brez lastnika, dokler ni postala gostilna pri »Zlatem križu«.

Počasi se je vlekel razgovor. Le semintja je glas cestnega nadzornika Carvassina, ki je pred enim letom prišel v te kraje in je jedel pri »Zlatem križu«, prevladal govorico.

Natakaraica Leona je letala od kuhinje do obednice in nazaj. Bila je tukaj v teh krajih ter je služila v gostilni šele pol leta.

Obed se je končal. Jeziki so se razvezali. »Dobim še kosilo?« vpraša velik možakar, pravi velikan, ki se je prikazal med vrati.

»Pazite! Dve stopnici!« je opozorila Leona.

»Vem.«

»Takoј dobite; imamo telečje klobasice.«

Leona je odšla naročat gospodinji.

Mož se je vsedel; nasajena postava, oči kakor divjega mačka, pogled škilast. Ogledalo, pred katero se je vsedel, je odražalo njegova visoka prsa, suknjič iz sivega ševita, ovrtnik, okoli katerega se je ovijala rdeča kravata.

Mož je pogledal okrog sebe. Razgrnil je servieto, vtaknil konec za telovnik ob ramenu; potem je srpo gledal v ogledalo. Kaj neki je videl v njem? Samega sebe in morda skrivnostne reči...

Ogledalo ga je vleklo nase. Potegnil je servieto s telovnika, morda zato, da bi sploh nekaj naredil, kar bi ga motilo? Da bi skril svojo preveč vidno rdečo kravato? Morda.

Natakaraica se je vrnila. Nesla je klobasico, ki je še cvrčala na kadečem se krožniku. Baš je stopila na prvo stopnico. Tedaj krikne in izpusti krožnik... Odskoči in dvigne desno roko v višino obraza. Vse plane pokonci.

»Kaj je, Leona?« vpraša Carvassin.

Novi prišlec se ni premaknil. Obrnil je samo glavo, potem je pa gledal v zrcalo, kar se je godilo.

Leona se še ni umirila. Roka ji zastira oči. Boji se videti. Prihitela je gospodinja. Carvassin kliče: »Jesiha, jesiha!« Prisili Leono, da se je vsedla. S krpo ji otira lice in čelo. Končno zajecija le-ta: »Ali je še tukaj? To je grozno! Videla sem ga v ogledalu, tega velikega gospoda, ki je prišel jest... imel je rdečo na vratu in potem na rokah... ob njem je sedela ženska s kapico in sivo pelerino in gošpod jo je držal za vrat.«

Vaši barvasti čevlji bodo kakor novi, ako jih barvate z Brauns.

Vilbra
barvo za usnje!

Tudi aktovke, kovčegi, usnjati stoli itd. vse izgleda kakor novo!

Dobiva se v vseh drogerijah ter trgovinah z barvo in usnjem!

Tovarna barv
Viljem Brauns, Celje.

Mednarodni šahovski turnir v Rogški Slatini

Turnir, ki ga priredi ravnanstvo zdravilišča v zvezi z Jugoslovansko šahovsko zvezo, začne dne 19. septembra t. l. Aranžma je v rokah mariborskega šahovskega kluba. Prirediteljem se je posrečilo pridobiti celo vrsto glasovitih mednarodnih mojstrov. Svojo udeležbo so prijavili:

Esteban Canal (Peru), dr. Hans Geiger (Avstrija), Ernst Grünfeld (Avstrija), dr. Imre György (SHS), inž. Kosta Jovanović (SHS), Hans Knoch (Avstrija), Emmerich König (SHS), F. Jammes Marshall (USA), Charles Auffang (Francija), Vasiša Pire (SHS), David Przepierka (Poljska), Kosta Rožič (SHS), Fritz Sämisch (Nemčija), dr. Leo Singer (SHS), Aleksander Takacs (Madžarska), lord A. G. Thomas (Anglija).

Pogajanja radi udeležbe dr. Vidmarja in Spielmanna kakor tudi danskega prvaka Andersena so še v teku.

Prvo darilo znaša: 6000 Din, drugo 5000 Din, tretje 4000 Din, četrto 3000 Din, peto 2000 Din in še to 1000 Din. Ostala mesta dobe 100 Din po točki. Vodstvo turnirja si pridržuje pravico povšati darila in spremeniti listo udeležencev ako se pokaže potreba.

Skrivnosten umor na Dobrovi?

Dobrova, 30. avgusta.

Komaj smo malo pozabili na uboj na Vrhovcih, kjer je nekaj brdskih fantov razmesarilo Antona Babnika, tukajšnjega občana, že stopa v ospredje nov zagoneten slučaj.

Pogreša se namreč že od Velikega šmarna Janez Vrhovec (Bojtoč Janez) s Šujice št. 5, ki je star okrog 47 let, je črni las, in kakor vse kaže — ni imel s seboj niti suknjiča. Ko le ni bilo Janeza od nikoder, so postajali sosedje čim bolj glasni in spraševali po njem. Zato je nastala potreba, da zvedo o tem tudi orožniki. Ti sedaj marljivo zasledujejo in iščejo, kje bi dobili Janeza, živga ali mrtvega. Močno je osumljenih nekaj oseb; dve so orožniki že odpeljali 29. t. m. v Ljubljano k preiskovalnemu sodniku. Ljudstvo splošno soglasno v tem, da Janeza ne bo nič več nazaj k Bojtu in da je bil izvršen umor, ki ga bo razkril čas in temeljita preiskava.

Pa tudi bujna fantazija je prišla tu do svojega elementa. Nekdo iz sosedne vasi je slišal tisto noč, kako je bobnela rakev, drugi je videl, da je šel Janez ta in ta dan čez travnike, da je kosil otavo — zopet drugi, da leži Janez mrtve v neki kotlini Gradašnice... Ljudi je objela groza — in ženske na Šujici, ko se le malo zvečeri, se ne upajo nič več izpod strehe...

Kako se bo vsa stvar razvijala, bomo poročali. Če bi bilo pa komu o Vrhovcu Janezu kaj znanega, naj to takoj javi bližnjim oblastem.

★ Urejena prebava in zdrava kri se doseže z dnevno uporabo pol čaše naravnega »Franz-Josef« grenčice. Širokovni zdravniki za motenja v prehrani hvalijo »Franz-Josef« vodo, ker pospešuje delovanje želodca in čreva, preprečuje oteklost jeter, zvišuje izločevanje žolča in sečnice, poživlja izmenjavo snovi in osvežuje kri. Dobiva se v lekarnah, drogerijah in specerij. trgovinah.

»Vam se blede, Leona. Prav nič ni videti v ogledalu.«

Leona se je tresla. Ponavljala je:

»Videla sem, videla! Rdeče.«

»Seveda, kravato!«

»Ne, ne, roke... In ženska s kapico, ali je še tukaj?«

Leona si ni upala ozreti se na ogledalo. Ljudje so gledali v zrcalo, pa niso drugega zapazili kot skupino, ki so jo tvorili Leona, gospodinja in Carvassin.

Gospod pa je vstal. Čutil je na sebi težo začudenih in radovednih pogledov. To mu je bilo neprijetno.

»Preneumno,« je rekel, »to dekle je blazno, čisto noro. Grem, da dobim kje kosilo! Moram od dveh štirideset priti do vlaka.«

Izvelel je uro.

»Nimam časa sedaj za vse te zgodbe.«

Vrgel je servieto, vzel klobuk z obešala ter izognivši se ljudem izginil.

Ali ni bila halucinacija to, kar je videla Leona v ogledalu? Ona je vztrajala:

»Ogledalo... gospod... krvave roke... ženska z belo kapico in sivo pelerino...«

Zgodba se je pozabila. Samo Carvassin je ostal zamišljen. Nekega dne je o tem govoril s trškim notarjem, ki ni nič slišal — čudno! — o govoricah, ki jih je ta zgodba povzročila.

Notar je brskal v svojem spominu. Odprl je v arhivu posebno skrinjico in potegnil iz nje sveženj časopisov. Vzel je enega in ga razgrnil.

»Gospod Carvassin,« je rekel, »glejte, berite ta člančič! Videli boste, da je bila 5. julija 1913 ob mraku skrivnostno umorjena stara gospodična z imenom Galloy. Ali je bil vzrok umora rop? Ni gotovo. Morilca niso našli. Dobili so popis osebe, ki so jo videli večer pred umorom hoditi okrog vrta gospodične Galloy. Popis se dovolj dobro ujema s popisom moža, o katerem mi pripovedujete. Hiša, v kateri je bila ta gospodična zadavljena, je gostilna pri »Zlatem križu«. Stanovala je sama in je komaj katerikrat šla iz hiše.«

»Torej bi bil ta mož, ki je prišel naročit kosilo...«

»Morda. Ne vemo ničesar o tej skrivnostni zadevi; verujem pa na resničnost tega prika, ki je bila halucinacija resnice, spomin nenadoma oživljenih slik. Podoba umorjene oživi na tistem kraju, kjer je bila ubita. Vedno ostanejo nekakšne sledi za nami tam, kjer smo živeli, ali kjer smo umrli. To dekle je v resnici videlo prizor hudodelstva, pa ga vendar kot na novo došla v te kraje gotovo ni poznala. Rekli ste mi, da ste videli, kako je mož neprestano sprejo gledal v zrcalo?«

»Da, sploh ni obrnil pogleda od njega. In neka beseda, ki jo je spregovoril, mi prihaja na misel. Ko ga je Leona opozorila, naj pazi na stopnice, je odgovoril: Vem.«

»Vidite, poznal je to sobo. Mož je tako rekoč obnovil svoj zločin, ki se je na novo videl očem natakaraice Leone. Neverjetno? Zakaj? Po vsakem dogodku je resničnost samo še misel tega, kar je bilo...«

Fantovska objasnost pred sodiščem

Novo mesto, 30. avgusta.

Pred senatom okrožnega sodišča v Novem mestu so se zagovarjali v petek, dne 30. avgusta t. l. orehovski fantje Grubar, Hudoklin, Masnik, Perhne, Pavlič, Jaše Anton in Jakše Alojzij radi hudodelstva javnega nasilstva in radi zlobne poškodbe tuje lastnine.

Na velikonočni ponedeljek so razgrajali pred gostilno Miklavčiča Jožeta v Cerovem logu gori imenovani fantje. Udrli so v gostilno oboroženi s koli, lopatami, motikami in puškami in delali tam navzočim gostom silo na ta način, da so pretepli Martina Zagorca in Zupančiča ter stolkli in razbili kolo nekemu Milanu Erženu. Poleg tega so razbili tudi večna vrata gostilničarju Miklavčiču, poškodovali sedem polken in okenskih okvirjev in ubili sedem šip. Znesti so se hoteli nad vrhpoljskimi fanti, ki so Orehovčane na praznik Mater božje dne 25. marca nagnali v št. Jerneju. Isti večer je Alojzij Jakše tudi udaril s ročico Štefančiča Franceta iz Zvabovega po glavi ter mu prizadejal nad levo čelnico globoko in težko rano.

Pri razpravi so obtoženci tajili dejanje, prišli so pa v nasprotju s svojimi izpovedbami pred preiskovalnim sodnikom. Izkazalo se je, da so vplivali celo na priče in je bila tekom razprave ena priča na predlog javnega tožitelja radi suma krivega pričevanja odvedena v preiskovalni zapor.

Vsi fantje so bili obojeni radi hudodelstva javnega nasilstva in zlobne poškodbe tuje lastnine, razen Jakšeta Antona; Jakše Alojzij pa poleg tega še radi hudodelstva težke poškodbe. Dobil so: Grubar eno leto ječe, Jakše 8 mesecev, Hudoklin, Masnik, Perhne in Pavlič pa po 6 mesecev ječe. Jakše Anton je bil obsujen le radi prestopka tatvine, ker je odnesel Štefančičev klobuk, oproščen pa ostalih deliktov.

V zadnjem času se pred senatom okrožnega sodišča vršijo večkrat razprave radi sličnih deliktov, kar meče žalostno luč na mlade fante. Te nepremišljene pretepe in nasilstva povzročajo staro sovraštvo med fanti iz posameznih vasi, silno pomanjkanje srčne kulture in večinoma tudi nesrečno pijančevanje.

Lovro Lovru nasedel

Tomačevo, 31. avgusta.

Pirnatov soldate mu pravijo pri nas, ime mu je pa Lovro S. Stara, znana, a jako nesolidna firma. Delal ni nikoli rad in pravi, da se od dela še ni nikdo zredil. Ljubljano ima »pripovedanec«, zato se rajši drži Posavja. Poskusil je vse mogoče na tem božjem svetu, samo pri ciganih še ni bil, ker se baje boji, da bi ga tam nemudoma izvolili za »zupana«. Take časti pa ne mara, ker ljubi svobodo nad vse in so mu zoprne kakršnekoli dolžnosti. Med nami povedano, je Lovro doslej samo kakih 50 krat sedel za zamreženimi okni in še to »po nedolžnem«, kot trdi sam. Bo že verjetno.

Ni dolgo tega, ko je prišel Lovro k mlademu posestniku Lovrencu B. v Tomačevem in brez ovinkov predlagal, naj da Lovrenc za prijaco.

»Za par »fur« peska mi pojdi nasejati k Savi, pa boš dobil sedem »kovačev«, je odvrnil Lovrenc.

»Zate takoj. Kar lopato in mrežo daj!« In je dobil lopato in mrežo in je šel. Čez nekoliko ur se je vrnil in rekel:

Za dve »trugi« je že nasejanega. Pa grem še nazaj, samo strašno sem žejen. Daj no, odrini nekaj na račun!

Lovrenc je verjel in odrinil štiri kovače »na račun«. To je bilo dopoldne. Popoldne pa je napregel Lovrenc in pognal proti Savi, da bi naložil presejano mivko in jo peljal v Ljubljano na neko stavbišče. Ni bilo majhno presenečenje Lovrenčevu, ko o presejani mivki ni bilo nobenega sledu.

»Potegnil me je, lopov!«, se je jezil Lovrenc in se vrnil s praznim vozom domov. Ni si bil še dobro shladil ogorčenja, ko je opazil, da manjka v šupi tudi ročni voziček, ki mu pravijo »cizac«. Lenka, Lovrencova sestra, ki mu gospodinji, je povedala, da je pod neko pretvezo odpeljal voziček »Pirnatov soldate«. Podjetnega rokomavharja sedaj ni od nikoder blizu in se bodo morali zanj brž ko ne pozanimati moške postave.

Osebnosti

★ Poroka. Danes se poročita na Brezjah gna. Darinka Košutova, učiteljica pri Sv. Križu pri Trstu in dr. Angel Kralj, zdravnik v splošni bolnišnici v Ljubljani. Novoporočencema obilo božjega blagoslova!

IZ ŽELEZNIŠKE SLUŽBE.

Premeščeni so uradniki II. kategorije, 3. skupine: Verstovšek Ljudmila, komercialna uradnica, Maribor gl. kol. v odeljenje kontrole dohodkov G. D. Beograd; 5. skupine: Volk Alojzij, komercialni uradnik, Brežice v Kotoriba; uradniki III. kategorije, 2. skupine: Poček Ivan, prometni uradnik, Ljutomer v Maribor gl. kol.; Toplak Ivan, administrativna uradnica, kabinet ministra prometa v direkcijo Ljubljana, strojno odeljenje; 3. skupine: Wester Milan, prometni uradnik, sprovodnik v S. miš; zvaniki I. kategorije, 3. skupine: Rozman Leopold, strojevodja, kurilnica Črveni krst direkcija Beograd v kurilnico I. Ljubljana gl. kol.; 4. skupine: Vanda Anton, prometni zvanik, Skofljica v št. II; Premk Vinko, kurjač obrtnik, kurilnica I. Ljubljana gl. kol. v kurilnico II. Ljubljana gor. kol.; Jelen Alojzij, prometni zvanik, Kočevje v Dobovo; 1. skupine: Morela Ferdinand, komercialni zvanik, prometno-komercialno odeljenje direktije v Ljubljano gor. kol.; zvaniki II. kategorije, 1. skupine: Robljek Ivan, kretnik, Donji Mihaljevec v Guštanj-Ravne; Sprager Simon, kretnik, Blanca v Kraljevec Prelog; 2. skupine: Kovac Ivan, kretnik, Kraljevec Prelog v Donji Mihaljevec; Stepančič Peter, skladišni deseter, Ljubljana gor. kol. v Dravograd Mežo; Gorup Karel, prometni zvanik, Dravograd Meža v Smartno ob Paki; dnevničarka: Jeglič Vida, Ljubljana gl. kol. v Velenje.

Za šefa prometne službe so imenovani uradniki I. kategorije, 6. skupine: Tancig Egon v Ljubljani gl. kol. dosedaj eksponiran kot šef prometne službe v Mariboru gl. kol.; Vehovic Alojzij v Ptuj, dosedaj eksponiran kot šef prometne službe Ljubljana gl. kol.; Smerdu Franc v Maribor gl. kol. dosedaj eksponiran kot šef prometne službe Ptuj; uradnika II. kategorije, 1. skupine b: Kavšek Alojzij v Novo mesto, dosedaj eksponiran kot šef prometne službe v Celju; 2. skupine — podskupine b: Vranjek Janek v Celje; dosedaj kot pomočnik šefa prometne službe eksponiran v Celju.

Stalnost so si pridobili: uradniki I. kategorije, 9. skupine: inž. Lavrič Rudolf, zamenik šefa, kurilnica II. Ljubljana gor. kol.; inž. Rendla Franc, tehnični uradnik, progovna sekcija Zidani most; inž. Završnik Jožef, zamenik šefa, kurilnica I. Ljubljana gl. kol.; uradniki II. kategorije, 5. skupine: Gale Rudolf, tehnični uradnik, kurilnica I. Ljubljana gor. kol.; Obal Stefan, prometni uradnik, Kotoriba; Golob Franc, tehnični uradnik, kurilnica I. Ljubljana gor. kol.; Ogorevc Franc, tehnični uradnik, kurilnica Maribor; Weber Viktor, prometni uradnik, Čakovec; Trontelj Ivan, tehnični uradnik, kurilnica I. Ljubljana gor. kol.; uradniki III. kategorije, 4. skupine: Šušteršič Jospina, administrativna uradnica, strojno odeljenje direktije; Bregant Slavko, prometni uradnik, Sv. Lovrec na Pohorju; Ivanuša Matija, nadzornik proge, progovna sekcija Ptuj.

Imenovani so uradnikom v III. kategoriji, 3. skupini: Vahen Mihael, sprevodnik vlakovodja, Ljubljana gl. kol. dosedaj zvanik I. kategorije, 1. skupine; 4. skupine: Zavadlav Franc, strojevodja, kuriln. ekspozitura Pragersko in Jakuš Božidar, šef postaje Beltinci, dosedaj oba zvaniki I. kategorije, 2. skupine.

Upokojen je uradnik III. kategorije, 1. skupine: Arnešek Alojzij, nadsprevodnik, Maribor glav. kol.

Izpit za prehod iz pomožne v glavno skupino so položili pred izpitno komisijo generalne direktije v Beogradu. Iz ekonomske stroke: uradnik II. kategorije, 3. skupine: Tancig Edvard, prometno-komercialno odeljenje; iz finančne stroke: uradniki II. kategorije, 3. skupine: Gajšek Vladimir, prometno-komercialno odeljenje; Pakiž Jožef, prometno-komercialno odeljenje; Rupar Marta, prometno-komercialno odeljenje; Čampa Matija, strojno odeljenje; Košca Ivan, obče odeljenje; Sila Evgen, prometno-komercialno odeljenje; iz administrativno-pravne stroke: uradnik II. kateg., 3. skupine: Zakrajšek Josip, obče odeljenje; iz gradbeno-tehnične stroke: uradnika I. kategorije, 7. skupine: inž. Urbančič Josip, šef progovne sekcije Ptuj; inž. Urbas Franc, šef progovne sekcije Novo mesto; iz komercialne stroke: uradnika II. kategorije, 2. skupine — podskupine b: Blaž Karel, Ljubljana glav. kol.; 3. skupine: Korpar Ivan, prometno-komercialno odeljenje; iz stroke za kontrolo dohodkov: uradnik II. kategorije, 4. skupine: Pavšič Stefan, Ljubljana gl. kol.; iz prometne stroke: uradniki II. kategorije, 3. skupine: Luschitzky Josip, prometno-komercialno odeljenje; Mislak Oskar, prometno-komercialno odeljenje; Razpotnik Srečko, Zidani most; Strukelj Albert, prometno-komercialno odeljenje.

Solske vesti

★ Na državni trgovski akademiji v Ljubljani se vrši vpisovanje za vse štiri letnike za doseganje in za nove dijake 2. in 3. septembra od 9 do 12 in 15 do 17. Sprejemni izpiti za absolvente meščanskih šol za 1. letnik pričnejo 4. septembra ob 8. Vse podrobnosti so razvidne iz razglasa na uradni deski v poslopiju srednje tehnične šole II. nadstopje.

★ Na gospodinski šoli na Jesenicah (Gorenjsko) se vrši vpisovanje v ponedeljek, dne 2. septembra, od 10 do 12 dopoldne v osnovni šoli istotam. Sprejmejo se učenke, ki so dopolnile 16. leto in dovršile osnovno šolo.

★ Državna meščanska šola na Jesenicah. Vpisovanje bo 12. in 13. septembra od 8 do 12, šolska maša pa 16. septembra ob 8. Redni pouk se prične 17. septembra.

★ Državna strokovna šola za puškarstvo v Kranju razglasa, da se vrši končno vpisovanje novih in dosedanjih učencev v nedeljo 1. septembra t. l. od 9 do 12, dne 2. in 3. septembra t. l. pa oba dneva od 8 do 12 in popoldne od 14 do 17 v ravnateljski pisarni zavoda, ki se nahaja v hiši g. Rohrmanna, nasproti poštnega urada. Redni pouk se prične 9. septembra t. l. ob 8. Vsa nadaljnja podrobna pojasnila dobijo interesi in ob gori navedenih dnevih pri ravnateljstvu zavoda.

Druge vesti

★ Pozor na položnice v današnji številki »Slovenca«. Naj se je takoj posluži vsak, ki mu je potekla naročnina.

★ Cenjene inserente opozarjamo, da bo naš list skozi cel teden vselejima izhajal v pomnoženih nakladi in bo torej vsaka njegova številka izborna služila za trgovsko-industrijsko reklamo.

★ Ekspozitura »Slovenčeve« uprave na Velesejmu sprejema vsa naročila za naše liste: Slovenec, Slovenski List in Domoljub. Sprejema se naročnina in oglasi.

★ Nikola Tesla brzojavno čestital Ivanu Meštroviču. Sijajno umetniško delo velikega mojstra Ivana Meštroviča, Indijanci v Chicagu, je izzvalo občudovanje in priznanje vseh merodajnih in strokovniških ameriških krogov. Indijanci so kot znano, že prišli v Chicago in so razstavljeni v parku, kjer bodo postavljeni na velike podstavke. Ob tej priliki je naš veliki znanstvenik Nikola Tesla poslal umetniku Ivanu Meštroviču brzojavko z naslednjo vsebino: »Težko sem se odtrgal, od solz navdušen od občudovanja vaših poedinih kipov indijanskih jezdecov v borbi. Nerazumljivo mi je, kako ste mogli v hladnem bronu izraziti tako strasen telesni napor, divjo bojno strast in napeto streljivo silo ravno v zadnjem trenutku pred strašnim in uničujočim udarcem. Slava velikemu rojaku! Vaš oboževatelj Nikola Tesla.« Kakor se vidi iz tega brzojave, je to res veliko umetniško delo globoko učinkovalo na dušo tako velikega znanstvenika in izumitelja kot je Nikola Tesla, ki je očaran gledal umotvor velikega mojstra.

★ Lep uspeh domačega mojstra. Kmetijsko društvo v Virmaših pri Škofji Loki si je nabavilo še drugo mlatilnico na električni pogon, ker samo ena ni zadostovala potrebam. Delo smo poverili g. Antonu Kremžarju, strojnemu mojstru v št. Vidu nad Ljubljano. Zgotovil je v našo popolno zadovolnost mlatilnico, ki daleč preseka tuj izdelek. Mlatilnica izvrstno in hitro deluje, cena je nizka, zato bo lahko konkurirala s tujimi izdelki teh strojev. G. Kremžarju pa moramo le čestitati in ga priporočati. — Odboj kmetijskega društva v Virmaših pri Škofji Loki.

★ Nevaren cestni ovinek v Konjicah. Državna cesta med Mariborom in Celjem nima nikjer tako nevarnega ovinka kot v Konjicah, kar postaja vzpričo vedno bolj naraščajočega avtomobilnega prometa naravnost nevarno. Negleda na to, da je

cesta že sama po sebi zelo ozka, je ta ovinek do cela pravokoten ter ima pred seboj vrhutega še precej odprt kanal. Kar se pa na tem mestu česte najhujše obditi, je dejstvo, da je že dal časa sem na tem najožjem mestu določena avtobusna postaja proge Maribor-Celje. Avtobusi-velikani zapirajo cesto popolnoma, tako da se avtomobilist, ki prihaja z ene ali druge strani, skoraj ne more skozi preriti, posebno ko po navadi tam stoji še vozovi z vpreženo živino. Zato je nujno potrebno, da se ta nevarni ovinek odpravi in da se določi drugo mesto za postajališče avtobusne proge. Potrebno bi tudi bilo ob kanalu postaviti veliko svarilno tablo, da jo vozač iz Celja že oddaleč lahko opazi. Pričakujemo, da bodo merodajne oblasti v interesu javnega prometa in varnosti ta nedostatek čimprej opravile.

★ Smrtna nesreča. V četrtek 28. avgusta se je v Brežicah smrtno ponesrečil 18letni Franc Strgar, sin posestnika iz Zverinjak, pri nakladanju blodov na postaji. Pri premikanju vagonov je prišel po neopretnosti med odbijače, ki so mu zdrobili prsni koš. Rudi težkih notranjih poškodb je kmalu umrl.

★ Vlom v Stari Loki. V noči od petka na soboto je bilo vlomljeno v hišo gostilničarja in trgovca Ivana Berganta v Stari Loki. Vlomilci so prišli v shrambo skozi kletno okno, klet in vežo. Odnegli so 500 »zeta« in 100 »vrdar« cigaret, 100 jaje, več zabele in suhega mesa. Bergant trpi 1500 dinarjev škode.

★ Najden obešenec. Dne 29. avgusta proti večeru sta dva šoferja za mrtvašnico pokopališča v Svecini sede igrala na tamburice. Ko sta se ozrla na njima sloječe drevo, sta zapazila obešenca. Ko sta to prijavila občini in orožnikom, so ugotovili, da je obešenec identičen z blizu 60 let stari posestnikom Ivanom Maholom iz Zg. Kungote.

★ Gibanje brezposelnosti v državi. Centralni odbor za posredovanje dela je sestavljal statistiko o gibanju brezposelnosti v naši državi. Od leta 1928 je ostalo 4807 moških prijavljenih brezposelnih delavcev in 1025 žensk. V prvi polovici l. 1929 se je prijavilo za delo 84.704 moških in 11.569 ženskih delavcev. Ponudeno je bilo delo 23.412 moškim in 5713 ženskim delavcem. Posredovanje je bilo izvršeno za 14.636 moških in 3499 ženskih delavcev. Tekom prve polovice leta je odpadlo 22.151 moških in 2720 ženskih delavcev, odpotovalo oziroma dobilo delo brez posredovanja borz dela je 46.266 moških in 3816 ženskih delavcev. Koncem prve polovice leta 1929 je ostalo brezposelnih 6458 moških in 2559 ženskih delavcev. Odstopke med prijavljenimi brezposelnimi delavci in ponudnim delom je bil 30,3%, med prijavljenimi delavci in izvršenimi posredovanji 18,8%, med ponudnim delom in izvršenimi posredovanji pa 62%. Za ta čas je bilo izdano rednih podpor za 1.146.120 Din, izrednih podpor za 228.652 Din, potnih podpor za 104.444 Din, podpor v naravi za 26.753 Din. Znižanih vozovnic je bilo izdanih 58.574 v vrednosti 3.425.422 dinarjev.

★ Razstava psov na Dunaju. Letos proslavi »Avstrijska kinološka zveza« svojo 20 letnico in priredi 14. in 15. septembra veliko mednarodno razstavo psov v Dreherjevem parku na Dunaju. Jugoslovanska kinološka zveza je sklenila, da se uradno udeležijo razstave z našimi domačimi psi: 6 braki in 4 kraškimi ovčarji. Ker avstrijski kinologi redno posejajo tudi naše razstave, bi bilo umestno, da se jim oddolžimo. Zato opozarjamo vse ljubitelje lepih čistokrvnih psov, naj ne zamude te prilike. Videti bo dosti. Pojasnila daje: Jugoslovanska kinološka zveza v Ljubljani, Tavčarjeva 12.

★ Po desetih letih rešen obtožbe. Pred zagrebškimi sodiščem je stal te dni mlad trgovec. Zagovarjati se je moral radi tatvine nekih malenkosti, ki jih je kot trgovski pomočnik ukradel pred desetimi leti. Tedaj so nekateri hitro bogateli, drugi pa so prišli še ob tisto, kar so si prihranili prejšnja leta. Ravno tako ta trgovski pomočnik. Mislil je, da se bo okoristil s tistimi malenkostmi, ki niso bile vredne niti sto kron. Njegov delodajalec ga je ovalil policiji in sedaj je sodišče obravnavalo to zadevo. Mladi človek, ki je med tem že postal samostojen, je tatvino priznal, dejal pa je, da je to stvar vrnil lastniku, še preden ga je to ovalil. Njegov delodajalec mu je potem oprostil in ga obdržal v službi. Pa ne samo to. Pomagal mu

Ljubeznjiv-povsod dobrodošel.

Pameten, olikan, dober tovariš. Dobrodošel pri trgovskih prijateljih, v družini, na športnem prostoru in v družbi. Tajnost njegovih uspehov ni samo njegov tipus, temveč njegova cela pojava — kot negovan človek. Predpogoj so dobro negovani lasje brez prhljaja. Deset minut dela — kratko umivanje z Elida — Shampoo zadostuje za željeni uspeh. Praktično za vsacega moškega, ker se lahko vedno vzame s seboj. Očisti temeljito lase in lasišče ter odstranjuje prhljaj.

ELIDA SHAMPOO

je čelo do samostojnosti. Sedaj je oženjen, ima v Zagrebu hišo in trgovino. Sodišče je trgovca oprostilo krivde in tudi državni pravdnik se je s to razsodbo zadovoljil.

★ Zopet povodenj v Skoplju. Radi ponovnih nalivov je te dni nastala v Skoplju zopet povodenj. Večje škode ni bilo, ker je prva povodenj, ki je bila katastrofalna, odnesla in porabila vse, kar je mogla. Voda je sedaj vdrla v ulice in v hiše pod tasinskim klancem in poplavlila del Bunjakovca. Voda je tako hitro odtekla, kot je naglo prišla. Iz mnogih vasi skopljanskega okraja prihajajo poročila o veliki škodi, ki je nastala, ko se je oblak utrgal in je padala toča. V vasi Kaldrecu je toča uničila 300.000 sadik tobaka. V šiševaški občini je voda odnesla most za vozila preko rečice Treške. V povrjavski občini je toča ravno tako uničila tobačne nasade in vse, kar je bilo še na polju. V mnogih krajih je povodenj uničila železniške nasipe.

★ Bosanci so ljubosumni ljudje. Bosanski kmetje imajo navado, da na pravoslavni Veliki šmaren pridejo v velikem številu v Sarajevo in tako je bilo tudi letos. Ob takih prilikah se razvije vedno na Baščaršiji veselica in kmetje tam plešejo in se zabavajo. Seveda ne izostanejo tudi obračunavanja starih računov. Glavni njihov vzrok pa je navadno ljubosumnost. Tako je tudi letos, dne 29. avgusta, ko so kmetje plesali kolo, nenkrat prišlo do pretepa. Okoli 20 udeležencev tega pretepa je bilo aretiranih, med njimi pa je bilo več ranjenih. Ni še ugotovljeno, če sta se tega pretepa udeležila tudi brata Milovan in Sava Erčić iz Buloga, toda, ko sta se zvečer vračala domov, so ju v zasedi počakali neznani napadalcii in obsuli s kamenjem. Milovanu se je posrečilo pobegniti do bližnje milnice, odkoder je obvestil o napadu policijo. Medtem pa je Sava ostal na mestu vse krvav in težko ranjen. Kmalu je prišlo na lice mesta nekaj policijskih konjenikov iz Sarajeva, toda o napadalciih že ni bilo več sledu. Policisti so našli samo težko ranjenega Sava v globoki nezvesti, ležečega v mlaki krvi. Prenesli so ga v bolnišnico v Sarajevo, za napadali je uvedeno zasledovanje.

★ Slepil kot Gogoljev »Revizor«. Osiješka in virovitiška policija se sedaj mnogo bavita s slučajem, ki v marsikateri stvari spominja na znanega Gogoljevega »Revizorja«. V Slavoniji se je te dni pojavil nek človek, ki se je predstavil kot »inspektor ministra notranjih del za pregled streljivo«. S seboj je imel neke dokumente, s katerimi se je legitimiral pri občinskih uradih. Ti dokumenti so mu preskrbeli asistenco občinskih redarjev, kjer pa teh ni bilo, asistenco občinskih tajnikov. S takim spremstvom je obiskaval obrtnike, cerkve, mlinarje itd. in zahteval naj mu puste pregledati streljivo. Za vsak pregled je zahteval po 250 Din. Tako je ta človek izvršil svoje »delo« od 5. do 27. avgusta in računajo, da je v tem času prišlo ogromno vsoto denarja. To sklepajo tudi iz tega, ker se je vozil v najetem avtotaksu iz Osijeke ter je pred nekaj dnevi ponudil šoferju, da mu odkupi njegov avto. Prijeli pa so ga v Virovitici, kjer so mu prišli na sled in dokazali, da takih inspektorjev streljivodov sploh ni v ministrstvu notranjih del. Policija je ugotovila, da mu je ime Ivan Hočić in da je po poklicu strojnik. V Osijeku si je preskrbel pri nekem tipografu dve štampiljki z napisom »ministrstvo notranjih del« ter je s pomočjo teh štampiljk izstavil sebi dokumente, tako da se je prav lahko izdal za inspektorja ministrstva notranjih del. Osiješka policija poizveduje še naprej o tej stvari, da bi ugotovila vsaj, koliko je prigoljufal denarja. Ve se le to, da je v času od 5. do 27. avgusta oblezel vse vasi in občine med Belim Brodom in Pakracem, toda teh vasi je nešteto, tako, da bodo morala poizvedovanja oblasti trajati dalj časa. Razen tega se bodo morali ponovno pregledati vsi streljivodi, ki jih je on popravljal, kajti obstoja sum, da Hočić o streljivodih sploh ni imel pojma in da jih je zato še popravljal. Goljufivi inspektor Hočić bo izročen sodišču v Osijeku, čim bo zaključena policijska preiskava.

Dr. Mirko Kambič

specialist za zobne in ustne bolezni
ZOPET REDNO ORDINIRA.

Dr. Ivan Pintar

strokovni zdravnik za ženske bolezni
in porodništvo
ne ordinira od 1. do 7. sept.

Priv. Detektivni Zavod Rimska c. 9

★ Šolska narodna pesmarica »Nageljčkie, ki jo je izdal g. Ciril Pregelj, je prešla na podlagi sijajnih ocen, ki so jih oddali ministrski cenzorji, ministrsko aprobacijo 20. novembra 1928, O. N. br. 91.583. Aprobacija se nanaša na vse tri dele. Cena za vsak del znaša 26 Din. Glavna prednost te najbolj priljubljene šolske pesmarice obstoji v tem, da nudi zelo bogato izbiro (okoli 230 pesmi) dragocenega narodnega pevskega gradiva za vse stopnje osnovnih šol. III. stopnjo te pesmarice so uvedle tudi srednje šole na podlagi ministrske aprobacije S. N. br. 27.500 od 12. avgusta 1928. Vsebinsko podajajo pesmice vse, kar mlado srce razvedri in razgiblje — nič ni narejenega in prisiljenega — solčna, vesela božja narava prikuha s temi pesmicami v šolsko sobo. Pesmarica je izšla v založbi Jugoslovanske knjigarnice v Ljubljani.

★ Vsaka mati in vzgojiteljica mora pri vzgoji otrok upoštevati temperament in dednost otrokovo, kakor tudi moč navade in zglede. Knjiga »Mati vzgojiteljica pove v svojem II. poglavju, kako vzgojiteljica spoznava otrokove posebnosti in kako s pravnimi ravnanjem nagnjenje za dobro krepi, nagnjenje k hudemu pa ovira. — Knjiga stane 16 Din in se naroči pri Upravi »Vigredic, Ljubljana, Ljudski dom. Knjigarnice dobe običajen popust.

★ Povest »A njega ni...« ima že mnogo prijateljev, dasi je izšla šele pred tremi tedni. Segajte po njej! Stane (brez poštnine) samo 15 dinarjev. Dobi se v Jugoslovanski knjigarni in Novi založbi (Ljubljana), v Cirilovih knjigarnah (Maribor), v Celju in Ptuj, ter pri avtorju (Fr. Kolenec, kaplan, Murska Sobota).

★ Zrebanje denarne loterije Hrvatske štalnice v Donji Lastvi se je vršilo 18. avgusta 1929. Srečka št. 999 je zadela 25.000 Din, 11.031 10.000 Din, 7325 5000 Din, 5108 in 27.267 po 1000 Din, 10.136 2000 Din. Srečke št. 15.201, 24.277, 15.278, 25.439 so zadale po 500 Din, srečke št. 27.48, 16.979, 15.915, 19.250, 4112, 11.426, 3980, 18.701, 27.773, 25.064 po 200 Din; srečke št. 271, 29.252, 24.508, 372, 9210, 15.817, 3536, 28.945, 4889 po 100 Din; srečke št. 17.537, 7563, 12.750, 18.584, 5060, 26.257, 18.997, 29.114, 3163, 11.244, 13.354, 25.512, 8592, 13.697, 13.940, 17.718, 11.758, 25.658, 24.459, 18.265 po 50 Din.

★ Brivski salon Franjo Zajc, Ljubljana, Dunajska cesta 12, se priporoča cenj. občinstvu. Brivnica ustreza vsem modernim higienskim zahtevam.

★ Opozorjamo na današnji oglas tvrdke »Orient«, družba z o. z., tovarna barv v Ljubljani, Dunajska cesta.

★ Se-li brijete sami? Rabite pri tem samo izvirno »Ben-Hur« britvico iz svetovno znanega srebrno-jekla tovarne Kayser Ellison v Sheffieldu. Ta prekaša v ostrini, rezanju in polituri vse tovrstne izdelke. Celo po osemkratni rabi je še vedno sposobna za brijte. Ne bodite konservativni, ampak še danes napravite poskus z Ben-Hur britvico. Dobite jo v vseh trgovinah, kjer jim gre zato, da nudijo odjemalcem od dobrega najboljši. Na veliko jih predaja transito skladišče Gustav Husser & Sohn, Wien VII, Richterstraße 10.

★ Avtobusna proga (O. žužek) Ljubljana — Skarucina — Vodice — Cerklje — Kranj sporoča dodatek k včerajšnjemu objavljenemu voznomu redu v toliko, da vozi ob nedeljah in praznikih razven že objavljenih zvez vmes še eno turo in sicer odhaja iz Ljubljane tudi ob 13.15, iz Skarucine 13.50, iz Vodic 14 in dospe v Cerklje ob 14.30. Iz Cerklje odhaja ob 15. uri, iz Vodic 15.30, iz Skarucine ob 15.40 in dospe v Ljubljano ob 16.50.

★ Pazite pri nakupu šivalnih strojev na najboljšo znamko in to je Pfaff! Pfaff šivalne stroje za rodbino, obrt in industrijo z večletno garancijo, kupite ugodno in tudi na obroke pri trvdki Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ul. 7 ali v podružnici Novomesto. Poduk v vozeju brezplačen!

★ Ugoden nakup perila! Moško perilo, delavsko in finejšje vrste, cefir, popelino prodaja na drobno pod tovarniško ceno, tovarna perila »Triglav«, Kolodvorska ul. 8, nasproti hotela Štrkelj.

★ Trgovsko vrtnarstvo Korsika vabi vse p. n. obiskovalce ljubljanskega velesejja, da si brezplačno ogledajo veliko izbiro cvetočih ameriških dalij v 160 sortah, cvetočih gladjole in druge perene. Urejen vrt na Vrtači št. 3 in bivši gozdni drevesnici na Tržaški cesti.

★ Novost! Sl. občinstvo uljudno opozarjamo na veliko izbiro najmodernejših električnih svetil, lestencev, krasnih svetil, natihi in porcelanastih senčnikov, elektr. aparatov, žarnic in prvostnega Radio-materijala. — »Elektroindustrija«, družba z o. z., Ljubljana, Šteingurgova ul. 3 in 6, telefon 2314. Velesejska izložba: Paviljon H št. 443—447.

★ Zdravnik dr. Jemec se je preselil s Tržaške ceste 8 vis-a-vis na Napoleonov trg šte. 1 (križišče Tržaške, Bleiweisove in Rimske ceste). Telef. 3494.

★ Gramofonisti! Izredno posrečena šlagerja »Poljubljam Vam roko madame« in »Ramona« v slovenskem jeziku sta bila v 2 dneh popolnoma razprodana. Nova pošiljka je na poti. Citajte tudi današnji oglas »Gramofon« A. Razberger!

★ Če si želite res dobro in trpežno kolo z jamstvom, si naročite le »Puche kolo pri trvdki Ign. Vok, Ljubljana, Tavčarjeva ulica 7 ali v podružnici Novomesto. Dobite ga tudi na mesečne obroke.

★ Zobotehn. atelje Bajc Alojzij se je preselil iz Rožne ul. 15 v isto ulico št. 17.

★ Dr. Dereani odputuje na mednarodni oftalmološki kongres v Amsterdam in ne ordinira do 22. septembra.

★ Darujete Podpornemu društvu slepih, Ljubljana, Ključavničarska ulica 3-II.

★ Zobozdravnik dr. Franc Kartin, specialista za zobne in ustne bolezni, Maribor, Slovenska 9, zopet ordinira.

★ Opozorjamo na oglas Spodnještajerske Ljudske posojilnice na zadnji strani današnjega »Slovence«.

Krasni tlakovi

za veže, cerkve
Cementarna Goslinčar
p. Dol pri Ljubljani
Velesejem: Paviljon „H“

Ljubljana

Nočna služba lekarn

Nočno službo imajo drevi: Bahovec, Kongresni trg, Ustar, Sv. Petra cesta 78 in Hočevar, Šiška. — Od ponedeljka na torek: Sušnik, Marijin trg in Kurall, Gosposvetska 10.

○ Zlata obletnica zvestega službovanja. Danes, dne 1. septembra 1929 poteče 50 let, kar je nastopil g. Franc Jonke, osebni tajnik g. barona Wurzbacha, hisnega posestnika v Gradišču št. 3, službo pri njegovem pokojnem očetu g. baronu Dragotinu Wurzbachu. Gospod Jonke je ostal v službi baronov Wurzbach celih 50 let in je še danes. Delil je žalostne in vesele dogodke družine baronove. Bil je v službi tih, skromen, zvest, zlasti pa se je odlikoval po velikem čutju dolžnosti do službe in gospodarjev. K njegovemu jubileju iskreno čestitamo.

Primarij Dr. Kunst ne ordinira do 15. septembra.

○ Lichtenthurnov zavod. Vpisovanje v osnovno in meščansko šolo je 2. in 3. septembra od 8 do 12. Šolska sv. maša bo 16. septembra, 17. septembra je reden pouk.

○ Pevcem »Ljubljane!« Povodom blagoslovitve novih orgel v Rajhenburgu — 8. sept. — priredi »Ljubljana« v tamošnji cerkvi cerkveni koncert. Vse p. t. pevke in pevce opozarjam na pevske vaje v naslednjem tednu in sicer v torek, sredo in petek ob 20 v društvenih prostorih v Ljudskem domu. Točna udeležba — častna dolžnost vsakogar. Pevovodja.

○ Samaritanski tečaj Rdečega križa. Vsi aedeležniki Samaritanskega tečaja Rdečega križa v Okrožnem uradu za zavarovanje delavcev naj se sigurno udeležijo sestanka v torek, dne 3. t. m., ob pol 8 zvečer radi dogovora glede ekskurzij in zaključka tečaja.

Specialist za otroške bolezni

Dr. V. STACUL

zopet ordinira od 11 do 12 in od 3 do 5.

○ Umrlj so v Ljubljani v času od 27. do 31. avgusta: Jospina Schuschnik, zasebnica, 79 let, Rimska cesta 23; Uršula Varšek, zasebnica, 74 let, Cegnarjeva 6; Ivan Pibernik, davčni upravitelj v pokloju, 59 let, Opekarska 17; Ivana Tavčar, vdova kovaškega mojstra, 58 let, Kolte-Murnova 10; Franc Guzelj, zasebnik, 58 let, Razlagova 26. (Tega je včeraj zadela kap in so ga našli v postelji mrtvega.) V bolnišnici so v istem času umrli: Zofija Krašovec, hči služkinje, 3 leta, Zrinjskega 5; Franja Strazišar, hči delavca, 2 meseca, Moste, Jamski trg 188; Ignac Fine, sin posestnika, 4 leta, Koljevo 8 pri Višnji gori; Josip Rot, sin posestnika, 27 let, Korosce 2 pri Cerklji; Majda Orazem, hči hotelirja, 4 leta, Jesenice 132; Antonija Mrak, gostilničarka, 52 let, Rimska cesta 11.

○ Cestna električna železnica bo popravljala progo na Dolenjski cesti in zato do Česnovarja do Marenčeta v ponedeljek, torek in sredo ne bo vozila.

DR. MIS FRANTA

se je preselil v mestno hišo, Poljanska c. 15

Ordinira od 2—4 ure. Telefon šte. 3284

○ Razstava poštinih znamk. Kot je bilo že svoječasno sporočeno, priredi Slovensko filatelistično društvo ob priliki svojega 10 letnega obstoja, dne 7. 8. in 9. sept. v Jakopičevem paviljonu, zelo zanimivo razstavo poštinih znamk. Za to razstavo vlada v tu- in izenemstvu veliko zanimanje. Z ozirom na prijavljene zbirke se pričakuje zelo zanimiv razstaveni materijal.

○ Razsvetlite ceste. Opetovano smo že naglašali, da so nekatere ceste in ulice v Ljubljani v nočnem času pomanjkljivo razsvetljene. Tako na primer Dovoza cesta, Dunajska cesta v okolici Sv. Krištofa, Kette-Murnova cesta, Masarykova itd. Med vsemi pa je menda najbolj potrebna nekoliko luči podaljšana Linhartova ulica, ki vodi proti Sv. Križu. Razsvetljena je le do mitniške stražnice koncem Ravnikarjeve žage, oziroma do novega poslopja, kjer je sedaj neko pletilno podjetje. Od tam naprej pa vlada v brezmesčnih nočeh pravica egiptovska tema, v kateri morejo razni temni elementi docela neovirano razvijati svojo podjetnost. Zlasti poljskim tatovom je ta tema dobrodošla. Mestna občina je prevzela v svojo oskrbo tudi Savsko cesto do konca novega pokopališča. Razsvetljena pa je ta cesta samo do Hmeljnikov, oziroma do cerkve pri Sv. Križu. Ze od zime sem stoji ob tem delu Savske ceste tja do Tomaževskega drogovi, med katerimi je speljana tudi električna žica, toda brez električnega toka. Splošna želja tistih, ki se morajo v nočnem času posluževati te ceste, bi bila, da tudi tod čimprej začne električne žarnice, da ne bo pot tako dolgočasna, samotna in — nevarna.

Primarij Dr. Ješe

ne ordinira do 18. t. m.

JERNEJ LOŽAR-krojač-Ljubljana

Sv. Petra cesta št. 20) pripravijo vse vrste obleke za gospode in dečke. — Po meri izdelujem po najnovjšem kroju. Angleška in češka suknja vedno v zalogi

○ Otvoritev instituta za znanstveno inviduelno kozmetiko in nego obraza po najnovejših modernih sistemih bo jutri, 2. t. m. v hiši Dvořakova 3, II. nadst., levo. Stranke se sprejemajo od 10 do 1 in od 3 do 6. Vabijo se cenj. dame na obilni poset.

○ Kri na trgu. Hušja nesreča se je pripetila na trgu včeraj popoldne 46 letni delavčevi ženi Jožefi Lampret, Nasadila se je z nogo na neko železje, ki ji je pretrgalo žilo. Na mah je bila nesrečna žena vsa krvava in tudi krog nje se je nabrala luža krvi. Takoj je bil na mestu reševalni avto, ki je ženo prepeljal v bolnišnico.

○ Zopet ukradeno kolo. Elektromonter Fran Škerlj z Brezovice je pustil včeraj popoldne samo za hip svoje kolo v veži Mestne hranilnice in že ga je odpeljal neznan kolesarski tat. Kolo je bilo vredno 1500 Din, bilo je znamke »Aiglon« s številko 5233.

○ Iz policijske torbe. Velik škandal je doživel predstojnik neke družine v Zeleni jami. Mlad 22 letni fant se je hodil nekam »ženit«, zasledovala pa sta ga oče in maheha. Fant je zato pretepel maheho do krvi in enako tudi nekega znanca, ker sta ga pri »ženitvi« ovirala. — Tatvina je bila prijavljena samo ena: neka revna delavka je odnesla s kolidvora 35 kg premoaga.

○ Čudna nesreča v Mostah. Med šetirto in peto uro popoldne se je včeraj v Mostah pripetila težka in nenavada nesreča. Na dvorišču hiše št. 19 v Predovičevi ulici je sedela 77 letna zasebnica Uršula Burger. Naenkrat se utrga v drugem nadstropju kos zidu in pade na starico. Burgerjevi je zid zlomil desno nogo ter jo resno poškodoval na glavi in rokah. Reševalni avto jo je prepeljal v bolnišnico.

○ Službo hišnega upravitelja proti prostemu stanovanju, pisarniškega uradnika v odvetniški ali drugi pisarni, stroje pisni ali drugo išče vpokojen uradnik, zdrav, v najboljših letih. Prevzame tudi službo občinskega ali den. zavodnega tajnika na deželi blizu kakega mesta, tako tudi začasno, polni celodnevno službo. Vešč je slovenskega in nemškega dopisovanja, stroje pisja in drugih pisarniških del. Takojšnji nastop. Cenj. ponudbe pod: »Vesten 500—1000« na upravo »Slovence«. Naslov pove iz prijaznosti tudi uredništvo »Slovence«.

○ Kemično snajenje oblek — Šimenc, Kolodvorska ulica 8.

Naznanjave, da sve otvorile modni atelje

„MISS“

(obleke, klobuki, umetn. obrti) na Mestnem trgu 25

Mimi Spinčič-Medvedova in Zivka Severjeva

Maribor

TEČAJ ZA DUHOVNIKE, KI POUČUJEJO NA KMETSKO-OZIROMA GOSPODINJSKO-NADALJEVALNIH ŠOLAH.

Maribor, 31. avg.

Oblastna samouprava mariborske oblasti priredi za duhovnike, ki sodelujejo pri pouku na kmetško- oziroma gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah, edentendenski tečaj, ki se bo vršil od 16. septembra do 21. septembra 1929 v bogoslovju v Mariboru.

Tečaj ima namen, razgrniti ves problem slovenskega kmetijskega vprašanja, udeležencem podati smernice za uspešen pouk iz krščanskega življenja na nadaljevalnih šolah, uvesti jih v vso organizacijo nadaljevalnih šol in v socialno skrbstvo na deželi ter udeležence teoretično in praktično podrobneje seznaniti z zadružništvom.

V tečaj se bodo sprejemali v prvi vrsti oni gg. duhovniki iz mariborske oblasti, ki so že poučevali na kmetško- ali gospodinjstvo-nadaljevalnih šolah, nadalje duhovniki, ki bodo imeli priliko v prihodnjem šolskem letu poučevati na teh šolah in končno vsi duhovniki, ki imajo zanimanje in veselje do vzgoje odrasle kmetijske mladine.

Popolna oskrba v bogoslovju bo stala Din 180, dve tretjini te vsote bo plačala oblastna samouprava.

Prošnje za sprejem v tečaj, kolkovane s kolkom za Din 5, je vpsolati potom župnijskega urada neposredno komisariju oblastne samouprave mariborske oblasti v Mariboru najkasneje do 7. septembra 1929.

○ Himen. Učiteljica gospodična Vida Mulej, hčerka tukajšnjega odvetnika dr. Antona Muleja, se je v Petrovčah pri Celju poročila z g. dr. Viktorjem Logerjem, zdravnikom iz Šmarja pri Jelšah. Bilo srečno!

○ Zeleni teden v Mariboru. Za obisk državnih streliških tekem in kongresa jugoslovanskih gozdarjev v Mariboru v času od 6. do 13. septembra je prometno ministrstvo dovolilo četrtnsko vožnjo po železnici. Iz južnih krajev naše države se pričakuje za te slovesnosti velik obisk. Strelišče v Radvanju je že pripravljeno za sprejem odličnih gostov. Vsi dohodi k strelišču bodo bogato okinčani. Pri streliških tekah bodo lahko delovali tudi streliči-nečlani, ker bo za nje postavljena posebna tarča. Udeležbo pri slavnostih so obljubili tudi nekateri visoki dostojanstveniki, tako da bodo mariborske strelske tekme in kongres šumarjev nekaj izrednega.

○ Otvoritev avtomatične telefonske centrale v Mariboru se bo slovesno izvršila v nedeljo, 8. septembra predpoldne. K slavnostni otvoritvi bo povabljen tudi minister za javna dela, ravnatelj poštnega ravnateljstva v Ljubljani in predstavniki tukajšnjih civilnih in vojaških oblasti. Za mesto Maribor in okolico, osobito pa za našo prvotnatelefo industrijo, trgovino in obrt je avtomatična telefonska centrala velike važnosti. Dolgotrajna borba za doseg centralne v našem obmejnem mestu je bila vrlo zanimiva. Prvotno merodajni krogi niso hoteli imenovati zahtev Maribora. Treba je bilo od vseh strani močnega pritiska in krepih intervencij, da je končno Maribor vendarle dobil to centralo. Telefonska centrala je nameščena v veliki dvorani v prvem nadstropju glavne pošte pri stolni cerkvi. Pri posameznih telefonskih naročnikih bo tehnično osobe montirale nove aparate tako, da se bo lahko 8. septembra vsakdo poslužil novega načina telefoniranja. Za dosedanje mizerijo pa nihče ne bo žaloval.

○ Svečana otvoritev glavne skupščine Jugosl. šumarskega združenja v Mariboru se vrši dne 8. sept. ob 10 dopoldne v Unionski dvorani.

○ V šmartnem pri Slovenjgradu je bil danes pokopan Anton Horvat, šofer pri tovarni Welle, ki je tragične smrti umrl pri znani avtomobilski nesreči pri Otiškem vrhu. Pogreba so se udeležili tudi člani šoferske organizacije iz Maribora.

○ Bela žena kosi skoro samo ženske. Čudno je, da je med umrlimi v Mariboru in okolici letos izredno velik odstotek (skoro 70%) žensk. Tudi te dni so umrle v Mariboru same ženske. V Smetanovi ulici št. 52 je umrla gospa Šulek Marica. Pogreb v nedeljo, 1. sept. ob 5 popoldne na Pogrebju. — Lenartič Antonija, šivilja, stara 76 let. Kocmur Antonija, soproga odvetniškega kandidata, stara 30 let. Zamazek Alojzija, Kmetica iz ormoške okolice, stara 30 let. Umrla v bolnici. Pogreb poslednjih treh je bil v soboto popoldne.

○ Koncert v mestnem parku v Mariboru bo danes dopoldne. Svirala bo godba »Drava«, pod vodstvom kapelnika g. Koudelka.

○ Borba za trgovske in obrtne lokale. V našem mestu se že par let opaža velika borba za lokale. Kakor hitro je kak lokal prost, se ga oglasi najmanj 15 konkurentov. Dasiravno spreminja mnogo hišnih posestnikov stanovanja v lokale, vendar je istih še vedno premalo, ker je trgovskega in obrtniškega naraščanja vedno več. V novi Vlahovičevi hiši, kakor tudi v Scherbaumovih paviljonih se vsak dan oglašajo obrtniki in trgovci in licitirajo najemnino kviku in kviku. Ali bodo pri sedanjih žalostnih gospodarskih razmerah mogli plačevati visoke najemnine, je pa drugo vprašanje.

○ Na sodni dražbi je bila v petek, 30. avgusta prodana gostilna »Anderle«, prej imenovana »Kreuzwirth«, na Koroski cesti št. 3, zraven Cirilove tiskarne. Kupil jo je rentner in veleposesnik g. Medica iz okolice Litije za Din 870.000 Din. Anderlovo gostilno »pri lipi« v Radvanju in vinogradno posestvo pri Sv. Kunjoti pa je izlicitiral g. Alojzij Anderle, posestnik iz Maribora.

○ Mestni vodovod in pomanjkanje vode. Vodstvo mestnega vodovoda je prisiljeno omejiti vporabo vode iz vodovoda v mestu in okolici, ako bo sedanje suho vreme trajalo še dalje. Strogo je prepovedano z vodo z vodovoda škropiti vrtove ali pa uporabljati vodo iz vodovoda za kopanje. Mestni magistrat bo sicer prisiljen zapreti vporabo vode »strankam, ki bodo vodo kljub tem navodilom tratile.

○ Veliko tatvino na železnici so izsledili na Tezni. Ze delj časa se je opazovalo, da na tezenskem tovornem kolodvoru iz zaklenjenih vagonov izginja dragoceno blago. Tatovi so bili zelo dobro poučeni, v katerem vagonu je natovnjeno boljše blago. Tezenski orožniki so celo stvar zasledovali noč in dan in te dni se je jim je posrečilo izslediti glavne tatove. Organizacija tatov je na rafiniran način izvrševala tatvine. Tudi po tezenskih tovarnah je blago zginjalo na debelo. Danes je cela tatinska banda razkrinkana in vodja družbe, neki Franc Požrl, 24 letni delavec, je priznal vse. Studensko in tezensko orožništvo skupno z mariborsko policijo nadaljuje preiskavo.

○ Krajevna organizacija DRK v Krčevini pri Mariboru. Dne 24. avg. nas je na svojem službenem potovanju posetil tajnik oblastnega odbora »Društva Rdečega križa«, g. Ivan Malnarič iz Ljubljane. Brzo sklicanemu odboru tukajšnje krajeve organizacije je izčrpo spisal organizacijo in človekoljubno delovanje DRK ter dal potrebna navodila za uradno poslovanje, razne dobrodelne prireditve in za uporabo blaginjske imovine, kadar je treba pomagati nesrečnikom. — Strmeli smo takorekoč pri poročilu o res velikopoteznem delovanju oblastne organizacije, ki je že v mnogih slučajih naklonila sama, oziroma izposlovala od glavne odbora RK v Belgradu bednim nesrečnikom izdatno pomoč ter dolgoročno brezobrestno posojilo, tako n. pr. l. 1926, ko je katastrofalna poplava v porečju Sore pahnila toliko ljudi v bedo, o priliki raznih velikih požarov, o potresu na Bolgarskem, ko je oskrbela gluhozemci v Ljubljani čebelnjak itd. Bogate darove prejema organizacija tudi od naših imovitih rojakov v Ameriki. Poleg tega pa obrača DRK vso skrb na ljudsko zdravstvo, prireja samaritanske tečaje, izdatno podpira z denarjem in posteljami ferijalne kolonije naše mladine, skrbi za izboljšanje, ozir. izpopolnitev higijskih naprav itd. Vse, kar more služiti v dobrobit človeštva, to ima društvo RK v svojem programu. Predsednik kraj. odbora RK g. Cvetko se je g. tajniku zahvalil za res zanimivo in obenem spodbudno poročilo. — In Vi, prebivalci v Krčevini, Laiperspergu in v okolici? Vabimo Vas, ki še niste člani, da pristopite k organizaciji. Dobro delo je Bogu ljub!

○ Preselitev drogerije: Gospod Ivan Thür, drogist, se je preselil te dni iz hiše »Prve hrvatske štedionice« v lastno lepo renovirano hišo, Gospodska ulica 19 ter uredil svojo trgovino na vzoren in okusen način. Opozorjamo tudi na današnji oglas imenovanega.

Modro beli teden

bela kravata

Celie

○ Danes v Vojnik! Istočasna blagoslovitev orlovskega prapora in Orlovskega doma v pretežno kmetijski župniji je pač znak posebno žilavega orlovskega dela in velikodušnega razumevanja, ki ga uživa vojniški Orel. Vojnik postaja tako številnim drugim župnijam svetel zgled, kaj je možno doseči z delavno mladino, če jo spremlja ljubezen starejših. Na mestu je, da pohite prijatelji orlovske mladine danes v Vojnik in tamkajšnjemu orlovstvu s svojo navzočnostjo čestitajo. Če ne že dopoldne, vsaj popoldne naj bi pohiteli v čim večjem številu v Vojnik, ki je tudi sicer toliko prijetna izletna točka za Celjane.

○ Otvoritev hmeljske razstave. Danes se brez posebnih formalnosti otvori v hotelu »Evropic« razstava hmeljskih vzorcev iz celjske okolice, ki naj bi omogočila hmeljarjem lažjo in solidnejšo prodajo hmelja. Za razstavo vlada med hmeljarji veliko zanimanje in oglašajo se kot razstavljalci hmeljarji skoro iz vse Savinjske doline, znamenje, da je tovrstna ustanova bila potrebna in da je bilo doslej marsikaj zagreženo tam, kjer so za to poklicani ljudje sedeli. Morda bo trgovski uspeh te prve razstave minimalen, a gotovo je, da je vzorčna razstava za solidno trgovino dobrodošla in da se bo v bodoče še razvila. Razstava je otvorena vsak dan od 8 zjutraj do 8 zvečer. Za enkrat so razstavljeni predvsem vzorci iz najbližje celjske okolice, tekom prihodnjega tedna pa bo razstava narasla za lepo število vzorcev iz sosednjih občin. Kdor hoče še razstaviti, dobi natančna navodila pri tajniku podružnice hmeljarskega društva v Celju, Cankarjeva cesta 4.

○ Umrlj so v celjski bolnici: dne 30. avgusta 1929 Sebojšek Marija, stara 58 let, delavka iz Petrovč; istega dne 62 letni rudar Huš Jože iz Megojnice pri Grižah. N. v. m. p.!

○ Gradnja celjske porodnišnice. Težaven in dolgotrajen porod ima ta naša celjska porodnišnica. Sedaj pa kaže, da jo bomo vendar dobili. Jutri se namreč prične z gradnjo srednjega in

Muholovec

AEROXON

polovi vse muhe!

Se mnogo posname!! Torej zahtevajte izrecno "Aeroxon"

enega stranskega trakta, gradnjo drugega stranskega trakta pa so za enkrat odložili. Srednji trakt bo dolg 26,80 m in širok 19,85 m. Stranski trakt bo meril v dolžini 19,10 m, v širini pa 9,75 m. Stavbna dela bo vršilo stavbno podjetje Rudolf Kiffmann iz Maribora.

Posvetitev temeljnega kamna cerkve sv. Save bo danes ob pol 11 dopoldne izvršil odposlanec Nj. Sv. patrijarha Dimitrija škof Irenej iz Beograda. Škof Irenej je dospel včeraj s popoldanskim belgrajskim brzovlakom iz Beograda. Na kolodvoru so komaj 35 letnega simpatičnega pravoslavnega dostojanstvenika pozdravili številni predstavniki celjskih javnih ustanov, med drugimi celjski opat g. Peter Jurak, mestni načelnik g. dr. Gorican, predsednik pravosl. cerkvene občine g. polkovnik Purič itd. Ob priliki današnje posvetitve bo po končanem obredu imel škof Irenej cerkveni govor, govoril pa bo tudi g. polkovnik Purič.

Dopisi

Ježica pri Ljubljani

Proučevanje zdravstvenih razmer. V začetku septembra bo kolona za desinfekcijo v Ljubljani pričela s popisovanjem »hišnodzdravstvenih listov« v vasi Jarše. Pri vpisovanju pride v poštev: opis prebivalcev, stanovanjskih prostorov, dobava pitne vode, stanje stranišč, gnojnice in dvorišča. Higijenski zavod kraljevine SHS si je stavil za naloge proučiti zdravstvene razmere prebivalstva glede nedostatkov in škodljivosti, ki ogrožajo ljudsko zdravje. V ta namen nabira potrebne podatke in sestavlja pregled vasi in stanovanj, kar bo nedvomno podpirala tudi država z razpoložljivimi sredstvi. V to svrhu izvršitve zamljenega dela je naročil zavod okrajnim desinfektorjem, da izgotovijo opise določenih vasi, stanovanj in prebivalstva po izdanem vzorcu ter podrobno navedejo še druge okoliščine, da bo na ta način zdravstvena slika tem popolnejša in jasnejša. Iz povedanega je razvidno, da je opis zdravstvenega stanja po okrajnih razkuževalnih namenjen koristim ljudstva, izpostavljenega nameni neurejene in zato nezdružne okolice v nešteti slučajih bolehnosti in prezgodnjemu umiranju. Želeli je, da jim prebivalstvo poda vse potrebne podatke ter se v nikakem oziru ne protivi njihovim ogledom in raziskovanjem, ki pač nimajo nobenega drugega cilja, kakor izboljšati, utrditi in ohraniti narodovo zdravje.

Prihod uradnega zemljemerce. Uradni zemljemerec pride 7., 9., 10. in 11. septembra v občino Ježica v občinskem pisarni. Sprejemal bo spremembe pri posestvih, katere so se izvršile. V dokaz je prinesli s seboj razpoložljive listine in druga dokazila o izvršenih spremembah ali pa da ustno podajo potrebna pojasnila g. zemljemercu.

Vlom pri Štefelnju. V petek okoli 4 popoldne je neznan vlomilec v hišo Franceta Štefelnja na Ježici 71. Odstranil je mrežo, ki se je nahajala na oknu kleti in od tam skozi šel dalje do sobe, kjer je s sekuro razbil vrata. Ravno je hotel započeti svoje uspešno delo, ko ga je zasledila služkinja g. dr. Ziberta ter jo je nato pobrisal urnih krač. Ker je služkinja že stara, je bilo vsako zasledovanje brezuspešno, ker ni mogla priklicati ljudi, ki so se nahajali vsi na polju.

Godba na pihala. Želja za ustanovitve godbe na pihala je že dalje časa tlela med našim prebivalstvom. Bile so pa razmere krive, da na realizacijo te želje ni bilo mogoče misliti. S prihodom sedanega organista in skladatelja g. Cerarja Daniela na Ježico je ta želja še bolj vzplamtel, ker je bilo javnosti znano, da ima g. Cerar tozadevno vse potrebne sposobnosti, kar je z velikimi uspehi na svojih dosedanjih službenih mestih tudi dokazal. Ta misel na ustanovitev godbe je po njegovem prizadevanju zadobila vedno večji obseg in preteklo nedeljo je prišlo do konkretnega sklepa. V okviru glasbenega odseka KPD se je konstituiral začasni odbor, ki naj izvede prva pripravljala dela. Predvsem ima ta odbor nalogo izvršiti obsežno nabiralno akcijo. O vseh nadaljnjih sklepih in korakih bomo našo javnost tem potom obveščali. Vse tukajšnje prebivalstvo prosimo, da je tej akciji kar najbolj naklonjeno, da nam bo mogoče to važno kulturno nalogo izvesti čimprej do pozitivnega uspeha. — Odbor.

Tamburaški zbor KPD priredi danes popoldne koncert na vrtu pri Alešu. Vstopnine ni. Glasbeni odsek KPD pripravlja za nedeljo 29. septembra svojo prvo prireditev v letošnji sezoni. Točen spored objavimo pravočasno.

Kranj

Vlom. V noči od četrtka na petek je bilo vlomljeno pri trgovcu z lovskimi potrebščinami g. Omerzi Viktorju. Vlomilec je vdrl z dvorišča, razbil je pri oknu steklo in prišel tako v skladišče. Vlomilec se je moral zelo muditi, ali pa je bil tako nespreten, da je odnesel le 4 lovske puške z označbo »Hamerless Ejektor« in eno črno usnjato kožo, čeprav bi mogel odnesti še mnogo več pušk in drugih lovskih potrebščin, ki so se trenutno nahajale v skladišču. Vrednost odnesenih pušk presega 17.000 Din. Čudno pri vltomu je to, da se je vltom izvršil na eni najbolj prometnih točk v Kranju. Vlomilec je moral ves položaj dobro poznati.

Novo mesto

Pri Ljudski posojilnici v Novem mestu se dobijo vstopnice za ljubljanski velesejem, ki se vrši od 31. avgusta do 9. septembra. Za združene člane se dobijo tudi legitimacije za 15 Din, na podlagi katerih je mogoče obiskati velesejem.

Smrtna kosa. Umrl je že nad 80 let stari Avgust Küssel, kleparski mojster v Novem mestu, kateremu so dobre hčere oskrbele lep pogreb.

Blagoslovitev Prosvetnega doma v Beli cerkvi. V Beli cerkvi bo blagoslovljen nov društveni Prosvetni dom 8. septembra. Ob 10 bo sv. maša, nakar bo sledila blagoslovitev doma po g. proštu Karlu Cerinu. Nato se bo vršilo zborovanje. Popoldne po litanijah pa se vrši tudi ljudska veselica.

Poljedelska razstava. S podporo kmetijskega ministrstva se pripravi za novomeški okraj poljedelska razstava. V ta namen se je izvolil poseben ožji odbor, v katerem se nahajajo zlasti kmetijski strokovnjaki iz grške kmetijske šole in kmetijski referent oblastnega odbora za

Ariel-motocikle

500 in 550 cc

prodajamo po znižanih cenah

Jugo-Auto d. z o. z., Ljubljana

Dunajska cesta 36

„Na sveži zrak“

mora Majdica“, pravi gospa Mica. Ponosna je, da vsi občudujejo njeno lepo in dobro negovano Majdico, v snežnobelem in duhtečem perilu. Ravno zato rabi ona za pranje samo

Schicht ov
RADION

okraj Novo mesto in Črnomelj g. Wernig. Razstava se bo vršila 12. oktobra na kmetijski šoli na Grmu.

Proračun okrajne blagajne. Oblastni komisar je odobril proračun okrajne blagajne, ki izkazuje dohodek 154.807,91 Din. V svrhu kritja primanjkljaja, ki znaša 152.861,06 Din, se bo pobirala 100 odstotno določila na direktne davke, izvemši hišno najmarino, posebno pridobitino in one davke, ki so po zakonu prosti samoupravnih doklad ter razen davkov od telesnih delavcev in uslužbenskega davka. Za posamezne panoge so določeni sledeči zneski: za splošno upravo 28.213 Din, za kmetijstvo 28.000 Din, za prosveto 9860,20 Din, za vojaške namene 16.800 Din, za okrajne babice 26.400 Din, za okrajne sluga 34.200 Din in za konjače 5000 Din.

Kočevje

Osebnost. Na mesto dosedanjega g. kaplana Franca Flstra, ki odhaja na svoje novo službeno mesto v Ribnico, je prišel g. M. Klopčič, novomeški iz Morav. — V Španjo na pacifični kongres je odšel akademik Etlon Boje iz Kočevja.

Gobe. Komaj so minule maline, je že prišel drugi nadomestek: gobe. Letos je revnejšemu, zlasti delavskemu sloju precej pomagano, ker lahko v svojem prostem času nabira naravne sadje in s tem vsaj malo izboljša svoj zaslužek, ki je minimalen pri taki draginji, kakor je ravno pri nas.

Prah je zopet postal prava nadloga za naše mesto. Vsak voz, da ne omenimo avtomobila, dvigne prah v zrak, tako da se človek v njem mora zadušiti. Največji reveži so oni, ki stanujejo ob glavni cesti, ker ne smejo ves dan odpreti oken, dasi je zopet prav juljska sopolica. Vodo bi selaj, ko je Rinja zopet polna, črpali iz nje in bi tako vsaj sredino mesta rešili tega neznosnega sovražnika človeškega zdravja.

Zastrupljenje. Krojaški mojster g. Schauer iz Gnadendorfa je popravil ograjo pri svoji hiši. Po neoprevidnosti se je ranil z rjavim klinom v koleno in ker ni na rano polagal večje pozornosti, se je ta inficirala. Noga je začela zatekati, vendar se je g. Schauer še o pravem času zatekel k zdravniku dr. Kraulandu, ki mu je smrtonosno rano izžgal.

Moderno delavnico zida za poslopijem g. Porupskija mizarjski mojster g. Ivan Novak mlajši. Kakor čujemo, bo kasneje g. Novak dvignil delavnico v enonadstropno hišo. Svojo delavnico bo opremil z najmodernejšimi mizarjskimi stroji.

Kopanje. Mestno kopališče je zopet polno navdušenih kopalcev, ki hočejo še do dobrega izkoristiti zadnje kopalne dneve v letošnji kopalni sezoni. Veliko kopalcev je tudi ob »Koreninici«, kjer je voda še bolj pripravna za plavanje kot v kopališču.

Nevarno igranje. V petek popoldne so pasantje na mostu z grozo sledili čolnu, v katerem je sedelo četvero še ne osemletnih otrok. Čoln se je namreč zadel z vso silo ob prvi oboki, pri čemer se je močno nagnil, tako da je vrglo enega fantka iz čolna naravnost v vodo. K sreči je pravčasno zagrabil rob čolna, pri čemer pa bi kmalu še ostale tri prevrnili v vodo. Po dolgem kobacanju je šel fantek prišel zopet v čoln. Mislimo, da je v interesu staršev, da ne puščajo svoje dece v čolne.

Važna občinska seja. V četrtek zvečer se je vršila občinska seja, pri kateri se je obravnavalo nekaj zelo važnih točk za mestno gospodarstvo. Zupan g. Iv. Lončar je otvoril sejo in prešel takoj na prvo točko dnevnega reda: najetje enomilijonskega posojila za krite adaptacijskih stroškov pri stanovanjski hiši. Poročal je o tem g. Pavliček Josip. Predlagal je, da se sprejme najetje posojila pri ljubljanski mestni hranilnici, ker je tam bilo najbolj ugodno ponujeno. Obresti bodo po devet procentov, kar bo lahko občina plačevala iz najemnine. Najetje enomilijonskega posojila se je sprejelo. K drugi točki je poročal isti o nameravani gradbi poslopja za urad kočevskega političnega okraja. Poslopje bi stalo ca. dva milijona dinarjev in bi bile dve tretjini kriti po državi, ostalo pa bi plačal ves okraj. Za dosedanje urade, ki imajo svoje prostore v Auerspergovem gradu, bi moral od drugega leta plačevati najemnine okraj, kar bi zneslo 70.000 Din. Če se najame posojilo, se bo to kmalu amortiziralo z denarjem, ki bi ga drugače moral dati okraj za najemnine. Predlaga, da naj občinski odbor pristane na zidavo poslopja za urade. Predlog je bil sprejet.

Pri tretji točki je poročal g. Betriani. Prebral je prošnjo g. Ilca ki prosi, da bi občina popolno opustila za dobo 15 let občinskih davščin po se snujoče podjetje, ki bi upostavilo osebnosti in tovarni promet na žični železnici Kočevje—Brod. G. Betriani predlaga, da naj občina odpusti 50 procentov od svojih davkov na pridobitno podjetje za dobo 5 let. Po daljši debati je bil predlog gosp. Betrianija sprejet z večino štirinajst proti sedem.

Litija

Občinska seja. V petek 23. avgusta se je vršila občinska seja, ki je trajala od 1 popoldne do pol 8 zvečer. Na dnevnem redu je bil račun občine Litija, ki je bil soglasno sprejet, račun bivše občine Hotič pa je bil zavrnjen, ker so bile ugotovljene velike blagajniške nerednosti, katere se je pa obvezal prejšnji župan poravnati. Uredilo se je tudi vprašanje oddaje električnega toka, nerednim plačnikom se bo v prihodnje tok kratkoma odzvel. Sklenilo se je dalje prodati svojačasno kupljen mlin z vodno silo na Grbinu najvišjemu ponudniku. Rešenih je bilo več domovinskih zadev. Radi pozne ure je župan Lebinger odstavil z dnevnega reda 12 važnih točk, ki pridejo na prihodnjo občinsko sejo. Vsi sklepi so bili storjeni soglasno, kar

priča, da vlada v novem občinskem odboru najboljše razmerje. Želeli je le, da bodo vse bodoče seje tako v redu, kar je le v gospodarski procvit naglo se razvijajoče velike litijske občine.

Pod tujim imenom se je skrival nad leto dni hlapec pri lesnem trgovcu Weilgoniju v Litiji. Gradisar Alojz, rojen 20. oktobra 1898, ki je bil pred dobrim letom radi tatvin kaznovan v Mariboru, kjer je po prestani kazni ukradel nekemu Mariborčanu dežni plašč, vreden 1500 Din, ter bil osumljen tatvine srebrnine in zlatnine v Rušah. V policijskem glasilniku je bila priobčena njegova slika, po kateri so ga litijski orožniki spoznali. Pri Weilgoniju se je izdal za Viktorja Majdiča iz Domžal. Orožniki so sicer vprašali v Domžale, če je Majdič od tam, pa so dobili pritrdilno sporočilo. Gradisar je moral pač na nepošten način priti v posest delavskih knjižice. Pred tremi dnevi je pri Weilgoniju izstopil ter šel delat v rudnik Šitarjeve, kjer ga je doletela usoda, da so ga orožniki prijeli in vtaknili pod ključ in se bo moral zagovarjati za svoje stare šajerske grehe.

Z javarilnimi vilami je zabodel delavec Pavel Berlot svojega prijatelja Ježovega Tineta v levo prsno stran tako, da je moral Tine v bolniško posteljo, Pavel pa v litijski zapor. Pavel je sedel v večji družbi v gostilni Rohavs v Šmartnem. Ljubič je dal na mizo za pol litra vina 7 Din, ki so pa kar naenkrat izginili z mize. Ko je natakarica hotela denar vzeti, ga ni bilo več. Ljubič je še enkrat plačal, sum pa je padel na Pavleta. Pričeli so se pričakati, nakar je gostilničarka vse fante postavila pred gostilniška vrata. Tam so se pričeli pretepavati. Pavel je skočil v sosedov hlev po vile in Tine jih je skupil, da so morali po zdravnika v Litijo, orožniki pa so spravili Pavleta v luknjo.

Zagorje ob Savi

G. Franc Dolinšek, o katerem je »Slovenec« v torek poročal, da ga je na cesti zadela kap, je ta teden umrl. Pokopali smo ga v petek. Naj blagi mož najde večni mir, preostali pa naj bodo v Bogu potolaženi.

»Ta sejem je bil pa za nič«, se je jezila neka sejmarka v četrtek popoldne. Res, 29. avgusta sejem ni kazal prav nobene živahnosti. Ko bi ne bilo onega, ki je ponujal vse po en dinar, in pa onega, ki je za nagrado ponujal ure tistim, ki bi kupili predmet z listkom za uro, pa bi lahko zaspali. Na živinskem sejmu nič posebnega. Živine in tudi kupčije malo. Nekaj živine so kupci odpeljali z vlakom. Pač preveč dela te dni z otavo, mlačvijo itd. in kar je glavno: denarja ni, ker ga kmet nima za kaj dobiti, rudarji pa ga dobijo šele zadnjega v mesecu.

Odri ob novi stavbi »Ljudske kuhinje« so podrti. Dovršujejo se še posamezna notranja dela. Mizarso delo bo kmalu dovršeno — v par tednih se bo obrat pričel. Še koncesije je treba. Upamo pa, da bodo oblasti prekoristni in človekoljubni napravi šle na roko — saj je, če že drugo ne, brezalkoholna gostilna nujna krajevna potreba. Pa tudi ljudsko kuhinjo nujno rabimo!

Trbovlje

Kam spada okrajno glavarstvo? V zmislu zakona o občinski upravi, morajo občine vzdrževati stroške za urad okrajnega glavarstva, za stanovanje njega načelnika in sluga, in sorazmerno prispevati k stroškom po svoji davčni moči. Glasom razdelilnika stroškov v zadnjih dveh letih, kjer je bilo prvo leto stroškov za vzdrževanje urada itd. 59.361 Din in drugo leto 18.000 Din, odpade na posamezne občine sledeča vsota, ki se mora vnesti v proračun občine za prihodnje leto in sicer: Laško 1147 Din, Marija Gradec 281 Din, Sv. Krištof 2823 Din, Sv. Lenard 52 Din, Jurklošter 158 Din, Loka 452 Din, Dol 3667 Din in Trbovlje 50.851 Din, to vse samo za prvo leto. Številke, ki dovolj jasno povedo, kam da spada okrajno glavarstvo, prinašamo v preudarek vsem onim, ki trboveljske zahteve po glavarstvu ne morejo umeti.

Ptuj

Osebnost. Iz Ptuja je premeščen v Maribor g. kontrolor Franjo Smerdu, prometni šef tukajšnjih prog. Z njim odide iz Ptuja osebnost, ki si je v kratkem času svojega bivanja in službovanja v Ptuju pridobila obilo simpatij in zaslug kot uradnik in odbornik mestnega sveta.

Poroka. Prošlo nedeljo sta se poročila g. Ivan Hamersak, tesarški mojster, in dčna Ivanka Brenčič iz Rogoznice.

Nov semofor se postavlja ob železniški progi pred prelazom ob Zrinjsko-Frankopanski cesti.

Umrl je 30. avgusta g. Fran Kozoderc, trgovec v Ptuju.

Slike v bivšem dominikanskem refektoriju na stropu je restavriral prošle počitnice tukajšnji domačin Adolf Geilhofer, strokovni učitelj na obrtni šoli na Dunaju. Te slike so zaradi dima, prahu in brezbrzičnosti vojaške uprave v Avstriji tekmo sto let tako trpele, da sploh ni bilo razločiti, kaj predstavljajo. Sedaj se jasno vidi štiri starinske, dokaj dobro ohranjene freske v prvotnih barvah, ki predstavljajo: Pot dveh učencev v Emav, nasičenje z mano v puščavi, čudež s peterimi kruhi in ribami ter obed na kraljevem dvoru s sv. Dominikom. Sedaj se čistijo še zadnji ostanki stoletnega beleža s štukatur na stropu in sten v refektoriju, ki bo postal krasna starinska dvorana in reprezentacijski prostor v muzeju. G. Geilhofer je modeliral tudi plastiko ptujskega župana g. M. Brenčiča,

ki si je pridobil obilo zaslug za namestitev muzeja v novih prostorih dominikanskega samostana.

Rogaška Slatina

Obisk češkoslovaških zdravnikov v Rogški Slatini. Dne 11. septembra obišče večja skupina čeških zdravnikov, 125 po številu, na poti na zdravniški kongres v Zagrebu naše zdravilišče. Ob tej priliki jim bo priredilo ravnateljstvo zdravilišča svečan sprejem. Pripeljejo se popoldan iz Maribora. Ob 19.30 se vrši svečan banket v zdraviliški restavraciji, ob 9 pa iluminacija zdravilišča. Nato v zdraviliški dvorani koncert kvarteta ljubljanske Glasbene Matice, ki mu sledita ples in prosta zabava. Naslednji dan se gostje odpeljejo proti Zagrebu.

Posezona. Od 1. septembra dalje veljajo v zdravilišču sledeči popusti: 50 odstotkov državnih in samoupravnih uradnikov, častnikov in upokojencev vseh teh slojev ter člani trgovskih organizacij; 25 odstotkov vsi ostali gostje. Podrobnosti so razvidne iz prospektov, ki jih pošilja ravnateljstvo na željo brezplačno. Obeta se posebnost z ozirom na lepo jesen in na mnoge privlačne prireditve močan obisk.

Brežice ob Savi

Okrajna blagajna. Občni zbor okrajne blagajne se vrši v četrtek 29. avgusta ob 8 zjutraj in ne ob 10, kakor je bilo pomotoma poročano.

Nezgode. V javno bolnico sta bila 29. avgusta pripeljana 3 letna Božica Vrabec iz Rače vasi pri Cerkljah, rejenka pri Neži Dodnik, ker jo je v hlevu sunila krava tako nesrečno, da je obležala nezavestna, in 23 letni Jožef Strgar, sin posestnice iz Zupelceva pri Kapelah, kateri je pri obranju jabolk padel z drevesa in si zlomil levo nogo.

Premovanje konj. V ponedeljek 2. septembra dopoldne se vrši na sejmšču v Brežicah premovanje plemenskih konj po zastopnikih ljubljanske oblastne samouprave.

Stavbno gibanje je letos dokaj živahno. Upravitelj osnovne šole g. Josip Bohine je začel te dni zidati pri bolnici večjo enodružinsko hišo. Nova stanovanjska hiša pri javni bolnici bo v začetku meseca končana. Kakor se čuje, bo dne 15. septembra prevzeta po zastopnikih ljubljanske oblasti od tvrdke Tönnies. G. Ivan Novak, krojaški mojster v Brežicah, si je tudi povečal in preuredil stanovanjsko hišo pri bolnici. G. Franc Zupančič, železniški kretnik na postaji v Brežicah, si je postavil enodružinsko hišico v Sv. Lenartu, ki bo kmalu dogotovljena in se bo še to jesen vselil. Nov dohod k samostanu ob levi strani cerkve je tudi gotov. Nova betonska pot, dva metra široka, vodi od ceste do samostana sredi 9 m širokega prostora med cerkvijo in vrtnim zidom. Nov dohod napravlja lep vtis na vsakogar in ni samo samostanu, ampak tudi mestu v okras. Agilno prostovoljno gasilno društvo v Zakutu pri Brežicah si bo zgradilo nov gasilni dom poleg občinske hiše. Te dni so začeli dovažati za gasilni dom les, ki ga tesarji že pridno obdelujejo.

Dobova

Divjo vožnjo vrše avtomobili, motocikli in kolesarji skozi Dobovo. Le čudno, da se ni zgodila že kaka večja nesreča. Posebno ob nedeljah je dirkanje tako strahno, da je skrajni čas, da se napravi konec temu divjanju. Nujno potrebno je, da se nekaj ukrene glede počasne vožnje skozi Dobovo.

Loče in ne Loč bi se morala imenovati občina in vas Loč v naši fari. Če so tako prestavili iz nemščine, je čisto lepo, samo pravilno ni. Stari Ločani pravijo: sem bil v Ločah, grem iz Loč, pri nas v Ločah itd., nihče pa ne reče: grem iz Loča, ali pa sem bli v Loču. Ločani, poskrbite, da se ta nedostatek odpravi in spremeni nemški Loč v slovenski Loče.

Električno razsvetljavo in pogon si je napravil na Sotli naš podjetni posestnik in mlinar g. Miha Hotko v Rigonah. Montiral si je na Sotli turbino za okoli 20 konjskih sil. Vsa fara bi se ga bila lahko z veseljem oklenila in mu šla na roko, pa bi imela fara lahko električno razsvetljavo. Ker drugi nimajo zmisla za napredek, si je napravil samo zase. In take naprave je zmožen le tako delaven in podjeten mož kot je naš g. Hotko. Pa pravijo, da v domovini ni dela, le pridne roke je treba imeti in za take ima domača zemlja dovolj kruha. G. Hotku pa želimo obilo sreče pri njegovem podjetju.

Poštni avto, ki vozi na Bizeljsko, je veliko premajhen. Ima prostora samo za štiri potnike, na tesno jih gre šest. In za Bizeljsko je vedno več potnikov in marsikak potnik mora zaostati v Dobovi in si iskati izvoška. Zakaj pa sta dva velika avtomobila pri pošti v Brežicah? Skrajni čas je, da se mali avto, ki je določen vedno za vožnjo na Bizeljsko, odpravi in uvede veliki avto, kot za progo Brežice—Novo mesto, da ne bodo potniki, ki izstopajo iz vlaka, v Dobovi zaman čakali na avto, ki pripelje že poln iz Brežic.

Goriče

Lep kraj v Storišči deželi so Goriče v bližini znanega zdravilišča Golnika. Nič čudnega ni, da prihajajo sem tudi tuji-letoviščarji. Marsikaj ima človek tu na razpolago, domačin kakor tudi tujec, a nekaj ni, kar nujno potrebujemo vsi skupaj, to je zdrave pitne vode. Skozi vas teče potok, ki že iz bližnjih vasi prinese mnogo nesnag in je voda zlasti poleti umazana in popolnoma nerabna. Hiše, zlasti pa hlevi in celo stranišča so skoro brea

izjeme tik potoka in vsa nesnaga mora hočeš ali nočeš — v vodo. Razni odpadki in smeti, kam jih boš zmetal, če ne zopet — v vodo? In tako vodo naj potem ljudje pijejo in rabijo za kuho? Tik pred vojno se je v precejšnji meri pojavil tifus in začelo se je nekaj ubitati o vodovodu, a ostalo je pri starem. Nič novega bi ne bilo, če bi se bolezen pojavila ponovno, morda celo v izdatnejši meri. Res da je v Goricih, kakor tudi v sosednjih Letenah nekaj vodnjakov, ne more se pa trditi, da je voda v vseh teh res zdrava in pitna. Želja večine domačinov, kakor tudi tujcev, ki sem prihajajo, je, naj bi se merodajni faktorji resno zavzeli, da se preskrbi Gorice in Letence z dobro pitno vodo, tembolj, ker se v bližini kakih 3—4 km nahajajo studenci izvrstne vode in bi se radi tega moglo napeljati vodo z razmeroma malimi stroški.

Čušperk

Sejem. V četrtek, 5. septembra, se vrši v Čušperku tik kolodvoru veliki jesenski letni sejem za konje, živino, svinje, drobnico in poleg tega kramarski sejem. Ker so obveščeni, oziroma zainteresirani tudi kupci, se vabijo lastniki živine iz vseh sosednjih občin, da priženo v kar največjem številu živino, ter domači kupci, ker bo predvidoma mnogo blaga na izbiro. Ta sejem je vsako leto obilno obiskan.

Sv. Lovrene na Pohorju

Pokopali smo v tem tednu pridnega gospodarja g. Janeza Škrbinjeka. Bil je velik dobrotin našega Orla, kateremu je zelo mnogo pomagal pri gradnji doma. Zato se je pa članstvo mnogostevilno udeležilo pogreba, člani so ga nosili k večnemu počitku, pevski zbor pa mu je iz hvaležnosti za njegovo naklonjenost zapel žalostinke. Naj v miru počiva!

Cerkveni vestnik

Proslava bl. Janeza Bosca na Rakovniku. V dne 6. 7. in 8. sept. se bo vršila na Rakovniku slovesna tridnevna na čast bl. Janeza Boscu, ustanovitelja salezijanske družbe in velikega apostola mladine. V petek zjutraj bodo sv. maše od 5 pa do 10. Zvečer ob 7 bo govor in slovesen blagoslov. V soboto bodo zjutraj istotako sv. maše od 5 do 10. Popoldne ob pol 6 bo pri lurski votlini prireditev s petjem. Nato procesija z relikvijo blaženega in s svečami. Po procesiji bo govor v svetišču, nato pa slovesen blagoslov. Ponoči od 11 do 12 bo ura molitve z vmesnimi govori. Zvečer bo razsvetljava svetišča in zavoda. V nedeljo bo zjutraj služba božja kot po navadi ob velikih praznikih. Ob pol 10 bo govor nato pa pontifikalna sv. maša. Po maši bo shod sodelavstva pri lurski votlini. Popoldne ob pol 4 govor v svetišču in zunanji; nato procesija k lipom bl. Janeza Bosca. Udeležencem je dovoljena polovična vožnja.

Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela svojo mesečno pobožnost v četrtek 5. septembra v uršulinski cerkvi. Ob 5 zjutraj bo prva sv. maša, ob pol 6 pridiga in ob 6 sv. maša z blagoslovom za žive in rajne ude bratovščine. Vabimo vse častilce sv. Rešnjega Telesa, da se v obilnem številu udeležijo euharistične pobožnosti.

Razstave cerkvenih paramentov. Bratovščina sv. Rešnjega Telesa bo imela razstavo cerkvenih paramentov, ki jih je naredila za ubožne cerkve, v dne 5. do 9. septembra v dvorani škofijske palače. Razstava bo odprta vsak dan od 8 do 12 in od 2 do 6. Bratovščina obhaja letos že 70 letnico svojega obstoja. Tudi letošnja njena razstava kaže, kakor vse dosedanje, lepe uspehe skupnega poštenega delovanja v čast euharističnega Zveličarja.

II. Vnanja kongregacija gospodičen pri uršulinkah ima danes popoldne ob 2 mesečni shod. Pridite vse. Odbor.

Orel

Na Mali šmaran, dne 8. septembra 1929, proslavi dobrovoljski Orel dvajsetletnico svojega obstoja z javno telovadbo, katere se vrši na vrtu g. Franca Remica, po domače pri Mežnarju. Začetek ob 3 popoldne. Po telovadbi bo velika javna tombola. Vsi prijatelji Orla vljudno vabljeni.

Darovi

Za cerkev Kristusa Kralja v Hrastniku so nadalje darovali: 2.000 Din: Ljudska posojilnica, Celje, Neimenovana, Jesenice; 1.895,25 Din: Kat. prov. društvo, Celje; 1.075 Din: Z. u. u. Fram; 780 Din: Nadzupni urad, Moravče; 700 dinarjev: Neimenovana po škofu dr. G. Rožmanu, Ljubljana; 530 Din: Z. u. u. Sv. Rupert nad Laškem; 461,50 Din: Ljubljanski bogoslovci; 400 dinarjev: M. Bojce, Prigorica; 271 Din: Uprava »Bogoljubae, Ljubljana; 250 Din: F. in M. Marješić, St. Vid pri Brdu; 230 Din: Kat. prov. dr. Gor. Radgona; 200 Din: Kat. prov. društvo, Jezersko; 188,10 Din: Krekova družina, Hrastnik; 174 Din: Z. u. u. Sv. Lovrene na Dravskem polju; 150 Din: Z. u. u. Luče; 120 Din: I. Zvezda, Fužine, M. Bučar, Novomesto; 100 Din: J. Urbas, Rakek, Zdravilišče na Golniku, Neimenovana, Hrastnik, J. Kuk, Sevnica, Neimenovana po upravi »Slov., Ljubljana, Neimenovana po upravi »Slov., Ljubljana, A. Stergar, Kamnik, M. J. Jenkova, Hrastnik, J. Stih, Hrastnik, M. Bauerhain, Hrastnik, I. Kokolj, Prevalje, I. Baša, Bogojina, K. Batistič, Maribor, M. Kuntara, Laško; 70 Din: M. Kekec, Bukovci p. Ptuj; 60 Din: F. Boje, Ribnica, Kukman, Ljubljana; 55 Din: M. de aleorta, Brooklyn, Amerika; A. Novak, Sv. Jurij pri Zid. mostu; 50 Din: P. Bauerhain, Hrastnik, R. Lipar, Hrastnik, C. J. Jenkova, Hrastnik, K. Beguš, Ljubljana, K. Sušelj, Centiba, M. Mrevlja, St. Vid nad Ljubljano, Kraj. šolski odbor, Ligojna, dr. Fr. Radšel, Golnik, Orlovski odesk, Sostro, Bralno društvo, Kapele, A. Koschier, Hrastnik, Hran. in posojilnica, Sv. Križ pri Litiji, F. Jeraj, Varazdin, I. Tavčar, Glince pri Ljubljani, V. Sitar, Zagorje, A. Clomente, Rob. Kat. izobr. društvo, Velenje, Markež in Rekar, Jesenice, Z. u. u. Sele p. Slov. gradcu, K. Milnar, Fužine, Kraker, Ptuj, M. in A. Očakar, Sv. Križ pri Kostanjevici, G. Hönigmann, Šmarjeta p. N. mestu, Neimenovana po kapl. Hladniku, Novomesto; 48 Din: I. Virnik, Jezersko; 40 Din: Tretjeredniki, Sele p. Slov. gradec, obitelj Supan, Rajhenburg, Z. u. u. Vuhred, F. Nahtigal, Vel. Lašče, I. Muri, Ruda, A. Pfeifer, Rova, I. in R. Javoršek, Zalog, I. Peterlejški, Hrastnik, Jenko Horvšek, 30 Din: A. Sunčič, Rog. Slatina, A. Plut, Zemun, M. Oblak, Sava, L. Ribnikar, Hrastnik, Neimenovana, Hrastnik, M. Oblak, Sv. Gregor, K. Grom, Naklo pri Kranju, Artenjak in Schosterski, Ptuj, Neimenovana, Ptuj, Z. u. u. Dohje; 25 Din: P. Lovšin, Ponikva, I. Kordiš, Retje, R. Jeras, Zagreb, A. Avsec, Kandija, A. Tušar, Jesenice, I. Dolinšek, Jezersko, M. Pintar, Sestranska vas, Z. u. u. Sv. Duh na Ostrem vrhu, J. Uranič, Repnje p. Tržiču, A. Gabrijel, Podčetrtek, dr. I. Fabijan, Ljubljana, F. Kavčič, Dev. Mar. v Polju, I. Pretnar, Fužine, R. Lukša, Sv. Jurij ob Taboru,

Lahkoatletski dvomatch Zagreb: Ljubljana

Danes se vrši na igrišču Ilirije lahkoatletski dvomatch Zagreb: Ljubljana. Začetek popoldne ob 9, popoldne ob 15. V naslednjem podajamo pregled nastopajočih atletov:

100 m: Helebrandt, Schlesinger — Pavšič, Skok. Helebrandt je po letošnjih rezultatih najboljši sprinter v državi. Pred kratkim je zmagal v Zagrebu na meeningu Concordije nad Pavšičem in Stepišnikom. Pavšič se je od zadnjega meeninga zelo popravil in bo imel v Skoku in Helebrandtu enakovredna nasprotnika. Možno je, da atleti dosežejo najboljši čas v sezoni. Presenečenja niso izključena.

200 m: Schreiber, Madjarevič — Pavšič, Skok. Schreiber in Madjarevič sta popolnoma nova atleta, o katerih se še ni mnogo slišalo. Za Ljubljano startata Pavšič in Skok. Oba sta naše upanje. Pavšič je zmagal v Ptuj na Skokom za prsa. Skok pa je tekkel v sredo na izbirnem meeningu 23,6, kar je najboljši letos doseženi čas na 200 m. Skok je nova zvezda Primorja, velik talent, kateri bo dosegel s primernim treningom in solidnim življenjem še nepričakovane rezultate.

400 m: Schreiber, Madjarevič — Močan, Zorja.

800 m: Rittig, Predanič — Zorja, Močan. 1500 m: Predanič, Kumer — Zorja, Slapničar.

5000 m: Koren, Kumer — Sporn, Tinta. 4 x 100 m: Schlesinger, Schreiber, Madjarevič, Helebrandt — Režek, Pavšič, Stepišnik, Skok. Skok v višino: Jakupič, Kallay II. — Gregorka, Medija.

Skok v daljavo: Helebrandt, Kallay II. — Korčec, Stepišnik.

Troskok: Jakupič, Kallay II. — Korčec, Režek. Skok s palico: Ferkovič, Kallay II. — Gregorka.

Disk: dr. Narančič, Manojlovič — Slamič, Banko.

Krogla: dr. Narančič, Manojlovič — Slamič, Jeglič.

Kladivo: Ferkovič, Gašpar — Rotar, Slamič.

Kopje: Gašpar, Helebrandt — Petkoveš, Ilovar.

Na podlagi prognoze lahko upamo na zelo tesen rezultat. Lani je Ljubljana v Zagrebu zmagala, ker so zagrebški atleti pokazali premalo discipline. Letos obetajo revanš. Upamo, da se bodo ljubljanski atleti zavedali važne naloge in da bodo častno zastopali Ljubljano. Zeleti bi bilo, da občinstvo s svojim posemom kaže, da zna ceniti idealno delo naših lahkoatletov. — Vstopnina je nizka.

SK Ilirija, nogometna sekcija. Sestava moštev za današnji tekmi je razvidna v članski knjigi v »Evropi« in na oglasni deski v garderobi. Igra se ob 17.15 na igrišču Primorja s SK Sloboda (pokalna) in ob 17 na lastnem igrišču s SK Grafiko. V garderobo je treba priti pol ure prej. — Načelstvo.

Ilirija komb.: Grafika. Po lahkoatletskem meeningu Zagreb: Ljubljana odigrata SK Grafika in komb. team SK Ilirije danes približno ob 17 prijateljsko tekmo. Vstopnina ni.

Redna plenarna seja JZSS se vrši v ponedeljek ob pol 9 zvečer v damskem salonu kavarne Emona.

Službene objave LHPa. Dovoljuje se prijateljska tekma SK Sava: TKD Atena dne 1. septembra v Sevnici. Slednje igralke se pozivajo, da se zgleda v svrhu treninga v ponedeljek 2. septembra točno ob 18 na igrišču Ilirije: Privšek, Cerne, Brodar, Kaiser (vse TKD Atena) ter kompletna prva družina SK Ilirije. Clancie TKD Atena naj prinesejo s seboj kompletno opremo. Udeležba na treningu je strogo obvezna. Proti vsem, ki bi brez tehtnega vzroka izostale, se bo postopalo kar najstrože. — Tehnični referent.

SK Ilirija (Hazenka sekcija). Prvi trening igral, ki so bile na turneji, se vrši v ponedeljek 2. septembra ob 18. K temu treningu je prinesiti svo opremo, ki so jo imele poedine igralke na turneji. Udeležba na tem treningu je strogo obvezna tudi za vse ostale igralke. — Načelnik sekcije.

POKALNE TEKME

Danes na igrišču ASK Primorja: ZSK Hermes-SK Slovan, SK Ilirija-SK Sloboda.

Današnje pokalne tekme za podzvezni predhodni pokal obetajo zanimivo igro, kajti sestali se bodo enakovredni nasprotniki. Močiva klubov, ki odigrajo te tekme, sestavljajo po večini mladi igralci, katerim se ne more odrekati ambicioznosti in poštenosti.

Atletiki, Celje-ASK Primorje. Danes gostuje v Celju slovenski prvak, kjer bo odigral prijateljsko tekmo s tamšnjimi Atletiki. Za nastop ASK Primorja vlada med celjskimi sportnimi krogi veliko zanimanje.

Sportni dogodki

Po večini smo omenili važnejše sportne dogodke že v sredo 28. avgusta. Paillardov čas za 100 km je 1:28:53 in ne 1:18:53. Dalje seveda Austin in ne Rustin, kakor tudi 30. avg. med plavalnimi rekordi Lackie 100 m prosto in ne prsno. Kingova, ki je tekla 220 v novem svetovnem rekordnem času 23,6, je Angležinja in ne Američanka. Lovkolov čas 5000 m 14:47,7 je bil najboljši v letošnji seziji doslej dosežen čas na to razdaljo.

Razdaljo 75 km za »Veliko darilo Berlina« je prevozil kolestar Maronnier v 1:01:39,4. Nemec Sawall je bil 290 m za njim. — Znani kolestar Debaets se vrača iz Amerike v Evropo. — Za Italijana Pancera, enega najboljših gorskih cestnih dirkačev, so pričeli pobirati na pobudo Turitija denarne prispevke in so v kratkem času nabrali 8000 lir. Kako Italijani sportnikom sploh pomagajo, pišemo v posebnem člančku.

Caracciola na Mercedes-Benz si je priboril oziroma privozil veliko irsko avtomobilsko »Tourist Trophy«; hitrost na uro povprečno 117 km, najhitrejša runda 126 km.

Bokse runde za evropsko prvenstvo težke teže bodo 7. t. m. pokazale, ali je Diener boljši ali Pierre Charles; prvi bo dobil 12.000 mark, drugi 13.000.

Veliko večjo vsoto, 1.400.000 Din, je dal angleški nogometni klub Aston Villa za napadalec G. Browna od kluba Huddersfield Town. — Po zgledu Srednjeevropskega pokala snujejo Francozi Zahodnoevropski pokal. — Pokal Paramount si je priboril ogrski klub Hungaria. V Bekeš-Cabi na Ogrskem so zmagali Bolgari 5 : 3. — Admira je na severu absolvirala še več nadaljnjih tekem; vseh iger do 26. avg. je bilo 14, med njimi 13 zmag in enkrat neodločeno. — Presenetil je poraz I. F. C. Nürnberg proti Bayern Hof 1 : 2.

Sport

V razmerju 176 : 76 so premagali nemški plavalci švicarske, v Münchenu; omenimo samo 100 m prosto Dericha 1:03. Šele štirinajstletni Avstalec Reev je plaval 100 y prosto v 1:00,2. — Te dni se borita Borg in Taris; Francozi so bili za razdalje 100 m, 200 m in 400 m, slednjič samo za 200 in za 400 m, Borg pa za 400 in za 1000 m; prodrl je Borg.

Zopet enkrat v prvo vrsto je prodrl Tilden; z zmago nad Lottom si je ob navzočnosti Francozov priboril ameriško teniško prvenstvo (zadnja tri leta ga Francozi niso pustili blizu). Sedaj pravi, da bo v jeseni igral v Londonu na odru, kakor je že svoj čas v New Yorku; in pravi tudi, da bo v Wimbledonu prihodnje leto spet nastopil. Kakor smo rekli. — Avstrijec Artens je v prav dobri formi in je že parkrat užugal slovitega Ogra Kehrlinga; Artensa je pa užugal češki Nemec Menzel. — Izbori igralcev je Amerikanec Clarence Charest; samo eno roko ima, pa je v tekmah za prvenstvo Columbia že četrtič zmagal. — Angleži imajo Mednarodni teniški klub, kojega naloga je sprejemanje inozemskih gostov, gojitev prijateljskih medsebojnih stikov itd. Enak klub so na Borotrovo pobudo osnovali Francozi, vodi ga Canet, predsednik Francoske zveze tenisa.

Francoska lahka atletika je priredila dobro uspele tekme v Strassbourgu (100 m Auvergne 10,8). Boljši so bili rezultati pri tekmah Švedske proti Norveški, ki so se završile z lepo zmago Švedske 117:57; omenimo diskos Stensrud 47,16 m, 110 m lese Wenström 14,42, skok na daljavo Halberg 7,51 (sv. rek.), kopje Lindström 64,46 m, 800 m Johansson 1:53,6, 400 m lese Petersen 54,4, kladivo Skjöld 51,31, krogla Mölster 14,66. V Koebenhavnu sta tekla Amerikanca Tolan in Bowen 100 m v 10,4 in 10,5 (lahen veter v hrbtu) in je skočil Sturdy ob palici 4,05 m visoko. V navadnem skoku v višino je letos najboljši in najzanesljivejši atlet Anglež G. Turner; opetovano je preskočil 1,90, enkrat tudi 1,93 (angl. rekord ima Baker z 1,955). Ne daleč za Turnerjem je Oger Kesmarki, skoraj zmeraj 1,90, zadnjič 1,91. Njegovemu tovarišu Marvaliču je sfrčal diskos 46,32 m daleč iz roke, Čehu Vanoušek 43,86 m, iz obeh rok pa 78,28 (rek.). — Avstrijsko lahkoatletiko bo zadela spet velika izguba; mnogostranski Paquier se bo preselil v Brazilijo. Še večja bo izguba frankfurtskega kluba Eintracht; v svrhu nadaljevanja študij bodo odšli iz Frankfurtu Wichmann, Eldrachner in Salz in bo s tem močno oslabilena svetovnoznan vrsta 4 x 100 m, o kateri smo že večkrat pisali. Nemci bodo po završenih meddržavnih tekah s Francijo in s Švico določili svoje zastopnike za tekme na Japonskem; odšli bodo danes teden. V Los Angeles bodo poslali Japonci 200 atletov. Nemške bojne igre v letu 1930. bodo trajale štiri dni; pričakujejo 6000 do 7000 tekmecev. — Finec Virtanen, delavska sportna zveza, je preteklet 5000 m v 14:51,2.

73,5 proti 32,5 se glasi razmerje, v katerem so Poljakine premagale češkoslovaško žensko zastopstvo lahke atletike; najbolj se je odlikovala ameriška Poljakinja Walasiewicz, ki si je osvojila kar tri zmage: tek 60 m 7,6 (izenačen svetovni rekord), 100 m 12,8 (poljski rekord), 200 m 26,6 (tudi poljski rekord).

SKORAJ EN MILIJON NOGOMETASEV V ANGLIJI.

Zmeraj beremo o angleških profesionalnih klubih, o njih zvezah, potovanjih itd., in pozabimo pri tem, da je vse to le drobec v primeri z ogromno amatersko armado. V profesionalnih ligah združenih klubov je 88, amaterskih klubov je pa 30.000! Torej kar neenako razmerje. Na vsak klub pride okoli 30 izvršujočih članov, skupaj nad 900.000 ali skoraj en milijon! Največja podzveza je London Football Association, ki združuje 2500 klubov. Kakor Amerikanci imajo tudi Angleži posebne zveze mornarice in armade na suhem. Upoštevajoč število prebivalstva bi morali imeti mi v Sloveniji okoli 20.000 izvršujočih nogometnih sportnikov.

KAKO POSPEŠUJE ITALIJA SPORT.

Na drugem mestu smo poročali, da so uvedli v Italijo po nagibu Turitija zbirko za kolestarja Pancera, ki si je bil pridobil tretje mesto v dirki Tour de France. Sedaj beremo: Italijanski amaterom gre dobro, vsekakor bolje kot amaterom kateregakoli drugega sportnega naroda. Trije izborni atleti Tavernari, Facelli in Joetti so si v zadnjem času vsled prepogostih startov poslabšali formo, s čimer je postal položaj mednarodne italijanske reprezentance kočljiv. Na odredbo zdravniške atletske zveze so jim najprej prepovedali vsak start v teku šestih tednov in se morajo v svrhu temeljitega odpočitka podati za teh šest tednov na morje in v gorovje; vse to na stroške zveze! Kaj!

Odvada alkoholizma

Zadovoljnost v zakonu.

Iz vsega srca se Vam zahvaljujem za sijajni uspeh Vašega preparata »Aroko I«, s katerim sem na popolnoma mil in prijeten način, da moj bolnik tega niti opazil ni, ozdravila strastnega alkoholika, ki je mučil mene in mojo družino že dolgo let s svojo slabo navado. Preparate sem mu dajala skrivaj v jedi in pijači in uspeh se je pokazal z vso gotovostjo v času, ki je po Vaši napovedi za to potreben, namreč v treh tednih.

Rešili ste človeka gotovega propada in napravili s tem najin zakon zopet srečen in zadovoljen, kot je bil prej. Iz hvaležnosti Vam dovoljujem, da priobčite moje pismo v časopisih, če bi se pa kdo zanimal za moje ime, mu smete na zahtevo sporočiti moj naslov.

Še enkrat moja in mojih otrok srčna hvala!
Z velespoštovanjem: S.

Take in podobne zahvale prihajajo vsak dan trdki

Arome Company, Zagreb, Jelačićev trg br. 20

za njeno sredstvo »Aroko I«, s katerim je mogoče na popolnoma nenevaren način odvaditi alkoholike vseh starosti in jakosti v razmeroma kratkem času alkoholizma. Ozdravljeni alkoholiki pa se ne bo nikdar več udal alkohololu. Obrnite se še danes s pismom na našo trdko, ki Vam zastoj in franko v dobro zaprtem in diskretnem ovoj, brez napisa na zunanji strani in na vsak naročni naslov pošlje tiskovine, cenik in vzorce, in sicer brez obveznosti z Vaše strani za nakup. Tisočere družine so obvarovale svoj ugled obstoj in napredek s pomočjo sredstva »Aroko I«. Če imate torej alkoholizma v hiši, pomeni naše sredstvo tudi Vam gotovo zmago nad zlom, zaradi katerega Vam preti velika nevarnost.

Socialna vprašanja Iz katoliške Francije

Francoski socialni teden. - Cerkev in sindikalizem.

Paris, avgusta 1929.

Tekom prvega tedna meseca avgusta se je vršil v Besanconu 21. francoski socialni teden pod predsedstvom besanconskega kardinala Bineta. — Prisostvovalo je tej prireditvi, ki predstavlja nekako potujočo katoliško univerzo, ki se vsako leto izrazi o najbolj perečih socialnih problemih sodobnosti, nad 1500 francoskih socialnih delavcev. Prišlo je tudi mnogo inozemcev, mednarodni urad dela v Ženevi je bil oficijelno zastopan. Letošnji socialni teden je obravnaval vprašanje: Industrija in novi pogoji življenja. Predavali so najodličnejši predstavniki katoliške znanosti in tako imajo francoski socialni tedni veliko prednost, da v gotovem problemu podajo do podrobnosti izvedeno stališče katoliške cerkve do dotičnega vprašanja.

Delo socialnega tedna se je delilo nekako v tri skupine. V prvi se je podal odnos Cerkev do trenutnega razvoja racionalizacije, v drugi se je podala slika strukture racionalizacije, v tretji pregled narodnih in mednarodnih organizacij, ki uravnavajo tok tega življenja.

Ugotovljeno je, da je razmah v življenju industrije silen. Toda načela moderne racionalizacije zahtevajo v vsej strukturi nek gotov red, ki pa ne more biti samo materijalen in znanstveno ugotovljen. Razmah racionalizacije posega v moralno sestavo človeštva in tukaj mora računati z načeli krščanskega reda. Cerkev nikakor ni nasprotnica novih oblik ekonomskega življenja (taylorizma, standardizacije, kartelizacije), ker so to gola sredstva, ki naj olajšajo ekonomski položaj človeštva. Toda Cerkev nikdar ne bo mogla dopustiti, da se v odnosih dela do človeka opuste krščanska načela.

V strukturi racionalizacije se ugotavlja, da se ustanavljajo zmajraj večje oblike, ki v finančnem sestavu presegajo mednarodno življenje, v juridičnem območju pa da prevladuje tip anonimnih delniških družb. Posebno druga činjenica je nevarna, ker skoraj izključuje vsako kontrolo. Katoličanom preostaja v tem območju še silno polje dela, ker je ta svet še najmanj krščanski. V razmerju delavca do podjetnika se ugotavlja dvoje stremenj: delavska plača naj se ravnava po višini izvršenega dela in da se pripusti delavstvu, da sodeluje v organizaciji podjetja. Z ozirom na prvo socialni teden ugotavlja, da katoliška socialna doktrina zahteva, da se delavska plača ne ravnava samo po višini izvršenega dela, ampak da je treba upoštevati celoten profit izvršenega dela in delavčeve življenjske pogoje. V drugem pogledu pa je treba zahtevati, da se odnos delavstva do podjetja juridično izdela in ta odnos naj se ne izvrši samo na podlagi sindikalnih organizacij. Delavstvo naj tvori obenem s podjetniki skupno stanovsko organizacijo. V organizaciji države se ugotavlja, da naj ne bo država poslednji konec racionalizirane organizacije človeštva. Država naj ohrani svoje izjemno stališče, in naj na eni strani ureja vse veje gospodarskega življenja, na drugi strani pa skrbi za javne naprave, nad katerimi naj ne dobi gospodarski element popolne oblasti.

Besanconski socialni teden pomenja nov korak naprej v življenju francoskih katoličanov. Delo socialnega tedna je komentiralo vse večje pariško časopisje. Sistem tega dela se pozna v obilni meri in v parlamentu že davno priznavajo socialisti sami veliko iniciativnost katoliških poslancev v socialnih vprašanjih. Predsednik socialnih tednov Eugène Dattoih je s ponosom ugotovil uspehe francoskih katoličanov v zadnjih letih in ugotovil, da francoski katolicizem iz defenzive zadnjih dvajsetih let prehaja v ofenzivo.

V francoskem katoliškem socialnem življenju pa se je v zadnji dobi dogodil dogodek, ki v svoji obsežnosti ne bo imel velikega pomena samo za francoske socialne delavce, ampak bo vsled svoje avtoritativnosti posegel v socialno življenje preko francoskih meja. V prihodnji številki Acta Apostolicae Sedis bo namreč izšel deset strani obsegajoč odgovor sv. kongregacije v Rimu škofu Liénartu, ki rešuje spor med sindikalnimi organizacijami delavstva in organizacijami podjetnikov, ki je krščanske delavske sindikate zatolila v Rim, da so krščanski delavski sindikati samo ognjišča za širjenje marksizma in propagando razrednega boja. Nekateri že danes nazivajo bodoči odgovor kot »magnó charto« krščanskega sindikalizma.

V imenu katoliških industrijalcev v Roubaix-Tonreving se je g. Mathon pritožil v Rimu pri sveti Stolici o posledičnih pogubnih delavnosti krščanskih delavskih sindikatov, ki jih vodijo celo nekateri duhovniki.

V odgovoru Mgr. Liénartu, škofu v Lillen, Cerkev najprej zahteva na podlagi enciklik Rum novarum in Singulari quadam popolno kompetenco zase izreči razsodbo v slinih vprašanjih. Na podlagi enciklik v sedmih propozicijah cerkev ugotavlja pravico delavstvu, da se organizira v sindikatih. Cerkev celo priporoča ustanovitve krščanskih delavskih sindikatov kot v današnjem času nujno potrebnih. V nadaljevanju odgovora se ugotavlja, da ni ravno nujno potrebno, da so ti krščanski delavski sindikati združeni s sindikati podjetnikov in če tudi so katoliški, ker to socialnemu miru nikakor ni nevarno. Krščanskemu delavstvu je potrebno, da ima ravno tako kakor socialisti in komunisti svojo socialno organizacijo, kjer lahko brez nevarnosti za svoje duševno življenje obravnava stanovska vprašanja. G. Mathon je poleg činjenice, da krščanski delavski sindikati ne sodelujejo s sindikati katoliških podjetnikov, krščanske sindikate obtožil, da v svojem bistvu niso krščanski in da so razredno-bojni. Sv. kongregacija v odgovoru ugotavlja, da se je s tem vprašanjem najdalje pečala in ugotavlja, da so navedbe pretirane in da so navedbe o marksizmu brez vsake podlage. Vse to samo še dokazuje veliko nujnost krščanske sindikalne vzgoje s pomočjo raznih prireditev, ki naj pomnožijo sindikalno akcijo krščanske delavnosti.

Kar se tiče sindikalnih organizacij podjetnikov, Cerkev ugotavlja njih potrebo in njih veliko dobrodelno delavnost. Toda da se vzdrži socialni mir, ne gre, da se pletira samo z načeli stanovske solidarnosti in z dobrodelnimi prireditvami, ampak je treba, da oboji sprejmejo jasne principe krščanske morale.

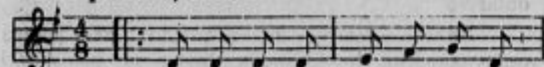
V sklepu sv. kongregacija želi, da izginejo vsa nesporazumjenja in da pride potom mešanji komisij med obema sindikatoma do sodelovanja razredov, ki ga zahteva krščanska morala. Dalje hvali delo cerkvenih oblastev, ki so delegirale kompetentne duhovnike v pomoč delavstvu.

Oficijozni »Temps« je takoj opazil odločnost odgovora sv. kongregacije, ki da posega v sestavo delavskih političnih organizacij in da hoče s tem Cerkev znova igrati odločilno vlogo v javnem življenju Francije. Seveda je očitek brez podlage, vendar se vidi, kako so gotovi krogi presenečeni nad nepričakovano jasnim odgovorom.

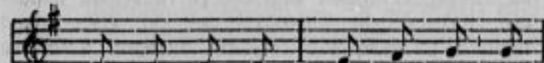

Moteni počitek

Je prehitro, veselo.

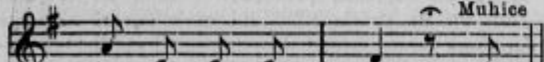
1. Fej, proč ta mr - des naj gre mi,
2. Čak, vam bom že po - ka - za - la,

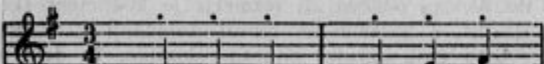
te mu - he ne - sna - žne fej, še
da vsa - ka se spo - ko - ri, z mu -

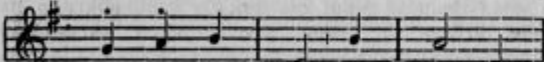
spa - ti ne pu - ste mi, oh
hov - ni - kom bom da - la, po

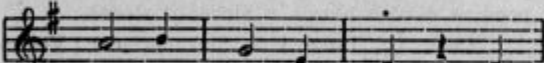
to me dra - ži glej. } Zum,
gla - vi vsa - ki tri. }

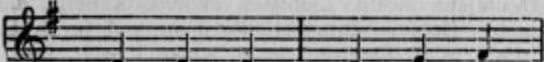
zum, zum, zum, zum, zum, zum,

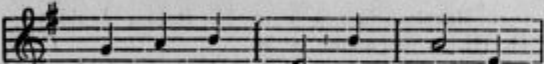
zum, zum, zum, zum, mi de - la -

mo le šum le šum, zum,

zum, zum, zum, zum, zum, zum,

zum, zum, zum, zum, mi de - la -

mo le šum, le šum.

Ivan Albrecht:

Bolnica iz gozda

Hodil sem z deco po gozdu. Prijeten hlad in veličasten mir me je objemal in vsega prevzel, ko sem počasi stopal po tleh, nastlanih z listjem in mahovjem. Nad menoj košate krone bukev in hrastov, okrog mene grmičevje, mlado drevje in drevesca, ki jim ne vem imena. Vmes rastlinje in bilje stoterih vrst, ponekod še polno cvetja, drugod že zoreče in skoro jesensko.

In vse po tem zelenem carstvu se sprehajajo in spreletavajo ptičke. Tu, tam trka po trhljem deblu žolna, drugje se vabljivo oglašajo grlica, po grmičju črna trna se neprijetno dere srakoper, včasih zakriči kje šoja, zakraka vran ali se zadržno javi sraka, vmes pa pevci, da jih komaj razločiš. Kos jo reže po svoje, razne taščice in penice cvrče in gostole tako zapeljivo veselo, da bi človek kar zakukal, nazadnje pa še mojstri drozg! V preprostih oblekah so, sivo-rjavo pepelnati z neznatnimi razlikami po prsih lepo grahasti, od svetle črtnine do zarumenelne beline, vendar vse nekam ponižno! Le grlo, to drobno ptičje grlo! Sedeš na parobek in poslušaj, pa pozabiš na ves svet, na težave in nadloge ter živiš v bajnem kraljestvu, odtrgan od zemlje in rešen vseh njenih spon.

Kakor da počiva v naročju božjem, se umiri srce v tem čudovitem zelenem carstvu.

Tako sem ga poslušal oni dan. Nekaj časa je pel, letal z drevesa na drevo. V preprostih zvokih mu je odpevala družica. Dan je bil vroč, soparen in vzduh celo tu nekam težak in moreč. Nenadoma pevec drozg utihne, potem nekam splašeno začivka, kakor da je zastokal, a družica parkrat jokaje zategne s tistim cvilečim glasom, s kakršnim kličejo mladički v gnezdu. Hip nato frfotanje, z veje na vejo, vedno nižje, vedno nižje, dokler ne obliči samica v grmičju, prav pri tleh. Peruti štrle od nje, venomer se lovi in opoteka in žalostno kliče. Samec se spusti k njej, zažvrgoli in sede na vejo nad njo, ona pa samo dviga glavo, zakrili včasih, pa ne more kvišku.

Stopim bliže, se sklonim in poberem živalco, ki se silno boji. Od strani me splašeno gleda in se skuša braniti s kljunom. — Srce ji utriplje kakor v vročinski bolezn.

»Zejna je živalca,« si mislim in krenem z njo proti domu.

Ko drozg opazi, da je družica ujeta, se dvigne v višino, obsedi neke in jo kliče. Samica je vsa nemirna, skuša zleteti in se plaho odziva vabilu.

Grede naletim na malinovje. Utrgam malino in jo ponudim nebolni jetnici, ki jo hlastno použije in ne nekam začudeno pogleda. Ko se zdaj odzove drozgu, je njen glas spremenjen, bolj jasn in malce veselejši.

Tako potujemo. Drozg v višini z drevesa na drevo, z njegovo družico jaz po mehki gozdni poti.

Doma ji dam vode. Hlastno pije in se koplje. Pod brajdo za hišo se počuti nekam dobro in domače. Zato jo lepo pustim in odidem v sobo. Takoj je drozg pri njej, Sveža voda tudi njemu prija. Oba zdaj cvrčita, pijeta, si čistita in otresata peruti in sta vsa domača.

Nenadoma samica spet oslabi. Počasi zdrkne z brajde na tla in zateglo kliče.

Drozg — ves v skrbih — je venomer okrog nje. Skrb, ljubezen, strah in groza drhti, kliče iz njegovega grla.

Samica strese peruti, dvigne se enkrat glavico in obnemore. Telesce še parkrat zadrti, kakor v krču, in obstane.

Prizor, kakor ga še nisem videl: Drozg plane k mrtvi družici, jo trese s kljunom, grebe okrog nje, odletava in se vrača in čivka. Da, to je ihtenje.

Tudi deca, ki z menoj vred gleda skozi okno, čuti to. Mali, ki še nič ne ve o smrti, ima solze v očeh.

»Zakaj jokaš?«

»Ker joka ptiček,« pravi in skrije obraz. Ptičko zagrebemo. Deca ji po svoji volji in želji priredi pogreb in zasadi na vrt, kamor jo je zakopala, vršiček rožmarina.

Drugo jutro, na vse zgoraj, poje v brajdi drozg. In jutro za jutrom prihaja in poje, več ko teden dni. Potem utihne in ga ni več. Bog ve, morda ga je žalostnega zasačila sova in mu končala življenje, morda se je spoprijaznil z usodo in si je šel iskat nove družice — Bog ve...

Zakaj ljubim svojo mamico?

13.

Mamico ljubim, spoštujem zato, ker daje mi kruha, me vzgaja lepó.

Kadar bom velik vrtnar bom postal, na mamin grob rož bom najlepših vsejal.

Ljubezen se moja v vonj rož bo prelila — lepoto bo mamino tiho slavila...

Marjan Kavčič, učenec V. razr. v Ljubljani.

14.

Jaz imam rad svojo mamico bolj kot ves svet. Kadar mi je hudo, se zatečem k mami. Vselej me privije k sebi na srce, me poljubi na čelo, poboža po laseh in me potolaži.

Ko bom velika, bom pisateljica. Saj je tudi moj striček pisatelj. Glej, glej, potem se pa postaviš, primojzen! Kako pa se tisti slavni striček-pisatelj piše, to moraš še povedati! — Opomba Kotičkovega strička.) Že sedaj spišem marsikatero povestico. Ko bom dorasla, si bom s pisateljevanjem mnogo prisluzila. (Ojej, Vlastica, to pa ne bo držalo! S pisateljevanjem si ne boš prisluzila kdo ve kaj. Slovenski pisatelji so revčki, da se Bogu smilijo. Skoraj vsi imajo prazne žepe in jih celo gospa Lakota večkrat obišče; gospa Zeja je pa pri njih stalen gost, da bo vedela. Si boš že morala izbrati kak drug poklic, sicer ne bo nič, ljuba moja! Lepo pa je, da gojiš takšno željo. Pisateljevanje ti bo nudilo skromen postranski zaslužek — samo od njega živeči pa ne boš mogla. To ti dobrohotno pove na uho — Kotičkov striček.) Podpirala bom svojo mamico in ji tako vsaj deloma poplačala, kar je zame pretrpela in žrtvovala.

Vlastica Čuček, učenka II. razreda v Št. Vidu pri Stični.

15.

Ne z diamantom, ne z zlatom, ne s srebrom, ne s slaščicami mi ne more nihče preplačati mamice. Koliko je ona pretrpela zame! Od svojih ust si je pritrkala, samo da bi bil sit in zadovoljen njen Peterček.

Ko bom velik, bo moja mamica že stara. Takrat bom pa jaz skrbel zanjo in jo ljubil še bolj. Zelim si še, da bi prišla v nebesih skupaj.

Peterček, učenec I. razreda v Ljubljani.

V prihodnji številki bomo objavili še ostale odgovore in obenem obvestili kotičkarje, komu je bilo prisojena nagrada. Do tedaj pa — dragi moji — na svidenje! — Kotičkov striček.

Spisal Mirko Kunčič.

Ponatis prepovedan

Ilustriral J. P.

91.

Jocek se je prerinil v ospredje, ne meneč se za ljudi, ki so zijali vanj kakor v bitje iz drugega sveta. Baš tedaj je stopil iz cirkusa mož v jahalnih hlačah in z bičem v rokah. Ko je zagledal Jokca, je živo iznenaden plosnil z rokami in vzkliknil:

»Pojdi z mano, pobič, pojdi, se bova nekaj pomenila!«

Radoveden, kaj mu ima povedati, je Jocek brez ugovora sledil.

92.

»Odkod si, pobič?« ga je prijazno izpraševal mož z bičem.

»Kaj vem!« je odgovoril Jocek. »Za tremi gorami in tremi dolinami je bil prej moj dom. Zdaj romam po svetu in iščem sreče.«

»Pri meni jo najdeš!« je sveto obljubil mož. »Sprejem te v službo, če hočeš. Dobro se ti bo godilo.«

»A kaj bom delal pri vas?« se je čudil Jocek.

»Za cirkuškega klovna boš, za takega, veš, ki je vedno dobre volje in s šalami zabava ljudi.«

»O, za takega bi pa že bil!« se je navdušil Jocek.

93.

Ko se je Jocek dobro seznanil s cirkuškimi igralci in divjimi zvermi, mu je mož z bičem prinesel pisano obleko.

»Jej, zdaj bom pa kakor maskaral!« se je prešerno nasmejaval Jocek in se preoblekel.

Nato so mu z belo in rdečo barvo namažali obraz — in Jocek je postal cirkuški klov, takšen, veste, ki s šalami zabava ljudi...

94.

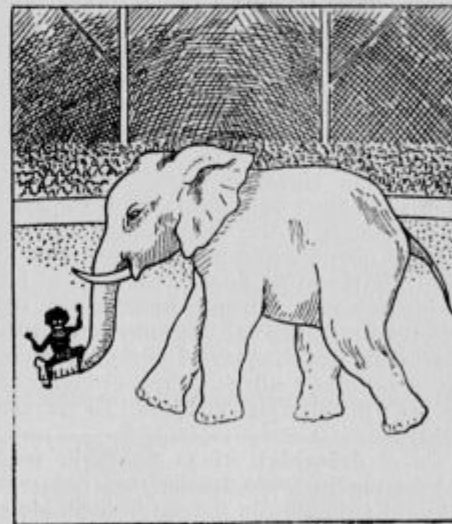
Za čuda mnogo ljudi se je zbralo ta večer v cirkusu Hophophop. Sam kralj tiste dežele, kralj Tratarata, je bil med njimi. Sedel je na visokem, s srebrom in z zlatom okovanem stolu. Kraj njega sta stala dva viteza v oklepih. Deklica, lepa kakor sanja, mu je z dragoceno pahljačo hladila obraz.

95.

In so bobni zabobneli in je godba zaigrala. Predstava se je začela...

96.

Orjaški slon se je prizibal v areno — to je prostor, kjer nastopajo igralci. Na dolgem rilu je držal kodrolasega zamorčka, ki ga je bila sama živa radost in smeh.

VSESTRANSKO izobrazbo in zabavo prinaša dober radioaparati. Zato mora priti v vsako hišo. Zahtevajte še danes veliki ilustrovani cenik od veletrgovine Sternecki z več tisoč slikami, katerega dobite popolnoma brezplačno. Imeli boste priliko izbrati si res prvovrsten aparat po najnižji ceni. Neodgovarjajoče se zamenja ali pa vrne denar. Cez Din 500 — poštnine prosto pošiljanje. Veletrgovina R. Sternecki, Celje, števil. 18. Slov.

MIZARSTVO — ZALOGA POHIŠTVA IN TAPETNIŠKIH IZDELKOV

USTANOVLJENO L. 1872
TELEFON ŠTEV. 32-61

NA JESENSKEM VELESEJMU PAVILJON „E“

LOGAN LJUBLJANA
DUMAJSKA C. 17

Priporočila svojo zalogo pohištva kakor: spalne sobe, jedilnice, kuhinjske opreme in drugo po konkurenčnih cenah. V zalogi so tudi vedno: žimnice (modroci), žičnice, divani in vsi drugi v tapetniško stroko spadajoči predmeti. — Deske in predloge za rezljanje ter vsakovrstni furnir, itd.

Več Tuč!

V znamenju svobodne vesti in mišljenja

Dve tretjini učiteljstva francoskih državnih osnovnih šol (80.000 od 120.000) sta združeni v socialističnem sindikatu, ki je včlanjen v splošni socialistični zvezi. Prvi teden v avgustu so imeli delegati tega sindikata letno zborovanje. Na tem zborovanju je bila sprejeta tudi resolucija, v kateri učiteljstvo »energično protestira proti nasilju policije, ki je onemogočila 1. avgusta izvrševanje svobode mišljenja«.

Za 1. avgust t. l. so komunisti po naročilu iz Moskve pripravljali velike manifestacije in demonstracije. Francoski komunisti so bili posebno radikalni. Poslušajoč se velike svobode, ki vlada v Franciji, so vedno divje napadali državno oblast, pozivali na upor, vršili podrobno propagando tudi med vojaštvom, da bi ga zapeljali k nepokorščini. Izdelali so podroben načrt za demonstracije 1. avgusta. Gotovo bi prišlo do krvavih izgrediv, če bi policijska oblast ne bila s preventivnimi sredstvi — zaprla je za en ali par dni največje hujšake — preprečila vseh izgrediv. Če bi policijska oblast tudi pustila popolno svobodo manifestacij, bi se te ne izvršile mirno, ampak bi se spremenile v težko motenje miru, uničevanje premoženja in krvoprelitja, zakaj voditelji francoskih boljševiških čet se ne zadovoljijo samo z mirno manifestacijo. Tako pa se ni prelivala kri ne delavstva, ne meščanstva. Pa tudi nobena pridobitev delavstva zato ni ogojena ali nobena pravična težnja za izboljšanjem razmer ni onemogočena, le diktatura boljševizma in ugled »delavskih« voditeljev sta za eno blamažo bogatejša.

Zastopniki učiteljstva pa pridejo in ostro napadejo državno oblast, ki je vzdržala red in mir! Oni, ki imajo od države nalogo, da vzgajajo mladino v ljubezni do domovine, spoštovanju oblasti, se postavijo na stran »zatiranih« revolucionarjev in dajejo ostre lekcije oblasti, ki mora skrbeti za mir vseh državljanov.

Pred dvema letoma se je isto učiteljstvo postavilo tudi za anarhista Sacco in Vanzettija, ki sta bila v Ameriki usmrčena. — Nekateri »vzorni« učitelji so javno delale za antikoncepcionalno propagando, »svobodno materinstvo«. Ko so bile odstavljene, je vodstvo sindikata delalo z vsemi silami na to, da so bile zopet nameščene. Za svobodo vesti in mišljenja!

A značilno pa je, da je na istem zborovanju bila predložena in sprejeta tudi resolucija, ki ostro protestira proti »popustljivosti« vlade nasproti težnjam »klerikalizma«, proti svobodnim verskim šolam, proti pripustitvi nekaterih misijon. kongregacij. Tu pa krilatila o svobodi vesti mišljenja in delovanja odneha!

Samo ugotovimo te pojave, o katerih so trezni in resni francoski listi mnogo pisali. Vidi se pa iz tega, kam lahko vodi težnja, »osvoboditi« javno življenje, vzgojo mladine, življenje njenih vzgojiteljev vsakega vpliva vere. Najboljše temelje za državljansko, socialno, splošno človeško vzgojo hoče laicizem z vsemi sredstvi odstraniti. Svoboda zahteva za vsa mnenja in vse težnje, samo za versko vzgojo je ne pozna, samo krščanstvu je noče dovoliti. Naravno je, da so potem, če ni božjih vesoljnoveljavnih smernic in zapovedi, osebnih, individualističnih ali strankarskih kulturnih in političnih vzorov in nazorov, subjektivne tvorbe posameznikov ali skupin, merodajni in se hoče po njih vzgajati mladino. To pa vodi v anarhijo.

Če si državniki, ki se po takih tendencah laicizma in svobodomiselnosti dajo voditi, sami sebi izpodnašajo tla, na katerih stojijo, je to njihova stvar, a blagor cele države in državljanov zahteva, da ne rušijo največjih vrednot tudi za državo in da ne pospešujejo anarhije. Oni lahko gredo, država pa ostane in se mora razvijati v vedno večjo blaginjo in moralno moč državljanov, ne v anarhijo in propast.

Socialni radikalizem

V Nemčiji je v zadnjem času nastopila zelo radikalna »krščansko socialna« struja pod vodstvom Vida Hellerja, ki izdaja tudi tednik »Das neue Volk«. Nočemo dvomiti o dobrem namenu voditeljev tega gibanja, ki čutijo silno težo in krivico kapitalističnega sistema in mišljenja, se borijo proti njemu in želijo delati za spremembo tega mišljenja. A pri tem sami niso imeli in ohranili osnovne jasnosti v načelih, ki morajo ostati nedotakljiva in ostati temelj in izhodišče tudi za vsako obnovitveno delo, ki hoče še ostati v soglasju s krščanstvom in katolicizmom. Podlegli so raznim revolucionarnim in komunističnim ideologijam, ki niso združljive s katoliškim naukom. Po daljšem času se je oglasil freiburški škof in letos v juniju prepovedal vsem duhovnikom svoje škofije sodelovanje pri časopisu »Das neue Volk«. Utemeljuje svoj naslop z dejstvom, da ta časopis »že dolgo časa objavlja članke, v katerih popolnoma neopravičeno napada cerkev, papeža in škofo, priporoča spise, ki so od cerkve prepovedani, in širi razne nazore, ki so nasprotni verskim in moralnim naukom Cerkev«. Posebno opozarja na nekatere točke. Krščanstvo slikajo enostransko kot nedogmatično vero ljubezni do bližnjega in pacifizma, načelo lastninske pravice (ki seveda ne zagovarja neomejenosti ali nespremenljivosti dejanske lastnine) označujejo za kapitalistično mišljenje, krščansko teženje za solidarnost stanov smatrajo za nemoralno, daritev na Golgoti gledajo kot daritev za mir na zemlji in tako ponižujejo njeno vzvišeno vrednost. Celotna smer lista pospešuje razdor katoliške edinosti, ki nalikuje razkolu, zakaj celo dobro, ki ga po svojem zatrjevanju napravijo ti voditelji, postavljajo vedno v nasprotje s karitativnim in javnim delom drugih katoličanov. Prav tako zanašajo zmedo v katoliško ljudstvo, ker neprestano sramotijo razne duhovnike in laike, ki v javnem življenju delajo z osebnimi žrtvami za verno ljudstvo in njegove pravice. Ta miselnost je čisto nasprotna duhu ljubezni v katoliški cerkvi, ki mora vse obsegati.

Navajamo te besede freiburškega škofa o gibanju v Nemčiji, ki sicer nima posebno velikega uspeha, a nastopa z veliko silovitostjo. Vpliv miselnosti V. Hellerja se pozna tudi pri nas. Mislimo, da se je treba odkrito zavedati tudi pri nas: Nejasnost in dvoumje v pojmovanju krščanstva in njegove vsebine ne more nikdar roditi res uspešnega in trajnega krščansko-socialnega obnovitvenega pokreta. Voditelji, ki hočejo odpraviti krivico, morajo biti posebno tenkovestni, da sami ne delajo lahkomišelnih krivice o sebam ali institucijam, pa naj gre tudi za »buržujce«. Posebno se morajo zavedati, da krščanstva ne smejo istovetiti ali notranje bistveno vezati z nobenim gospodarskim sistemom, tudi s socialističnim ne, tudi v sedanjih razmerah ne. Lahko en način, ena zamisel ureditve gospodarskih in socialnih razmer bolj odgovarja načelom krščanske pravičnosti in ljubezni, a iz tega ne sledi, da je ta zamisel edina, ki je možna, še manj pa za vse čase. Poniževati Kristusa bi se reklo, če bi si ga kdo lastil predvsem kot reformatorja socialnih razmer na zemlji. Kristus, Bog in človek, je prišel na svet kot Odrešenik od greha, da človeštvo združuje z Bogom, da božje kraljestvo ustanovi na zemlji, ki pa ima svojo dovršitev, svoj cilj v večnosti.

V člankih in razpravah nejasnost in dvoumje posebno kvarno vpliva. Mislimo tudi, da simpatiziranje z raznimi ekstremnimi socialnimi strujami, ki so se — vsaj po svoji volji — bistveno vezale z ateizmom, za proletarijat ne bo doneslo nikake koristi, ako hočemo med njimi delati v krščanskem duhu. Mesto, da bi čistili marksizem in ga očistili od jemali za temelj svojega dela, je veliko bolje, dasi morbitelj težje, s pomočjo velikih krščanskih resnic in smernic Leona XIII. in s študijem dejanskih razmer samostojno iskati načinov, kako bi se socialno vprašanje rešilo.

Hilarij Vodopivec:

Zemljiški davek

Z zakonom z dne 8. februarja 1928 so bili izenačeni v vsej državi predpisi o neposrednih davkih in od 1. januarja 1929 dalje se po tem novem odmerjajo neposredni davki in med njimi tudi zemljiški davek. K temu zakonu sta izšli posebej še dve noveli (»Službene novine« od 30. marca 1929 in od 20. junija 1929), s katerima so bile nekatere odredbe prvotnega novega zakona spremenjene in dopolnjene. Posebna važna za zemljiški davek je prva omenjenih novel, ker je bil z njo zakonskim potom določen odstotek osnovnega zemljiškega davka in ker so bili s to novelo tudi spremenjeni prvotni odstotki dopolnilnega zemljiškega davka.

Ta kratek uvod naj služi le v bolj razumevanje in tudi v to, da ne bi mogoče kateri od čitateljev, ki si je svojčas nabavil izdajo novega zakona, našel nerazumljivih razlik med prvotnim zakonom in mojimi izvajanjem.

Po novih zakonskih predpisih o neposrednih davkih se odmerjata paralelno dve vrsti zemljiškega davka:

1. osnovni davek z 12% od katastrskega čistega prihoda; ta odstotek je stalen in vedno enak pri vsaki višini kat. čistega prihoda;
2. dopolnilni davek na vsoto kat. čistega prihoda vsega davku podvrženega zemljišča istega davčnega obvezanca na ozemlju enega davčnega obsesta (davčne uprave) I. stopnje. Ta davek je progresiven in so odstotki tem večji, čim višja je vsota kat. čistega prihoda. Katastrski čisti prihod imenujemo davčno osnovo. Dopolnilni davek znaša:

Stopnja	Na davčno osnovo v dinarjih	Dopolnilni davek v odstotkih	Odbitek od izračunane vsote v din.
1.	do 2000	2%	0
2.	čez 2000 „ 4000	4%	40
3.	„ 4000 „ 6000	6%	120
4.	„ 6000 „ 8000	8%	240
5.	„ 8000 „ 10000	10%	400
6.	„ 10000 „ 15000	12%	600
7.	„ 15000 „ 25000	14%	900

Dopolnilni davek na davčno osnovo čez 25.000 dinarjev se izračuna po gornji tablici do 25.000 dinarjev z 2600 Din (t. j. 14% od 25.000 Din — 900 Din = 2600 Din), a za vsoto čez 25.000 z 12%, toda brez vsakega odbitka (torej znaša n. pr. dopolnilni davek od 26.000 Din 12%, t. j. 3120 dinarjev).

Na skupni kat. čisti prihod, kateri ni večji od 1000 Din, se ne odmerja dopolnilni davek, temveč se plača samo osnovni davek z 12% kat. čistega prihoda.

Na dopolnilni davek se ne morejo pobirati nikake samoupravne doklade; iste se smejo pobirati samo od osnovnega davka.

Davčnim obvezancem, kateri imajo v hišnem gospodarstvu (zajednici) več kot 5 članov in kateri kot poljedelci neposredno sami obdelujejo svoje posestvo, se dopolnilni davek zmanjša za vsakega člana preko pet oseb po naslednjem redu:

- po 5%, ako dopolnilni davek ne prekorači 100 Din;
- po 4%, ako dopolnilni davek znaša 100 do 500 Din;
- po 3%, ako dopolnilni davek znaša 500 do 1000 Din;
- po 2%, ako dopolnilni davek znaša 1000 do 2000 Din;
- po 1%, ako dopolnilni davek znaša 2000 do 3000 Din;
- po 0,5%, ako dopolnilni davek znaša 3000 do 5000 Din;

dopolnilni davek čez 5000 Din se iz tega naložila ne zmanjšuje.

Kot člani hišnega gospodarstva se ne smatrajo 1. osebe, katere so stalno odsotne, 2. osebe, katere se bodisi zraven poljedelstva bodisi iz- Za leto 1929 je bil podaljšan rok za predajo teh

drugim pridobitnim poselem ali nesamostojnim zanimanjem, 3. osebe, katere stoji v odnosu stalne javne ali privatne službe in 4. žene in deca pod točkami 2 in 3 navedenih oseb.

Pravico do tega znižanja zemljiškega dopolnilnega davka so dolžni davčni obvezanci dokazati s prijavi v teku meseca januarja vsakega leta. Za leto 1929 e bil podaljšan rok za predajo teh prijav do 31. julija 1929. Te prijave se izpolnjujejo v občinskem uradu po izjavi davčnega obvezanca. Za resničnost navedenega števila članov hišnega gospodarstva, kakor tudi za istinitost podatkov pod točkami 1—4 odgovarja občinsko oblastvo.

Davčna osnova za odmeritev zemljiškega osnovnega in dopolnilnega davka je katastrski čisti prihod, ki se mora ustanoviti po točnih odredbah novega zakona. — V pokrajinah, v katerih že obstoja zemljiški kataster (v Sloveniji, Dalmaciji, Hrvaški in Vojvodini) se kat. čisti prihod ugotovi po skupinah cenilnih okrajev, kateri so med seboj najbližje pri svojih razmerah, ki vplivajo na višino čistega prihoda zemljišča. Ustanovljenje čistega prihoda za vsako tako skupino se omejuje na vzorne parcele dveh tipičnih vzornih okrajev, v katerih se pojavljajo vse kulturne ali vrste obdelave (njive, vrti in sadovnjaki, vinogradi, travniki, pašniki, gozdovi itd.) in vsi razredi dotične skupine. Denarna vrednost se ustanovi po cenah poljedelskih pridelkov v času od 1. julija 1925 do 30. junija 1926. Za vsak vzorni okraj se izračuna odnos izmed dosejanega kat. čistega prihoda (kakor je bil svojčas vmešan v starih posestnih polah) in na novo ustanovljenega kat. čistega prihoda. Srednja vrednost na ta način dobljenega odnosa ali razmerja je koeficient (količnik), s katerim se množi dosejani kat. čisti prihod vseh okrajev odnosne skupine. To delo je prekontrolirala in odobrila v smislu čl. 21. zakona o neposrednih davkih posebna komisija 16 članov, sestavljena iz osem zastopnikov vseh pokrajin naše države in osem strokovnjakov ekonomske, gozdarske, katastrske in davčne stroke. Finančno ministrstvo je po dovršenem delu te komisije objavilo omenjene koeficiente (količnike), ki so za poedine davčne okraje v Sloveniji sledeči:

Celje I/2, Celje II/2, Slovenjgradec, Velikovec I, Volsberg I in II — 18;

Radovljica I, II in III, Kranj I, II in III, Ljubljana mesto, Ljubljana okolica, Kamnik, Logatec, Kočevje, Črnomelj, Novo mesto I in II, Litija I in II, Brežice I in II, Krško I in II, Ptuj I in II, Radgona, Ljutomer, Maribor I in II, Celje I/1 in II/1, Lipnica in Velikovec II — 20;

Murska Sobota I in II, Dolnja Lendava I, II, III in Kermend — 30.

Ti količniki se morajo tako razumeti, da se najprej kat. čisti prihod, kakor je vmešan v dosejanih posestnih polah zemljiškega katastra, pretvori v dinarsko vrednost v razmerju ena krona enako en dinar in ta znesek izražen v dinarski vrednosti se pomnoži z gornjim količnikom. Dobljeni rezultat je novi kat. čisti prihod ali davčna osnova, katere služi za odmeritev zemljiškega osnovnega in dopolnilnega davka. N. pr. ako je iznašal kat. čisti prihod enega posestva 100 kron, znaša novi kat. čisti prihod v okrajih s količnikom 20 = 2000 Din (100 kron = 100 Din in 100 Din × 20 = 2000 Din).

Dosejani odmeritvi zemljiškega davka je služila — kakor znano — štirikratna kronarska vrednost kat. čistega prihoda (1 krona = 1 dinar) in se je davek odmerjal z 20% od katerega so se še izračunale sledeče doklade: redna državna doklada od 150%, izredna državna doklada od 500%, invalidski davek in komorska doklada. Vse te doklade so s 1. januarjem 1929 ukinjene in se ne bodo več pobirale.

Da vidimo, v kakem razmerju bo stala davčna obremenitev po novih zakonskih predpisih k davčni obremenitvi po dosejanih predpisih, sem v naslednjem izračunal nekoliko primerov davka po novih in po dosejanih predpisih. V naslednjih primerih sem upošteval koeficient 20, ker ta velja za pretežni del Slovenije.

Kat. čisti prih. v Din	Davek po novem zakonu							Dosedanji davek z državnimi dokladi, invalidskim davkom in komorsko doklado v dinarjih
	s količnikom 20 pomnoženi kat. čisti prihod v Din	12% osnovni davek v Din	Dopolnilni davek					
			v %	v Din	odbitek v Din	čisti dopolnilni davek v Din	skupaj osnovni in dopolnilni davek v Din	
10	200	24	—	—	—	—	24	36
50	1000	120	—	—	—	—	120	168
100	2000	240	2	40	—	40	280	318
200	4000	480	4	160	40	120	600	636
300	6000	720	6	360	120	240	960	972
400	8000	960	8	640	240	400	1360	1272
450	9000	1080	10	900	400	500	1580	1461
500	10000	1200	10	1000	400	600	1800	1611
750	15000	1800	12	1800	600	1200	3000	2436
1250	25000	3000	14	3500	900	2600	5600	4011
2000	40000	4800	12	4800	—	4800	9600	6375

Iz gornje tablice vidimo, da je zemljiški davek po novem zakonu pri manjših posestvih nižji od dosejanega davka, pri večjih posestvih pa višji. Pri kat. čistem prihodu (po starih posestnih polah) od okoli 310 kron je višina zemljiškega davka po novih in po dosejanih zakonskih pred-

pisih prilično enaka. Po novih predpisih je zemljiški davek za večja posestva sicer višji, pri tem pa ne smemo pustiti iz vida dejstva, da je po novem davčnem sistemu ukinjena (osebna) dohodnina, katere je bila posebno za večje posestnike veliko davčno breme.

Kuhinjsko posodo.

emailirano in aluminijasto,

porcelan.

steklenino.

vse gospodinjске in

gospodarske potrebščine.

okovje za vse gospodarske

in industrijske panoge,

pločevino.

vso železnino.

nosilke.

cement.

železje in prvovrstne češke ploščice

za štedilnike in kopalnice,

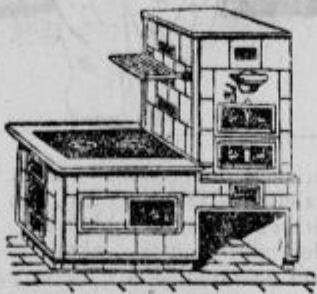
kompletne kopalnice in stranišča

najceneje pri

B. Žilič, Ljubljana, Dunajska cesta 11

poleg »Figovca«

Na drobno! Na debelo!

Oglejte si razstavo na Velesojmu paviljon „F“

Že nad 2,100.000 pisalnih strojev
stoji danes v rabi svetovne znamke

UNDERWOOD

Lud. Baraga

Ljubljana - Šelenburgova 6 - Telef. 2980

Sadje in zelenjad

vsake vrste vkuhavajte samo v originalnih **Weckovih** pripravah za vkuhanje. Zahtevajte samo **Weck** pri vseh trgovcih. Tovarniška zaloga **FRUCTUS, LJUBLJANA**, Krekov trg 10. Zastopstvo v Mariboru: **Carl Lotz in Pinter & Lenard**. Celje: **Josip Jagodič**. - NA VELESEJMU PAVILION H 456

Najvarnejše in najboljše naložite denar pri

Ljudski posojilnici v Celju

Registrovani zadrugi z neomejeno zavezo v Celju, — v lastni hiši, Cankarjeva ulica 4 (poleg davkarje)

Stanje hranilnih vlog nad Din 70.000.000.—, Obrestna mera najugodnejša. — Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 3000 članov posestnikov z vsem svojim premoženjem. —

Posojila na vknjižbo, poroštvo ter zastavo pod najugodnejšimi pogoji.

Posojilnica je kot kmetška zadruha prosta rentnega davka

„SPECTRUM“ d.d. tvornica ogledal in brušenega stekla

Ljubljana VII

Celovška cesta 81. — Telefon 2343, Zagreb, Osijek. Središčnica: ZAGREB
Zrcalno steklo, portaino steklo, masinsko steklo 5—6 mm, ogledala, brušena v vseh velikostih in oblikah, kakor tudi brušene prozorne šipe, izbočene plošče, vstevljanje v med. Finu, navadna ogledala.

STROJNO PLETILSTVO

LASTNIK: J. KOČMUT, KRANJ

Izdeluje:

kostume -- telovnike
puloverje -- žemperje
majice -- šale -- otroške
obleke -- čepice -- itd.

Eksport samo lastnih izdelkov

Najstarejša tovarna

pohištva

I. I. Naglas v Ljubljani,

Turjaški trg štev. 6

prilporeča svojo veliko zalogo vsakovrstnega pohištva, žimnic, sof, foteljev i. t. d. po zelo nizkih cenah.

»Java« pšenična kava

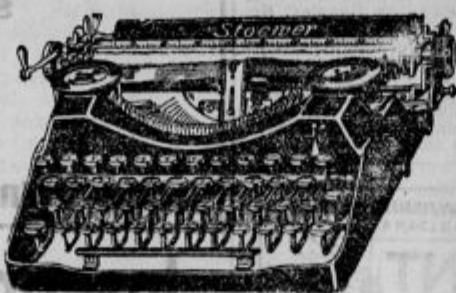
je izvrstna, zelo redilna in okusna. — Zahtevajte jo pri vseh trgovcih! — Razpošiljamo jo tudi po pošti v zavojih po 5 kg za 70 Din, če se denar naprej pošlje ali pa po povzetju za 75 Din. Povzetje je 5 Din dražje. Poštino plačamo mi. Vsakemu zavoju »Java« pšenične kave je kot darilo pridelana lepa skodelica za kavo. — Kdor pošlje 2 Din v znak, dobi vzorec 100 gr »Java« pšenične kave poštino prosto. — Sprejememo za vsak večji kraj zastopnika. — Prilporeča »Java« k. d., Beograd, Lomina ulica 11/a.

GOSPODARSKA ZVEZA V LJUBLJANI

ima stalno na zalogi:

vse vrste **umetnih gnojil**, Tomaževo žlindro, rudninski in kostni superfosfat, kalijsko sol, čilski soliter, apneni dušik, mešano gnojilo in nitro-foskal; nadalje vseh vrst **portland cementa**.

Bogata zaloga **špecerijskega in kolonialnega blaga**, vse vrste **mleviski izdelki**, poljedelski stroji, limone.

STOEWER

- srednji

uporabljen za vse pisarniške posle, v elegantnem črnem kovčku obenem tudi za potovanje. Na zalogi pri trvdki

L. Baraga

Ljubljana, Šelenburgova ulica 6

Telefon št. 2980 — Plačilne olajšave

Gospodarji!

Živinorejci!

Pozor!

Ne razbijajte si glave z razmišljanjem, kako bi pridobili čim več smetane in masla, kako bi na lahek način prišli do večjega in lažjega zaslužka, kajti to vprašanje je rešeno!

Rešil ga je pravi švedski posnemalnik

BALTIC

Pristni pravi švedski »Baltic« posnemalnik je lahko vporabljen, natančen, zanesljiv, ne rabi nobenega popravila, garantiran, in — kar je najvažnejše — najboljši in najcenejši.

Te dni Vas obišče naš zastopnik »Baltic« posnemalnikov, za katerega prihranite Vaše naročilo.

Veletgovina železnine

D. RAKUSCH, CELJE

Pozor! »Baltic« posnemalnik na obroke!

Ali se hočete osvoboditi svojega revmatizma in trganja?

Zbadljive, skeletne bolečine v udih in členkih, otekli udje, sključene roke in noge, trganje, bodljaji, zbadanje po raznih delih telesa, da celo slabe oči so česče posledice revmatičnih in protinastih bolečin, ki jih je treba odstraniti, ker boste bolezen vedno bolj napredovala. **Ponudim Vam** zdravljenje s pijačo, ki bo ozdravila, razredčila vodno kislino, pospešila prebavo in izločevanje, torej ne takozvano splošno ali tajno sredstvo, ki vam namudi v blagor bolnega človeštva dobra mati narava.

Vsakomur poskušnja zastonj!

Pišite mi takoj in prejeli boste od založništva, ki jih imam v vseh deželah, popolnoma **zastonj** in franco poskušnjo s posušnim savdijom. Sami se boste lahko prepričali o neškodljivem in hitrem učinkovanju sredstva!

AUGUST MARZKE, Berlin-Wilmersdorf, Bruchsalersir. str. 5. Ad. 18.

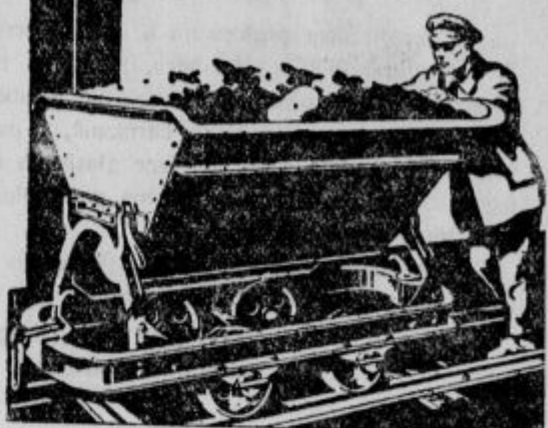
O. & K. VAGONETI

močni in praktični, zelo lahki tek z ležišči na valjce O. & K.

Enostavna in sigurna zaponka, korita in ostali poedini deli v celoti dovršeni.

Stotisoče komadov v dolgoletnem prometu,

ORENSTEIN I KOPPEL D. D.
Zagreb, Samostanska 2/II. - Telefon 50-64

Najboljši v materialu in najlepši v opremljeni so **šivalni stroji, kolesa „Gritzner“ in „Adler“** za domačo obrt in industrijo

Pouk vazenje brezplačen

Le pri

JOS. PETELINC

Ljubljana

poleg Prešernovega spomenika ob vodi
Večletna garancija!
Zahtevajte ponudbe.

GRAZER MESSE

31. Aug. — 8. Sept. 1929

Zdravi človek

Nega domače živali

Telesni šport na Štajerskem

Razstava tujskega prometa

Zdravstvena nega ljudi in živali

VELIKO ZABAVIŠČE

VODNE TURBINE

autom. regulatorje, zatvornice, opreme za šage in mlinske izdelave in dobavlja

G. F. SCHNEITER
ŠKOFJA LOKA

podjetje za gradbo vod. turbin

Konkurenčne cene! Zahtevajte ponudbe! — Prvovrstne referenice!

Dvokolesa

najboljših svetovnih znamk v veliki izbiri zelo poceni. Najnovejši modeli otroških vozičkov od priprostega do najfinjšega in igrarini vozički v zalogi. Več znamk šivalnih strojev najnovejših modelov, deli in pneumatika. Ceniki franco. Prodaja na obroke. **„Tribuna“ F. B. L.**, tovarna dvokoles in otroških vozičkov. **LJUBLJANA**, Karlovska cesta št. 4.

Kreditni zavod za trgovino in industrijo

LJUBLJANA, Prešernova ulica štev. 50 (v lastnem poslopiu)

Obrestovanja vlog, nakup in prodaja vsake vrstnih vrednostnih papirjev, deviz in valut borzne naročila, predumi in krediti vsake vrste, eskompt in inkaso menic ter nakazila v tu- in inozemstvo, safe-depositi itd. itd.

Brzjavke: Kredit Ljubljana

Tel. 2040, 2457, 2548; Interurban 2706, 2806

Zobni atelje
nasproti Velesejma
Franjo Radovan
zopet redno odprt.

Prostovoljna dražba

V konkurznem postopanju o imovini tvrdke A. Perc se vrši dne 2. septembra 1929 v Mariboru, Slomškov trg, prostovoljna dražba blagovne zaloge, obstoječe iz različnih glasbenih instrumentov, kakor gosel, mandolin, gitar, flaut, harmonik, 1 basa, trobent, ustnih harmonik itd., nadalje večje množine glasbenih instrumentnih del, strun, trgovske opreme, delavniške opreme, popravnega orodja itd. Z dražbo se začne ob 9 dopoldne.

Podrobnejši pogoji se lahko vpogledajo pri podpisnem konkurznem upravitelju med uradnimi urami.

DR. FRANC BRANDSTETTER,
odvetnik v Mariboru, Aleksandrova cesta 14,
kot konkurzni upravitelj.

Se priporočam za vsa v mojo stroko spadajoča dela in sicer: stopnične, balkonske, grobne in vrtno ograje od najpreprostejše do umetniške izdelave. Polzaste stopnjice. Škarjasta omrežja iz specialnega U železa. Solnčni zastori. Železna konstrukcija vseh vrst. Specialna izdelava strešne konstrukcije do najtežje izpeljave, kakor tudi železni rastlinjaki za vrtnarje — Stalna zaloge vseh vrst štedilnikov. Pripoznano solidno delo. — Avtogenično varenje vseh kovin. Telefon št. 32-91 Se priporoča

RUDOLF GEYER

stavbno, umetno in konstrukcijsko ključavničarstvo

VOŠNJAKOVA 10 LJUBLJANA PRAŽAKOVA UL.

Za časa velesejma v Ljubljani najdete največjo zalogo vsakovrstnih strojev in orodja; to so izdelki iz priznane prvovrstnih tu- in inozemskih tovarn, le pri trdki:

Schneider & Verovšek

veletrgovina z železnino, vsakovrstnimi stroji in orodjem
v Ljubljani

Razstava v paviljonu „G“ — Stalna zaloge na Dunajski cesti št. 16 se vam ravno tako priporoča za nakup vsakovrstne železnine, kakor: kuhinjske posode, okovja, peči itd., itd., ter ne zamudite prilike si tudi tukaj ogledati izložbena okna in bogato zalogo

L. Mikuš - Ljubljana
priporoča svojo zalogo dežnikov,
solnčnikov in sprehajalnih palic
Popravlja točno in solidno

Zanesljivo zdravilo za nego las je novoiznajdena francoska pomada „MICHEL“ kadar 95% preostali delovi zopet dobi nazaj svoje izgubljene lase, tedaj je oni, ki mu izpadajo lasje ali so mu izpadli do polovice, uverjen, da se mu zopet povrnejo lasje in ozdravi lasno tkivo, odstrani pa perhaj, svrbež in vse one boli valed katerih lasje izpadajo ali ošivje. Pošilja po povzetju „MICHEL“, Vasilja 3, Beograd. — Prodaja tudi lekarna Delini. Knez Mihajlova 1. Doze katerim osebam zadošča 60 gr. drugim pa 160 gr. kakor je komu več ali manj obolelo lasno tkivo. Nekatera oseba porabi 160 gr. pa je ne zrasto taki lasje, ki jih je imela, tedaj pošljemo na svoje stroške še 160 gr. omenjenega zdravila. Ako pa oseba, ki je porabila 160 gr. nima prav nikakega uspeha, jej vrnemo poslani denar. — V vsaki dozi je priloženo navodilo o uporabi in garancija za uspeh. — Poština gre na naše stroške.

Solidna postrežba! Zahtevajte ponudbe!

Zvonarna in livarna Št. Vid nad Ljubljano

Zvonovi za cerkve iz zajamčeno prvovrstne bronovine v akordnem skladu in v vseh velikostih. Odlikujejo se po izredno lepem čistem in močno do-
nem glasu. Mnogobrojna priznanja na razpolago.

Kovinolivarna :: Železolivarna

Ulitvanje odlitkov po vzorcu, modelih ali načrtu iz litega železa, bakra, fosforne in strojne kompozicije, rdeče litine, medenine, aluminija, cinka, svinca in drugih kovin — surovo lite ali po želji obdelane. Odlitki za ležaje, vagonete, peči, štedilnike, spominske plošče, telovadno orodje, avtomobile, za vse industrijske ter obrtne svrhe v najboljši in zajamčeni kvaliteti.

Konkurenčne cene! Hitra in točna postrežba!

Nudimo naše prvovrstne proizvode:

Malinov matični sok, konserviran
Malinov matični sok, pastereziran
Malinova mezga (Fruchtmark)
Malinovec z raf. sladkorjem
Malinova aroma v vseh koncentracijah
Mezge (marmelade)
Malinova marmelada (Jam)
Marelčna marmelada svetla (Aprikosen)
Nektar marmelada iz jabolk in malin
Jabolčna marmelada svetla
Češpljeva marmelada (slive)
Brusnice
Soki: (orangeada) oranžni
limonov (citronada)
kopinka
bežgov
sadni grogi (Punsche) različni

Esenci, dišave za sladščiće in kuhinjo

Srečko Potnik in drug. Ljubljana, Metelkova 13

Inserirajte v „Slovenču“!

AKO RABITE TISKOVINE

ILUSTRACIJE, KATALOGE ALI PROSPEKTE I. T. D., TODA SE NE MORETE ODLOČITI, V KAKŠNI TEHNIKI NAJ SE IZDELAJO,

BLAGOVOLITE SE OBRNITI

VEDNO NA NAŠE PODJETJE. - V VSEH TEH VPRAŠANJH VAM JE DRAGE VOLJE NA RAZPOLAGO

JUGOSLOVANSKA TISKARNA

BRZOJAVKE: JUGOTISKARNA LJUBLJANA

UMETNIŠKI GRAFIČNI ZAVOD, V KATEREM SO ZASTOPANE VSE MODERNE GRAFIČNE PANOGJE

VSA GRAFIČNA DELA SE IZVRŠUJEJO LEPO, SOLIDNO IN TOČNO PO ZMERNIH CENAH. — PRORACUNI IN PONUDBE NA ZAHTEVO

OFFSET-TISK • KAMENOTISK
KNJIGOTISK • UMETNIŠKI TISK
ČRKOLIVNICA • KNJIGOVZEMICA

Ludovic Halévy:

Župnik Konstantin

(Nadaljevanje.)

Manj miren pa je bil Jean; besede miss Percivaline so ga globoko ganile; njegovo srce je zašlo z običajnega teka.

Naj srečnejši med njimi je bil pač župnik Konstantin. Prav užival je oni mali dogodek, ko je bila Jeanova ponižnost podvržena tako težki in obenem sladki preizkušnji. Župnik je imel svojega botrančka tako srčno rad! Najnežnejši oče na svetu ne bi mogel nikdar ljubiti najdražjega svojega otroka iskrenješe. Kadar je gledal mladega oficirja, mu je zelo pogosto prišlo na misel:

»Nebesa so me blagoslovila! Duhovnik sem in vendar imam sina!«

Udal se je zelo prijetnim sanjam, zdelo se mu je, da je doma, še preveč domačega se je počutil. Polagoma so se mu misli pomešale in zamotale. Sanje so ga omamile, omamljenost pa se je zljala v spanec in nesreča je bila kmalu popolna in nič več se je ni dalo popraviti. Župnik je zaspal, dobro zaspal. Čudovita večerja in dve ali tri čaše šampanjca so pač kazale svojo moč.

Jean ni ničesar opazil. Popolnoma je pozabil na svojemu botru dano obljubo. Toda kako je mogel na to pozabiti? Samo zato, ker sta gospa Scott in miss Percival bili tako prosti, da sta položili svoje noge na mala vrtna, iz vrbovine pletena stolčka, ki sta stala pred njima in bila pokrita z blazinami; potem sta se udobno naslonili v svojih foteljih, in njuni krili iz muselina sta se nekoliko dvignili, prav malo sicer, toda vendar dovolj, da so se pokazale štiri nožice, odete v valove belih čipk, ki so se srebrno odražale v luninem svitu. Jean pa je gledal te nežne nožice in si stavljal tole vprašanje:

»Katero so manjše?«

Ko je skušal razvozlati to uganko, mu je zasepetala Bettina na uho:

»Gospod Jean! Gospod Jean!«

»Izvolite, gospodična?«

»Poglejte vendar gospoda župnika, zaspal je!«

»Moj Bog! to je pa moja krivda.«

»Kako! Vaša krivda?« je vprašala gospa Scott istotako s tihim glasom.

»Da, zares... Moj boter vstaja zelo zgodaj in se vleže rano k počitku. Strogo mi je naročil, da naj preprečim, da bi zaspal. Kaj pogosto je pri gospi de Longueval zadremal; Ve pa sta ga sprejeli tako dobrotno, da je ponovil svojo prejšnjo navado.«

»In kako prav ima!« je rekla Bettina. Ne delajmo šuma, da ga ne zbudimo.«

»Prepričajni ste, gospodična, toda večer postaja nekoliko hladen.«

»To je pa res. Lahko se prehladi. Počakajte nekoliko, stopim po svoj plašč.«

»Menim, gospodična, da bi bilo bolje, da ga na spreten način zbudimo tako, da ne bi vedel, da sta ga videli spati.«

»Dobro, toda prepustite to meni,« je rekla Bettina. »Suzie, zapojva skupaj, čisto tiho najprej, potem pa bova polagoma dvignili svoj glas. Zapojva!«

»Prav rada!... Pa kaj?«

»Zapojva: Something childish... Besede so postranska stvar.«

»Srčno rada, kar se mene tiče. Tem raje, Suzie, ker sem videla že obilo mladih gospodov, odkar živiva na Francoskem. Oh! Zares, videla sem jih! Toda to je prvi — čisto gotovo prvi, v kateremu nisem mogla brati v očeh jasno te misli: »Moj Bog! Kako bi bil vendar zadovoljen, če bi smel poročiti milijone te drobne osebic!« To je bilo zapisano razločno v očeh vseh ostalih, samo v njegovih očeh ne. Tukaj sva zopet. Lahko noč, Suzie, na svidenje!«

Gospa Scott je odšla, da bi obiskala svoje otroke ter jih v postelji objela.

Bettina pa je naslonjena na ograjo svojega balkona še dolgo zrla v tiho noč.

»Zdi se mi,« si je rekla, »da bom ljubila to deželo.«

VII.

Naslednjega jutra je po končanem manevru pričakoval Pavel de Lavardens Jeana da dvorišči njegove vojašnice. Komaj mu je pustil toliko časa, da je razjahal, že ga je prosil na samem:

»Takoj mi moraš povedati,« mu je rekel, »kako je bilo pri snočnji večerji. Videl sem ju zjutraj. Mlajša je vodila štiri črne ponije, in še kako drzno! Pozdravil sem ju. Si li govoril o meni? Sta me spoznali? Kdaj me boš peljal v Longueval? Toda odgovarjaj vendar, odgovarjaj vendar!«

»Odgovarjaj, odgovarjaj!... Na katero vprašanje pa naj ti odgovorim?«

»Na zadnje.«

»Kdaj te bom peljal v Longueval?«

»Da.«

»No, čez deset dni približno. Sedaj nočejo sprejeti nikogar.«

»Torej boš šel šele čez deset v Longueval?«

»A! Jaz se vrnem tja že jutri ob štirih. Toda jaz, Jean Reynaud, botranček župnikov, jaz ne pridem v ozir! Glej, zakaj sem tako lahko našel zaupanje pri obeh dražestnih ženskah; predstavil sem se pod patronažo in s cerkvenim jamstvom. In potem sta si izmislili, da jima moram biti nekoliko na uslugo; prav dobro poznam deželo; uporabili me bosta kot vodnika. Končno sem jaz zanje »nihče«, medtem ko si ti, grof Pavel de Lavardens, nekdo! Zato se kar nič ne boj, tvoj čas bo prišel z veseljami in plesi, takrat, kadar boš

moral nastopiti v vsem svojem sijaju in kadar boš moral plesati. Zasijal boš takrat v vsem svojem blesku in jaz se bom ponižno vrnil v svojo tišino.«

»Le brij norce iz mene, kolikor hočeš... Prav tako pa je resnica, d'aimas v teh desetih dneh vse pravice pred menoj.«

»Kake pravice?«

»Glej, Jean, ali me hočeš prepričati, da bi verjel, da nisi že zaljubljen v eno teh dveh žensk? Je li mogoče? Toliko lepote, toliko razkošja! Oh, razkošja morda še več kot lepote, toliko je teža razkošja, da me spravi popolnoma iz tira in vrže iz ravnesja. O tisti četvorici črnih ponijev, ki so imeli za kokardo zatakne bele rože, o njih sem sanjal vso noč... In o mlajši... Bettina ji je ime — kajnega?«

»Da Bettina.«

Bettina! Grofica Bettina de Lavardens! Ali zveni ti dovolj prijetno! In kako izvrstnega moža bi imela v meni! Biti mož do nrosti bogate žene, to je moja usoda! Pa to ni tako lahko, kakor bi si človek mislil! Ni tako lahka stvar, biti bogat, in bogme, jaz bom imel ta dar! V tem oziru sem že prestal nekaj izkušenj, zakaj pogljal sem že nekaj denarja, in če bi me ne bila mama ustavila!... Toda jaz sem takoj pripravljen pričeti iznova. Ah, kako bi bila ona srečna z menoj! Ustvaril bi ji življenje pravljicne princeze... V svojem razkošju bi čutilaokus, umetnost in znanje svojega moža. Vse svoje življenje bi jo le lišpal, lepotičil in venčal ter jo vodil zmagoslavno po širnem svetu. Študiral bi njeno lepoto, da bi jo dejal v okvir, ki ji pristojta. »Če mojega moža ni pri meni,« si bo dejala, »sem pač manj ljubka...« Toda ne samo ljubil, temveč tudi pošteno zabaval bi jo. Imela bi vsaj nekaj za svoj denar. Ljubezen in zabavo! Na noge, Jean, popelji me še danes k gospo Scott!.

Gospodarstvo

Izvoz iz Slovenije

Zbornica za TOI v Ljubljani je razpisala za izvozniki kongres v Belgradu anketo o izgleh za izvoz iz Slovenije v izvojni sezoni 1929—1930. V naslednjem podajamo v glavnem rezultate te ankete:

Žito. Donos je bil letos ugoden. Kvaliteta pšenice je bila ista kakor lani, količina pa manjša. Tudi pridelek ječmena je bil radi manjše posejane površine manjši. Najslabša pa je bila letina ovsu posebej v Prekmurju in Medijurju. Koruza pa obeta prav dober donos. Z donosom domačega pridelka se krijeata dve tretjini domače potrebe, ostalih 5000 vagonov moke in žita pa bo treba uvoziti iz tujih držav.

Povrtina. Nasad fižola in krompirja je bil znaten, pa tudi letina fižola, graha, krompirja, repa in korenja. Računa se na izvoz 2000 vagonov krompirja, 450 vagonov fižola in 50 vagonov graha. Lansko leto v teh predmetih skoro nismo imeli izvoza. Gob se bo lahko izvozilo ca. 10.000 kg za 8 milj. Din. Izgleh za izvoz krompirja niso dobri radi ovir v raznih državah po rastlinsko-zaščitnih ukrepih.

Sadje. Letina glavnih sadjerskih krajev je kvalitativno dobra; posebno v okrajih: Ljutomer, Ormož, Prekmurje, Smarje, Sotelska dolina, Brežice, Krško polje in Sevnica. Računa se na izvoz 1000 vagonov jabolk, 500 vagonov sliv in 50 vagonov hrušk. Lani je bil izvoz manjši. Orehi pa so posebili in jih bomo morali celo uvažati. Ves izvoz sadja iz Slovenije cenijo na 20 milj. Din. Neprilike za izvoz sadja so v zmanjševanju nakl. rokov in o pomaukanju vagonov.

Hmelj. Letošnji pridelek hmelja se ceni na 2500 ton (lani 2200—2500 ton). Izvsnjavinski nasadi so se zmanjšali in zadnje neurje je povzročilo precej škodo. Pridelek je letos v kakovosti in količini boljši kakor lani. Cene pa najbrže ne bodo dobre. Vrednost izvoza cenijo na 60 milj. Din in žeteli je, da se domača trgovina v še večji meri osamosvoji od inozemskih prekupčevalcev.

Zivina. Najbolj pride v poštev Prekmurje. Izvoz v Avstrijo pa vedno bolj nazaduje. Tudi izvoz perutnine bi lahko dosegel večji obseg.

Jajca. Izvoz jajc stalno pada. Izredno dolga in huda zima je povzročila perutninarstvu mnogo škode in računajo na 10% zmanjšanje izvoza; ki ga cenijo na 600 vagonov, od teh 90% iz mariborske oblasti. Akcije merodajnih faktorjev za dvig perutninarstva so premajhne. Pri izvozu nam vedno bolj konkurira Rusija, nasprotno pa se uvozne države zapirajo za naše blago.

Vino. Ocena vinske letine je zaenkrat še nemogoča, ker je mnogo odvisno od vremena v septembru in oktobru. Zima je sicer povzročila nekaj škode, vendar ne dosti. Donos se zaenkrat ceni na tretjino lanske trgateve. Od kvalitete so odvisni izgleh za izvoz. Izgleh so pa v splošnem za naše vinogradništvo zelo nepovoljni.

Kmet. industrija. Za bučno olje se pričakuje boljšega izvoza: ca. 8 milj. Din, bučnih pogah in otrobov za 4 milj., lanenih tropin pa se bo izvozilo za 8 milj. Din.

Les. Slovenija izvaža 80% letnega prirastka v inozemstvo. Izvoz stavbenega lesa in drv bo ostal na lanskeletni višini. Izvoz tesanega in rezanega lesa se ceni na 35.000 vagonov za 400 milj. Din. Pomikanje vagonov je znatno. Izvozniki nestrpno pričakujejo uveljavljanja dir. žel. tarife z Grčijo, da bi se zopet lahko ozivil izvoz v Solun. Cene so po splošnem mnenju dosegle višek.

Premog in kovine. Izvoz premoga cenijo na 50.000 ton za 10 milj. Din (lani isto). Izgleh za izvoz so zaradi progresivne elektrifikacije in drugih razlogov vedno slabši. Tuzemska potrošnja pa je razveseljiva. Povišanje tuzemske bo imelo slabe posledice. Važna bi bila za premog otvoritev promet preko Hodoša v Prekmurju. Izgleh za izvoz svinca so slabi: od 1925 do 1928 je izvoz nazadoval od 10.690 ton na 133,3 milj. Din. Na 1926 ton za 54,3 milj. Din, to pa radi predprodukcije na svetovnem trgu. Izvoz cinka pa se bo povečal: cenijo ga na 4600 ton za 33 milj. Din. Izvoz železa se je ustalil: ca. 1200 ton letno. Domača podjetja delajo pretežno za notranji trg. Izvažajo se specialni kvalitetni izdelki. Jeklo gre na Japonsko in Kitajsko (za 5 milj. Din).

Industrijski izdelki. Izvoz verig, kos in srpov, kovanih žebeljev, deloma okovja in embalaže se ceni na ca. 570 ton. Izvoz emaljiranih izdelkov, ki gre največ na Balkan in v Levanto, se ima boriti z težkočami radi neurejenih carinskih političnih in železniško tarifnih razmer. V papirni stroki pride v poštev za izvoz ca. 40 vagonov dokumentnega, 300 vagonov raznega pisalnega papirja, skupaj za 13,5 milijonov Din in 100 vagonov lepenke za 2 milj. Din. Cene karbida so v izvozu nazadovale za 15% in računati je na zmanjšanje izvoza za 10%. Tudi umetnih gnojil se bo manj izvažalo. Izvoz elektrod cenijo na 1500 ton. Poleg apnenega dušika se izvaža tudi kostna moka, mast in kje, skupno 2000 ton za 8,5 milj. Din. Izvoz aluminijevih polifabrikatov postaja radi nevdržnih železniških tarifnih razmer problematičen. Zaloge neprodanega strojnega ekstrakta znašajo ca. 30 milj. Din in pojavlja se vedno močnejša ameriška konkurenca, kar seveda zelo slabša izgleh za izvoz tega predmeta. Usnjarska industrija izvaža razne vrste galant. usnja, boksa, svinjine in spec. izdelke; ves izvoz cenijo na 30 milj. Din.

NOTRANJJI TRG. Poleg neštetihih predmetov izvažamo iz Slovenije še v manjših količinah sledeče izdelke: slaminke in stekl. izdelke, iz mariborske oblasti brusne kamne, opeko in glicerin, iz ljublj. oblasti pa sveče, kože, lesne izdelke (zlasti upognjeno pohištvo, furnirje, dele za embalažo, kopita, celulozni les, brz. drogevo, parkete, ogije, stole, pragrove), sitarske in žimarske izdelke, vezene, sadne sokove, mesne konzerve, zdravilna zelišča in semena, katerih skupna vrednost variira od leta do leta.

Zborniška anketa je ugotovila, da mnogi odjemalci v notranjosti države še vedno niso dovolj informirani o raznovrstni naši produkciji. Mnogo blaga, ki se pri nas izdeluje, se naroča v inozemstvu. Zato mora slovenska industrija in obrt nadaljevati intenzivno praktično propagando za odjem v tuzemstvu.

ZA POVZDIGO IZVOZA

Za povzdigo izvoza bi bili potrebni ceni in stalni krediti Narodne banke. Upanje je, da bo nova Agrarna banka ugodno delovala na razvoj izvoza.

Za Prekmurje je nadalje reforma železniških tarif, ki so s 1. marcem t. l. znatno vplivale s povišanjem na konkurenčno odnošaje. Tudi telefonski promet z inozemstvom je potreben izboljšanja in razširjenja. Savinjska dolina n. pr. ima zveze z Nürnbergom in Zatecem, izvozna trgovina jaje potrebuje za mnoge važne nakladalne postaje zveze z inozemstvom. Razširjenje telefonskega prometa je

potrebno posebno z Italijo za izvoz lesa. Promet je danes omejen na 5 central v Primorju, dočim je bil z Milanom odprt promet šele pred kratkim. Pomikanje vagonov obično škoduje kakor tudi povišanje voznine za drva in premog. Tudi trgovinska politika naj bi bila aktivnejša.

F. P.:

Sviloreja v Prekmurju

Kakor v nekaterih krajih v Sloveniji, tako so tudi v Prekmurju poskušali pred več leti gojiti sviloprejk. Da si ta živalica ni pridobila že takrat stalnih gojiteljev, je pripisovati krivdo v glavnem v pomankanju krme. Povsod, kjer so bili ljudje strpljivi, ali pa že takrat ob času poskusov imeli dovolj hrane, se je sviloprejka ustalila in se goji še danes. (Medijurje.)

Za svilorejo v Prekmurju je dala Madžarska zasadi več tisoč murvinih dreves, ki so do začetka svetovne vojne že dorasla. Po preobratu je naša cesna uprava marsikatero alejo murv pustila propasti. Kljub temu je pa ostalo še nad 7000 odraslih dreves, ki so po večini kot aleje pri Dolnji Lendavi, Murski Soboti ob obilnih in obilnih cestah. To drevje je ostalo do lanskega leta popolnoma neizkoriščeno, če izvajemo to, da so se tuintam pasle svinje in perutnina, ki je pobirala sladki murvin sad. K Dolnji Lendavi pa so zadnja leta sem prihajali že svilogojci iz Medijurja na obiranje listja.

Prvi poskusi s sviloprejkjo so se začeli pred dvema leti v Murski Soboti. Gg. Štuka in Babiš sta na eni grofovskih pristaj gojila 10 onč jajčec sviloprejk (1 onča 25 g). Že ta poskus je pokazal, da se dajo v Prekmurju doseči prvovrstne svilobube, katere so bile deležne obsega priznanja pri direkcijski svilarstva v Novem Sadu. Lansko leto se je razdelilo za več jajčec sviloprejk. Uspeh reje pa ni bil ravno najboljši, čemur je bilo krivo neugodno vreme. V letošnjem letu pa se je na pobudo oblastne samouprave v Mariboru proširila akcija za sviloprejkjo skoro v vse občine v Prekmurju, kjer je dovoljno število murv. Letošnja goja sviloprejk je pokazala, kar pravi pregovor, da pečeni piceki ne letijo sami v usta! Kdor je delal dobro, je bil tudi deležen lepega uspeha. Skupno se je pridelalo nad 1600 kg svežih bub. Cena bubam ni bila ravno najboljša, vendar je pridno gojitelje zadovoljila. Bube prvega razreda so se plačevale sveže 28 Din kg, II. po 22 Din in III. razreda po 6 Din kg. Med posameznimi gojitelji treba priznati, da sta dosegla največji uspeh dva gimnazijca IV. razreda: Cergulj iz Satahovec in Dujez iz Pušče pri Murski Soboti. Prvi je dobil za bube 1620 Din, drugi 1205 Din. Dalje sta gojila z dobrim uspehom gg. Šolska upravitelja Kolarič iz Centiba in Furek iz Mačkovec, ki sta dobila tudi vsaki po 1600 Din. Večina gojiteljev je dobila manjše svote, ker so vzeli le po nekaj jajčec na poskus. Lepe bube so pridelali posebno v Centibi in Dolnji pri Dol. Lendavi, zakar gre posebno priznanje g. Šolskemu upravitelju Kolariču v Centibi, ki je s svojim poukom k temu veliko pripomogel.

Ne samo taranje, da se goja sviloprejkje ne izplača, češ, da ni prostorov, listja, koncem se časa za to delo, letošnji uspehi so dokazali, da to ni res. Izplača se goja sviloprejkje, samo delati treba in to ne kakor pri drugih panogah kmetijstva vse leto, temveč samo zadnjih 14 dni, ko postanejo gosienice večje; v prvih treh tednih je pa vse delo skoro igračenje, ker potrebujejo živalice zelo malo listja. Ves čas vzreje traja nekaj nad mesec dni, samo v slučaju slabega vremena ali slabega negovanja, se podaljša za svoje tri tedne.

Oblastna samouprava je pokazala najboljšo voljo pomagati pri organizaciji svilarstva v Prekmurju s tem, da je že lanske leto votala primerno svoto za osnove murvine drevesnice v Murski Soboti, kjer je že letos 20.000 mladih dreves v rasti. Poleg tega je dala samouprava tudi sredstva za poučna polovanja in organizacijo svilarstva. — Tudi v letošnjem letu je v proračunu za to primerna svota. Da je cena bubam skoro za polovico nižja od one svetovne, je krivo temu premali pridelok svilobub. Če se pa sviloreja razširi tako, da bi bilo vsaj današnje murvino listje izrabljeno, bi gojili nad 700 onč jajčec sviloprejk, kar bi dalo srednje računano 20.000 in tudi več kg bub. Pri taki množini bi smeli računati na osamosvojitve potom družin ali zadruge, ki bi sama nabavljala jajčeca in sama odprodala bube v inozemstvo za mnogo višjo ceno.

V domovini svilu v Italiji se sviloprejkja silno širi. Tako vidimo, da so se že zadnji čas oprijeli celo Vipavci, ki zadnje čase že zasajajo na tisoče murv v Primorju. Na prebivalstvu v Prekmurju torej je ležeče, se bo-li sviloprejkja razširila, da dobimo tako boljše cene, ali ostane samo pri področjih, ki se požrtvovalno trudijo, da kljub nizki ceni pridejo na svoj račun.

Da se pa pridruži tu navedenim dobrim svilorejcem še nekaj gospodov, ki bi šli tako z dobrim vzgledom naprej, je uspeh svilarške akcije zagotovljen.

Bilanca naše zunanje trgovine

Zmanjšanje pasivnosti od 1.2 na 0.7 milijarde.

V mesecu juliju t. l. je znašal naš uvoz 190.913 ton za 655,5 milj. Din napram 165.712 tonam za 614,6 milj. Din v juniju t. l. Tudi napram juliju lani (ko je znašal uvoz 137.723 ton za 615 milj. Din) je uvoz narasel za 38,6% po količini, po vrednosti pa za 6,6%.

Največ smo v juliju t. l. uvažali sledečih predmetov (vse v milj. Din, v oklepajih podatki za junij 1929): bombaž sirov 17,2 (8,7), predivo 34,5 (29,1), tkanine 57,3 (43,0); volna sir. 6,4 (8,7), predivo 9,7 (7,4), tkanine 20,8 (14,5), svil. tkanine 6,3 (10,1), železo nepredelano 12,5 (12,8), pločevine 10,7 (8,7), žel. material, tračnice itd. 21,4 (15,6), razni popolni izdelki iz železa 32,2 (29,8), nafta 9,8 (4,4), bencin 1,5 (18,5), kože dom. živali 13,7 (13,3), steklo 7,2 (6,1), kava 17,8 (18,6), riž 6,8 (7,4), premog 35,1 (23,1), olj. plodovi in semena 8,1 (8,1), vreče 7,1 (8,1), stroji in aparati 63,5 (79,9), elektrotehnični predmeti 14,2 (11,3), prevozna sredstva 20,4 (16,5), tisk. papir 5,7 (6,2) itd. V prvih 7 mesecih t. l. izgleda naša trgovinska bilanca v primeri z lanskim letom (v milijonih Din):

	uvoz	izvoz	pas.
1929	4334,2	3610,0	724,2
1928	4416,9	3180,3	1236,6

To izredno izboljšanje bilance (zmanjšana pasivnost od 1236,6 milj. na 724,2 milj.) je pripisovati povečanemu izvozu pšenice zaradi dobre letine.

IZKAZ O STANJU NARODNE BANKE

z dne 22. avg. (Vse v milj. Din, v oklepajih razlika napram izkazu z dne 15. avgusta 1929.) Ak-tiva: kov. podlaga 353,4 (+1,4), posojila: meniči

na 1332,8, lombardna 262,2, skupaj 1595,1 (—4,2), saldo raznih računov 718,3 (—74,4); pasiva: bankovci 5385,9 (—20,2), državne terjatve 219,7 (+87,2); obveznosti: žiro 826,7, razni računi 166,5, skupaj 993,2 (—144,2), ostale postavke neizpremenjene.

Nadaljnje naraščanje števila zavarovanih članov OUZD. Po stanju z dne 1. avgusta t. l. je znašalo število zavarovancev OUZD v Ljubljani 102.278 napram 99.864 na dan 1. julija 1929. K temu pripominjamo, da je znašalo število članstva v januarju t. l. 84.670. Po razredih se razdele člani 1. avg. sledeče (v oklepajih podatki za 1. julij 1929): moški 1. 11.889 (11.418), II.—VII. 9.722 (9.228), VIII.—XI. 86.082 (84.417), XII. 13.848 (13.371), skupno moški 71.036 (68.434); ženski pa 1. 3.732 (3.810), II.—VII. 16.824 (17.119), VIII. do XI. 9.695 (9.557), XII. 9.91 (9.44), skupno 31.242 (31.430).

Obdelana površina. Po pravkar objavljenih podatkih kmet. ministrstva je bila letos posejana sledeča površina (vse v tisočih ha; v oklepajih podatki za 1928): Pšenica ozimina 2.068 (1.863), jara 73 (58), ječmen ozimini 244 (221), jari 202 (173), rž ozim. 198 (172), jara 44 (32), oves 397 (382), koruza 2.394 (2.304), napolica 51 (49), krupnik 17 (16), proso 34 (32), riž 1,7 (1,6), skupaj zrnate rastline 5.726 (5.367); fižol 30 (33), grah 5 (6), sočivo je 3 (3), bob 4 (4), grahorica 31 (34), ost. 1 (1); skupaj 75 (82); krompir 235 (235), živ. pesa 23 (22), korenje 5 (5), skupaj 267 (265); sladkorna pesa 61 (56), bombaž 1 (0,7), lan 14 (13), konoplja 32 (31), repica 11 (7), mak 6 (13), tobak 15 (11), hmelj 6,7 (9,2), cikorkija 0,9 (0,85), skupaj ind. rastline 154 (147); zelje 38 (37), čebula 18 (17), paradižniki 6 (5), paprika 8 (7), lubenice 19 (15), skupaj 90 (82); deteljina 107 (106), lucerna 67 (64), ost. živ. hrana 39 (42), livade 1.819 (1.677), pašniki 3.568 (2.697), nerodno 515 (360). Edino pri maku in hmelju opažamo nazadovanje posejane površine; maku je škodoval mraz, hmelj pa je nerentabilen radi nizkih cen.

Trošarine in takse. V mesecu juniju t. l. so znašali drž. dohodki od trošarin 77,5 milj. (junija 1928 75,4, proračun 75,8 milj.), skupno v 2. četrtletju t. l. 208,2 milj. Din (1928 198,2, proračun 225,8 milj. Din). Takse pa so dale v juniju t. l. 38,5 milj. Din napram 32,6 milj. v juniju lani in 99,96 milj. v proračunu. Od 1. aprila t. l. do 30. junija t. l. so znašali dohodki od taks 294,5 milj. Din (lani 280,2 milj. in proračun 299,9 milj. Din).

Borza

Dne 31. avgusta 1929.

DENAR

Devizni promet je bil tudi ta teden znaten, čeprav manjši kakor prejšnji teden. Znašal je 19,47 milj. Din napram 20,98, 13,93, 14,8 in 13,76 milj. v prejšnjih tednih. Največ prometa smo ta teden beležili v devizah London, Newyork in pa Curih. Tečaj, ki so v prvi polovici tedna še slabeli, so postajali čvrstejši proti koncu tedna. — Skupno je v mesecu avgustu t. l. znašal devizni promet 73,8 milj. Din, bil je torej manjši kakor v juliju t. l., ko je znašal 92,4 milj. in napram avgustu lani, ko je znašal 74,5 milj. Din. Skupno je v prvih 8 mesecih t. l. bilo na ljubljanski borzi deviznega prometa za 592,6 milj. Din napram 623,3 milj. Din v istem času lani.

Devizni promet se je razvijal sledeče (vse v milj. Din):

	1927	1928	1929
januar	—	72,8	89,0
februar	—	60,2	60,1
marec	—	72,8	62,5
april	—	73,2	74,6
maj	—	88,5	76,7
junij	—	86,4	73,5
julij	63,2	93,9	92,4
avgust	64,55	74,5	73,8

Curih. Belgrad 9.1275, Berlin 123.71, Budimpešta 90.65, Bukarešta 3.08, Dunaj 78.20, London 25.19, Madrid 76.55, Newyork 519.725, Pariz 20.395, Praga 15.385, Sofija 3.76, Trst 27.18.

Mariborski trg

Na svinjski sejem v Mariboru dne 30. avgusta so pripeljali 226 svinj. Prodanih je bilo 166 komadov. Cene so bile sledeče: mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 125 do 150 Din, 7 do 9 tednov 225 do 250 Din, 3 do 4 mesece 350 do 400 Din, 5 do 7 mesecev 450 do 650 Din, 8 do 10 mesecev 700 do 850 Din, 1 leto stari 1000 do 1400 Din, 1 kg žive teže 10 do 12,50 Din, 1 kg mrtve teže (zaklane svinje) 17 do 19 Din.

Špeharski trg v Mariboru dne 31. avgusta. Iz 10 občin je pripeljalo 22 špeharjev 47 svinj, 2 telci in 1 tele, 55 kg svinjskih jeter in pljuč, 63 kg počrevne masti in 19 svinjskih želodcev. Pred 1 letom 1. sept. 1928 je znašal privoz 23 vozov in 52 svinj.

Na sobtnem trgu je bilo 12 vozov sadja, 12 vozov krompirja, 22 vozov čebule, zelja in kumar, 6 vozov sena, 20 vozov otave in 8 vozov slame. Seno je stalo 80 do 100 Din za 100 kg, otava 80 do 90 Din, a slama 50 do 60 Din. Cene krmi radi suše rastejo.

Žito

V preteklem tednu je stala v ospredju napetega zanimanja fluktuacija notacij na čikaški borzi, toda vpliv tega valovanja na naš domači žitni trg je bil malenkosten, kajti ves čas so bile cene pri nas skoro neizpremenjene. Producenti in izvozniki imajo še vedno polne roke dela z efektiviranjem ogromnih eksportnih obveznosti, dočim je v notranjem prometu tendenca še vedno slaba. Vojvodinski mlini, ki svojih zalog pšenice moke ne morejo plasirati v enakem razmerju s produkcijo, celo v mnogih primerih svoje lastne zaloge pšenice, v kolikor jih trenutno ne morejo porabiti, mečejo na trg, kar seveda močno vpliva na razvoj tendence. Sedanje stanje smemo po pravici smatrati za prehodno stanje. Kakor hitro bodo mlini začeli kupovati pšenice in bodo izvozniki mogli zopet sprejemati obveze, je pričakovati odločnega dviga naše pšenice, ki je sedaj globoko pod svetovno pariteto. Tega se dobro zavedajo vsi interesi za pšenico in hitijo, dokler je cena nizka, povečevati svoje zaloge. — Kuruza je enako slaba in ponudba je v pretiranem razmerju napram povpraševanju. Zato tudi cena temu predmetu zadnji čas počasi, toda vstrajno nazaduje. — Ječmen se sedaj bolje trguje, blago je v splošnem precej lepo, cena za merkantilno bačko blago je 150 nakladalna postaja. — Tudi oves notira niže, dasi vojaštvo v večji meri nakupuje, v Bački valja merkantilni oves 160—162,50. — Rž, ki je pa letos kvalitativno na splošno precej slaba, zlasti ker ima obilo prmesi, velja 180 bačka nakladalna postaja. — Pšenični mlevski izdelki so ostali povsem neizpremenjeni ter zahtevajo srednji bački mlini 310—315 za ničlo, toda na trgu so tudi nižje ponudbe.

Na ljubljanski borzi je bilo ta teden zaključeno 9 vagonov pšenice, 1 vagon ovsu in 1 vagon koruze, skupaj 11 vagonov napram 8 vagonom pšenice in 1 vagonu rži v prejšnjem tednu. Cene so popuščale.

MISLITE ŽE SEDAJ

na bližnjo zimo in nabavite si že sedaj dobro peč!

ZEPHIR PEČ 24 greje eno sobo 10 kg. drva

Na zahtevo brezplačen popis.

ZEPHIR TVORNIC PEČI D. D. Subotica

Ljubljanski volesojem

Paviljon F št. 247/250

Samoprodaja za Ljubljano

Breznik & Frisch

Novosadska borza beleži ta teden 363 vagonov prometa (prejšnji 763,5), od tega v pšenici 185 (144), v rži — (1), v ječmenu 18 (42), v ovsu 81 (116,5), v moki 26 (25,5) in v otrobih 41 (16) vagonov, v koruzi pa 12 (92) vagonov. Tendence mirna.

Promet sornborske borze je znašal ta teden 730 in pol vagona napram 760 vagonom v prejšnjem tednu. Tendence neizpremenjena.

Budimpešta. Tendence omahujoča. Pšenica okt. 22,65—22,73, zaklj. 22,73—22,75, marec 25,16—25,17, zaklj. 25,18—25,19, rž okt. 17,06—17,18, zaklj. 17,17—17,18, marec 19,40—19,45, zaklj. 19,45—19,47, koruza maj 18,25—18,55, zaklj. 18,47—18,48.

Jajca

Deževno vreme preteklega tedna in ohlajenje je povzročilo, da je jajčni trg zopet malo oživel, kar je pa trajalo le nekaj dni. Tukajšnji uvozniki so se čutili primorani, nakupno ceno zviti na 1,15 do 1,75 Din. Presenečenje ni pustilo dolgo čakati na se. Po nastali vročini je trg postal zopet mlačen, ter smo z nakupno ceno prišli na 1,25 Din. Mi notiramo sFres 25 za zaboj po 1440 komadov nižje, kakor lanske leto v istem času. Ni samo temu kriva vročina, ampak tudi ceno sadje je momentano velika konkurenca jajc. Mogoče je, da prvi v mesecu prinese malo oživljenja. — St. Jurij ob j. ž., 30. avg. 1929.

50 letnica porcelana „Rosenthal“

(Piše mariborski trgovec.)

V malem mestu Werl v Vestfaliji je bil rojen l. 1855. Filip Rosenthal. Njegovi roditelji so se že v tretji generaciji pečali z porcelansko obrtjo. Mladega Filipa je vleklo v širni svet in 17 let star se je proti volji svojih staršev podal v Ameriko. Prvi začetek je bil za malega in skromnega mladeniča zelo težak. Moral je opravljati najtežja dela, a zvečer pa še nadaljevati študij. Toda sprejet je bil prav zgodaj kot sotrudnik v veliki importni trgovini, kjer so mu izročili vodstvo oddelka za steklo, porcelan in igrače. Poslali so ga nato kot nakupovalca za te stvari v Evropo. Na ljubo svojim roditeljem se je kljub sijajnim ameriškanskim ponudbam odločil, da se povrne v Nemčijo.

L. 1879 je začel z lastno obrtjo in trgovino, iz katere je tekem 50 let nastal sloviti »Rosenthal-koncerne«, ki dominira ne samo nad Evropo, ampak tudi nad ostalim svetom. Filip Rosenthal se je naselil v okrožju Selb ob češki meji, kjer so ogromni naravni zakladi surovin, ki jih je rabil za svojo bodočo industrijo. V najem je vzel leta 1880. grad Erkerreuth pri Selbu. Z malim je začel. Imel je v svoji delavnici edinega slikarja, ki mu je izpopolnjeval blago. Porcelan je s prva kupoval v sosednjih porcelanskih tovarnah Hut-schenreiter in Zeidler. V drugem letu je imel zaposlene že štiri slikarje in v četrtem je bilo zaposlenih pri njem že 60 ljudi. L. 1891 je začel z lastno fabrikacijo porcelana. V njegovo tovarno je vstopil tudi njegov brat Maks. Od tega časa pa se je Rosenthalova industrija dvigala in dvigala.

Nato je stopil v njegovo tovarno tudi drugi brat Viljem in leto dni pozneje so bratje Rosenthal zgradili še eno tovarno v Kren-sachu. L. 1897. se je ustanovila d. d. za fabrikacijo porcelana Rosenthal in Filip je bil prvi ravnatelj te družbe. Sedaj se je začelo podjetje razvijati in rasti. Povečavala so se podjetja, gradile nove tovarne in kmalu je bila cela Evropa preplavljena z Rosenthalovimi proizvodi.

Sveta življenje in vrvenje

Kaj je tedaj z Mandžurijo?

Zdi se, da nastaja gori na Daljnem Vzhodu nekaj politični predvojni Balkan: Mandžurija kot sporno jabolko med Rusi, Kitajci in Japonci, da o evropskih interesih niti ne govorimo. O teh zapletljivih poročih stvarno in zanimivo najbolj znani japonski pisatelj

Louise Thaden, zmagovalka v ženskih zračnih tekmah na progi Los Angeles—Cleveland.

K. K. Kavakani v časopisu »Japan« (v San Francisko):

Odkar je maršal Čangcolin meseca maja l. 1921. izkoristil štrajk ruske železniške straže na vzhodnokitajski železnici (tako se imenujejo železniške proge v severni Mandžuriji) na ta način, da je ruske straže razorožil in jih nadomestil z lastnimi ljudmi — so se začeli kitajski vojaki obnašati nasproti Rusom tako oblastno in izzivalno, da ruskih pritožb ni bilo ne konca ne kraja. Peljal sem se v vozu II. razreda iz Cicikarja v Harbin. Poleg mene je bilo v vozu še 23 potnikov, od tega 20 Kitajcev, in to 15 vojakov in 5 civilistov. Izvzemši enega civilista, so imeli vsi potniki potne liste. Ko je prišel ruski sprevodnik in hotel pregledati potne liste, so ga kitajski vojaki le zaničljivo premerili z očmi in šele na ponovno zahtevo so potegnili svoje potne liste in mu jih na žaljiv način pomolili pod nos. Podobni prizori se vedno ponavljajo, a nemalokrat so napadi na ruske sprevodnike naravnost brutalni.

Pred 20 leti, ko je še caristična Rusija igrala gospoda v Mandžuriji, sem tudi potoval po tej deželi in bil ogrčen na surovim obnašanjem ruskih vojakov in civilistov nasproti Kitajcem. V onih časih si noben Kitajec ni upal ugovarjati Rusom. S Kitajci so postopali kakor z živino. Sedaj se je kolo obrnilo in Kitajci se maščujejo nad svojimi prejšnjimi gospodarji.

Začasa Borodinovega režima v Hankovu, je ruski ugled v Južni Kitajski zopet zrastel, kar se je takoj zrcalilo v Mandžuriji v kitajskem stališču nasproti Rusom. Kitajske straže in uradniki na vzhodnokitajski železnici, ki so od ruske revolucije l. 1917. prezirljivo gledali na svoje sovjetske tovariše, so začeli z Rusi občeovati nekako spoštljivo. Toda Borodinovega režima je bilo kmalu konec in Rusi so morali zopet marsikaj prenesti od Kitajcev.

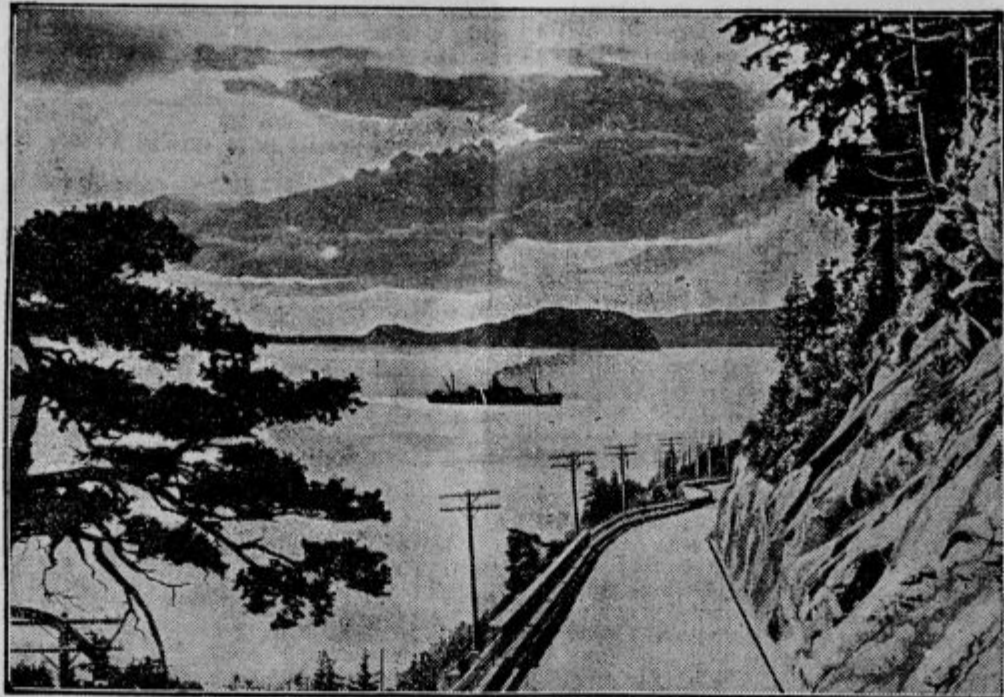
V Mandžuriji se nahaja približno 120.000 Rusov, v Harbinu samem 80.000. Med njimi je nekaj prepričanih komunistov, drugi so naturalizirani Kitajci, večina pa je emigrantov, Rusov brez državljanstva. Pretežna ve-

čina »rdečih« je uradnikov ali uslužbencev vzhodnokitajske železnice, ker je sovjetska politika iz vsega početka »žila za tem, da med železniškim osebjem »bele« elemente iztrebi. Večina emigrantov se nahaja v obupnih razmerah; preživljajo se z nizkim delom, mnogokrat z beračenjem na pragu kitajskih in japonskih domov. V Harbinu se vsak dan sliši o enem ali dveh samoumorih med ruskimi izseljenci.

Večina ruskih emigrantov v Mandžuriji velja kot »redkevca« — na zunaj rdeči iz strahu pred sovjeti, znotraj beli. Po vsej priliki so vsi tukajšnji Rusi brez razlike v srcu proti sovjetom, a železniškemu osebju se izplača hliniti nasprotno. Vsi ti ljudje živijo s svojimi ženami v velikem razkošju in veselo trošijo denar.

Sovjetska vlada je poskrbela, da so njihovi nameščenci pri vzhodnokitajski železnici prav tako dobro plačani, kakor so bili preje caristični. Dasi po sovjetski pragmatiki ne more noben uradnik zaslužiti več nego k večjemu 150 rubljev, dobivajo nameščenci toliko postranskih pristojbin, da lahko izvrstno živijo. Ravnatelj sam dobiva 50.000 zlatih rubljev na leto — poleg posebnih prejemkov za reprezentanco.

Celokupno osebje vzhodnokitajske železnice šteje 30.000 uradnikov in uslužbencev; od tega je 75 odstotkov Rusov. Ruski predlog, da prepuste Kitajski mandžursko železnico, je bil le vaba, da bi Kitajska priznala sovjetsko vlado. Danes skušajo dobiti Rusi v roke še več pravic. V železniškem ravnateljstvu sta sicer Rusija in Kitajska enako zastopani, vendar je vodstvo dejansko v ruskih rokah. Strojevodje, sprevodniki in postajenačelniki so skoraj izključno Rusi. Ravno tako je nakup materiala, obratna služba in knjigovodstvo v

Floridska obal (južnovzhodni del Združenih držav), kjer imajo večno poletje.

ruskih rokah. Sploh je Kitajcev pri železnici le 25 odstotkov.

Letni dobiček vzhodnokitajske železnice se ceni na 30 milijonov rubljev; to je pa mogoče le zato, ker se na železnici skoraj nič ne popravlja in ne obnavlja. Od dobička dobita sovjetska in mukdenska vlada vsaka polovico.

Kitajci si dovoljujejo sedaj marsikako nasilje proti Rusom. Polastili so se mestne uprave in vodstva na ruski tehnični visoki šoli v Harbinu, segajo pa tudi po ruskem muzeju. Rusi se morajo korak za korakom umikati.

Poleg boja med sovjetsko vlado in Kitajsko je v Mandžuriji najbolj važen pojav dej-

stvo, da se prideluje tukaj leto za letom več moka za opij. Vlada kmetu k temu še vzpodbuja, opozarja le, naj se mak ne prideluje v bližini železniške proge, ker se boji japonske kritike. Vendar se ta nezakonita opijska industrija ne sme prezreti. Da bi sedanji mandžurski oblastnik Čanghsiliang, Čangsolinov sin, proti temu kaj storil, ni pričakovati, kajti mladi Čang je sam vdan opiju in ljubi razuzdano življenje.

Obsedene kokoši

Pri nekem kmetu ob vasi Vezri so nedavno doživeli velik strah. Domači so opazili, kako so se začele kokoši prečudno obnašati: plesale so in skakale in na nenavaden način klokale. Petelin je štorljal sem in tje, slednjič pa se je zvrnil postrani in klavarno kikerikal. Družina si vsega tega ni znala drugače pojasniti, kakor da je živali obsedel hudič. — Sklenili so, da jih pobijejo, toda nihče se jih ni upal lotiti. Slednjič so se odločili, da spravijo kokoši v vrečo in jih potope v reki. To so tudi storili. Ko je bilo vse končano, se je šele domačemu sinu posvetilo: Mati je bila stresla na gnoj jagode, ki so se bile namakale v žganju. Kokoši so te jagode hlastno žrle in se z njimi — opijanile. To svoje prvo in zadnje pijanstvo so drago plačale!

Umetni zobje niso ovira za možitev

Neka mlada gospodična v Frankfurtu je po krivdi zobozdravnika izgubila dva prednja zoba. Gospodična je zobozdravnika tožila na znatno odškodnino ter med drugim navedla kot razlog posebno tudi dejstvo, da ima sedaj manj nade na možitev. Sodišče je priznalo tožiteljici odškodnino za napravo umetnih zob z mostičkom, odškodnino glede zmanjšanih nad na možitev pa je odklonilo, češ da sta nova zoba čisto kakor naravna in ne delata nosilke niti malo odvratne tudi tistemu, ki ve, da sta zoba umetna. Pač pa je priznalo sodišče tožiteljici odškodnino 2500 mark za duševne bolečine, ker je gotovo, da ji je izguba dveh zob trajno skalila veselo zavest neokrnjenega zdravja.

Aparat, ki v rudnikih takoj javi strupene pline. Aparat, ki ga je iznašel bielefeldski inženier Nellisseu, je že preizkušen.

per popolnoma izgine. Mršava vitkost se mora umakniti »polni vitkosti«, a debelost je še vedno izključena. Tkanine so dražje in lepše nego kdaj prej; sportni in dopoldanski kompleti sestoje iz obleke in plašča, katerih blago je različne vrste, a enakih vzorcev.

Popoldanski in večerni plašči so seveda dolgi kakor obleke, narejeni iz sukna, baržuna ali lamé, bogato obšiti s pristnim lisičjim krznom. Celo zimski kožuhi se bodo to zimo znatno podaljšali.

Nova moda napoveduje tudi konec kratkim lasem in že prihodnja pomlad utegne prinesiti široke klobuke, prilagodene pričeski dolgih las.

Strupene ustnice

Vsem, ki se brez pomisleka poslužujejo lepčilnih sredstev, bodi v opomin to-le: Ameriško ministrstvo za ljudsko zdravje je dalo v zadnjem času preiskati 90 barvil za ustnice, izvirajočih od različnih tvrdk. V deveterih izdelkih so dognali nevarne strupene snovi, predvsem bencol. Taka strupena barvila povzročajo ostudne izpuščaje, in to ne samo pri ženski, ki si je pordečila ustnice, marveč tudi pri tistem, ki jo poljubi ali ki ga sama poljubi. Tu so v nevarnosti posebno tudi otroci. Obrazi, ki so kakor iz porcelana z rdečo črto namesto ust, učinkujejo deloma nenaravno, otročje, deloma pa naravnost ostudno in peklensko; na vsak način so le umetno narejena krinka, ki mora vsakogar, kdor ima še kaj zdravega, naravnega okusa, naravnost odbiti. Če pa kdo že nima pravega okusa, naj pa vsaj skrbi za svoje zdravje in se izogiba strupenih barvil.

Smešnice

Učitelj: »Če gre šest dečkov na Savo, a so starši trem prepovedali, da bi se kopali — koliko dečkov se gre potem kopat?«
Razred (enoglasno): »Šest!«

Telefonski pogovor: »Prosim povejte vendar gospodu doktorju, naj takoj pride — naš mali je požrl šivanko!«
»Gospod doktor je ravno zaposlen — ali rabite, milostljiva, šivanko takoj?«

»Ali me je kdo iskal, ko me ni bilo doma?«

»Da, milostljiva; ob petih je prišla gospa Beličeva.«

»Ali se je zelo jezila, ker me ni dobila?«
»Seveda; toda rekla sem ji, da se ji ni treba jeziti, ker vas topot zares ni doma.«

Grafolog: »Oseba, ki je pisala te vrstice, je mož, ki se odlikuje po svoji potrpežljivosti, milobi in prav posebnih prizanesljivosti.«

»Izborni! To je pisava mojega novega krojača, pri katerem sem naročil šest novih oblek.«

»Dovolite, gospod, bojim se, da ste zasedli moje mesto!«
»Nič se ne bojte, razen če bi hoteli mesto zopet imeti.«

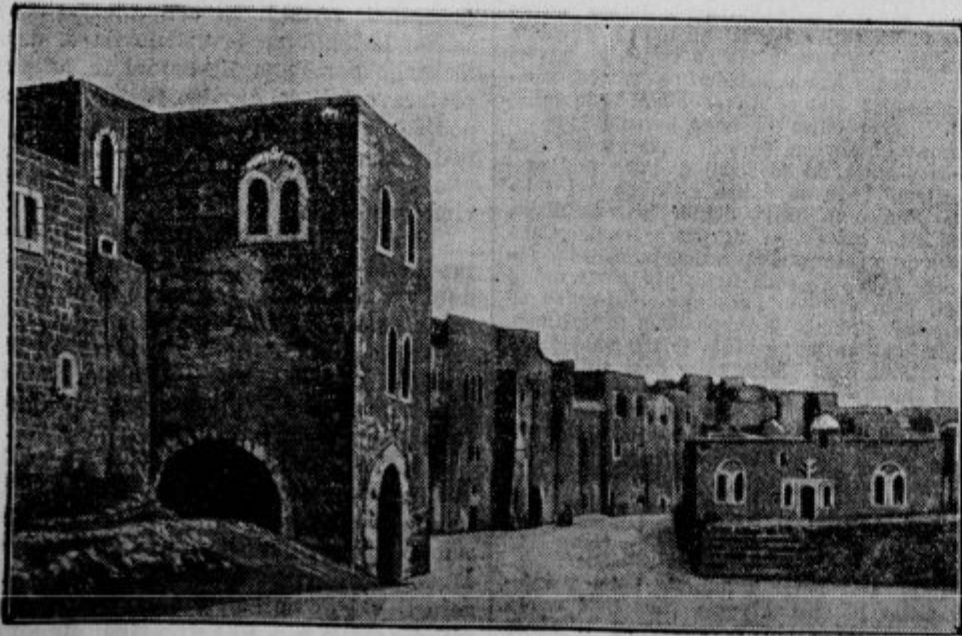
Policijski načelnik kot roparski glavar

V argentinskem mestu Rosario je v zadnjem času silno drzno gospodarila neka roparska družba, ki ji nikakor niso mogli do živlega. Rop se je vršil za ropom in izsiljevanje za izsiljevanjem. Ker so žrtvam žvižgale kroglo tesno okoli ušes, so bogati posestniki iz okolice plačevali težke novce. Policijski načelnik Marcos Gomez je izjavil, da kljub vsemu prizadevanju za zločinci ni najti nobene sledi. Tedaj se je prizadeto prebivalstvo obrnilo za pomoč na vlado, ki je poslala v Rosario nekaj svojih najboljših detektivov. Ti so stvari kmalu prišli do dna. Najprej so aretirali nekega Fernanda Letorito, ki je nato izdal še šest svojih tovarišev, ki so jih vse zaprli. Najbolj zanimivo pa je, da je načeloval roparski družbi policijski načelnik Gomez, ki so ga sedaj istotako spravili za zamrežena okna.

Modna revolucija pred vrati

Pariška modna podjetja so po daljšem obotavljanju užgala modno revolucijo, ki se bo sedaj polagoma širila po ostalem svetu. Sklenili so tako: Nova obleka mora biti tako umetna in sestavljena, da izgotovljene obleke (konfekcija) ne bodo mogle tekmovati s krojaškimi delavnicami. Dosedanje obleke se ne morejo dati predelati po novi modi in si bodo morale dati dame napraviti vse obleke nanovo. Za nove obleke bo treba dvakrat toliko blaga kakor za sedanje. S tem hočejo iti na roko francoski tekstilni industriji. Če je še kdo dvomil, da ima pri modi prvo besedo špekulacija, se mu morajo sedaj odpreti oči.

In kakšna pa bo nova moda? Steznik, žviž, kratak, krilo dolgo, večerne obleke z vlečko, prejšnja elegantna bluza se povrne, žem-

Hebron, kjer so arabske tolpe napadle židovsko šolo ter je bilo v bojih ubitih 45 Judov in 8 Arabcev, težko ranjenih pa 60 Judov in 10 Arabcev.

Pred radijevo sezono

Tudi radio ima prav za prav svojo sezono, ki pričenja z nastopom jeseni in traja preko zime do pozne pomladi. Poletni meseci se bližajo koncu, počitničarji se vračajo polagoma nazaj v mesta, po deželi pojema veliko sezonsko delo. Še par mesecev, in prišli bodo tisti neskončno dolgi večeri, v katerih bi se marsikdo, ki si drugače pomagati ne zna, najrajši samega sebe snedel od neznoznega dolgočasnja. Meščani bodo posedali v zakajenih kavarnah, posekali kino in gledališče, ali pa se pretezali doma po udobnih in neudobnih naslanjajih; podeželski človek pa bo ubijal čas z luščenjem fižola, robkanjem koruze, prejo itd. Ta ali oni bo segel tudi po lepi knjigi in jo čital, dokler ga ne bodo začele ščemeti oči. Kljub temu pa bo še veliko zdehanja in dolgočasnja, zakaj zimski večeri se vlečejo v neskončnost.

Kako dobrodošel je znanec, ali celo tuj človek, ki nas v takih večerih obišče, da pokramljamo z njim in se ob njegovi navzočnosti razvedrmo. Kmalu poteče leto dni, odkar imamo Slovenci dragega gosta, ki mu je ime radio. V razkošnih palačah in preprostih kmečkih hišah ga najdete, povsod uči, zabava, kratkocasi. Z vsega sveta prinaša novice, za odrasle in male, za moške in ženske, izobražene in preproste ima primerno besedo, z vsemi je prijazen in ljubezniv. Neizčrpnljiva je zakladnica njegovega znanja in umetnosti. Ali bi ne bila žaljena sloveča gostoljubnost Slovencev, če bi takemu gostu ne odprli vrat? Ali bi ne bil prikrajsan naš narod za dragoceno priliko, če bi z nerazumevanjem odklanjal radijevo poslanstvo, ko ostali kulturni svet posveča tej največji iznajdbi stoletja toliko pozornosti? Leto dni poteka, odkar imamo v Ljubljani lastno radijevo postajo, pa je med Slovenci jedva okoli 6000 radio-naročnikov. Ali ni to naša kulturna sramota? Nekdo mi je rekel, da je posledica gospodarske krize, da v Sloveniji ni več radijevih naročnikov. Ali je dejstvo, da so n. pr. gostilne in razna zabavališča tako odlično obiskana, tudi posledica gospodarske krize? Rajši priznajmo, da nam manjka zdravega smisla in razumevanja obče koristnih prosvetnih in kulturnih naprav. Vprašal sem premožnega kmeta, ki mnogo čita in racionalno gospodari, zakaj ni še v njegovi hiši radio. Pa je dejal: »Poletni ga nimamo časa poslušati; čez dan polne roke dela, zvečer pa človek zahrepen po počitku. Pozimi ne rečem, da si ga ne bi nabavil.«

Z velikimi žrtvami in stroški smo Slovenci dobili lastno radio-postajo. V kratki dobi enega leta se je tako razvila, da se more danes meriti z večimi postajami v inozemstvu. Prvi namen našega radija je, širiti prosvetno delo med narodom, gojiti lepo slovensko besedo in domačo glasbeno umetnost. Poglobitev kulturnih stikov z velikimi, prosvitljenimi narodi pa je drugi namen naše radio-postaje, nič manj važen in pomemben od prvega. V tem dvojnem namenu pa mora sodelovati vsa javnost, zakaj iznajdba radio ni monopol posameznika ali enote, ampak je kulturna last skupnosti.

»Sreč v zvočniku.

»Dup... dup... dup...«

Taki glasovi so prihajali iz zvočnika, ki je visel na steni. Nobena oddajna postaja nima takega znaka, morse-znamenja to tudi niso. »Dup... dup...« duka je zvok, kakoršnega povzroča utripanje človeške srca.

Sedimo v dvorani medicinskega inštituta, ki se bavi specijelno z srčnimi obolenji. Profesor da znak proti prostoru, ki je eno nadstropje pod nami. Tam leži bolnik na bolniškem stolu, na srce pa mu je položen najfinjši mikrofoni. Ojačevalec oddaja utripanje srca tisočkrat močnejše in mi čujemo iz zvočnika oni dup... dup... dup.

Profesor zopet da znak in takoj zaslišimo drugačne glasove, prvi dup je močan, drugi pa kljub tisočkratnemu ojačenju, komaj slišen. To srce je v začetnem štadiju obolenja. Zopet znak in zvočnik se oglašja z grgranju podobnimi glasovi. Slišati je, kot da bi se voda v potoku prelivala preko skalovja in drugih ovir. Zdi se, kot da mora ta voda najprej odstraniti gramoz, rastline, kose lesa, preden dobi prosto pot. Motno bi je to ubogo srce gugelugur-gugelugur-rum. Koliko časa bo še bilo? Imamo sočutje s težko bolno ženo, katere pa ne vidimo, niti poznamo.

Nato se podamo s profesorjem v spodnje prostore, kjer se nahajajo aparati za merjenje srčnega utripanja. Cel labirint aparatov je tu, seveda Röntgen ne manjka, a najfinjši je elektroradiograf, ki najpreciznejše beleži gibanje srca. Stroji so zanesljivejši kot pa ljudje, ker niso odvisni od trenutnega razpoloženja, registrirajo objektivno in resnično, seveda za marsikoga neumljeno resnično. Priluhovanje srčnim utripom, samo z zdravnikovimi ušesi, ne more nikdar biti tako natančno, kot pa s pomočjo mikrofona in zvočnika.

Voxhaus.

Tako se imenuje na kratko berlinska radio oddajna postaja. Kdor pride v Berlin in bi se sprehajal po oni ulici, bi ne opazil nič posebnega tam okoli, ako bi ne bil opozorjen na to. Na stavbi, ki se nahaja Unter den Linden ni namreč nič posebnega. V pritličju so pisarne in prodajalne radio potrebačin. Postaja oddaja na valu 418 ter ima 4 kw v anteni. Berlinska postaja, katero tudi pri nas dobro slišimo že s trielektroonskim aparatom, oddaja jako dobro muziko, čeravno so kritiki mnenja, da je preveč glasbe težkega značaja. Posebnosti oddaje so orkestralni koncerti in radio drame. Razume se, da je zelo važno oddajanje gospodarskih predavanj, kar je v visoko razviti industrijski in agrarni državi eminentnega pomena. Največ privržencev radiofonije v Nemčiji pa je radi izbornih »Senderspiele«. Te poslušala menda vse in vselej ter spada izbira radio dram tudi med najtežje naloge funkcionarjev berlinske radiooddajne postaje v Voxhausu.

Ticino.

Prav posebne vrste oddajno postajo so si napravili v švicarskem kantonu Ticino, katerega prebivalci so večinoma italijansko govoreči Švicarji. Ustanovila se je družba z naslovom Unione Radiofonie Internationale, ki oskrbuje eno najmanjših oddajnih postaj na svetu. Ticinski Italijani govore namreč neko svoje posebno narečje in niso imeli dosti, ali skoraj nobenih koristi od švicarskih, ali inozemskih oddajnih postaj. Sedaj pa imajo svojo oddajno malo postajo, s katero so prav zadovoljni.

Rusija.

Rusija ima sedaj 67 oddajnih postaj, radio sprejemnih aparatov pa okoli 250.000, tako da pride manj kot 4000 aparatov na posamezno oddajno postajo.

Rusija se je silno zanimala za zadnje angleške državnozbornske volitve. Kakor hitro so bili rezultati znani, so jih po vsej prostrani Rusiji razširili potom radia. Upali so seveda, da bodo mogli kaj veselega povedati, namreč da so komunisti v Angliji pridobili, a tega veselja niso dočakali. Pač pa so bili navsezadnje zadovoljni s tem, da je vsaj socialist odnesel večino pri volitvah. Radio je omogočil, da je še isti dan v slehernem selu vsakdo lahko vedel za uspeh.

Tristan da Cunha.

Mnogokrat smo že čuli in brali o tem najsamotnejšem otoku sveta, o malem drobcu na naši zemeljski obli, to je otoku Tristan da Cunha. Da so ondodni prebivalci — nekaj nad sto po številu — potomci nekdanjih vojakov, oziroma mornarjev, ki so se rešili iz razvalin bojnih ladij, to nam je že znano. Sedaj pa je tudi temu otoku prišlo odrešenje in sicer — kako pa tudi drugače — kot s pomočjo radia. Dobil je namreč po posredovanju nekega vrliga duhovnika sprejemni aparat, s katerim je mogoče sprejemati šeststično in še več milj oddaljene postaje. Duhovnik Partridge, ki se je letošnjo pomlad odpravil med zapuščene prebivalce otoka kot dušni pastir, jim je prinesel tudi radio in z njim zvezo z ostalim svetom.

Radio svet.

V Franciji so v teku priprave za ustanovitev radio svetoveta, ki bo imel nalogo svetovati in priporočati pri sestavi radio programov. V svetovetu so umetniki, pisatelji, žurnalisti, učenjaki in — tudi poslušalci. Tako upajo, da bo vsestransko ustrezno številnim radio abonentom razvajenim Francozom.

Prometni minister brazilske vlade je izdal odredbo, da mora vsako morskoro vozilo, ki zapuša katerokoli brazilsko pristanišče, biti opremljeno z radio sprejemnim aparatom, sicer ne dobi dovoljenja za odhod. Vsaka večja ladja pa mora imeti tudi svojo oddajno postajo, da more v sili klicati SOS (Save Our Souls) na pomoč.

Japonska ima že okoli 592.000 radio abonentov. Od tega števila odpade na Tokio 280.000, a na Osako 138.000 amaterjev. Iz gornjega števila se da posnemati, da so Japonci visokokulturni narod. Učimo se od njih.

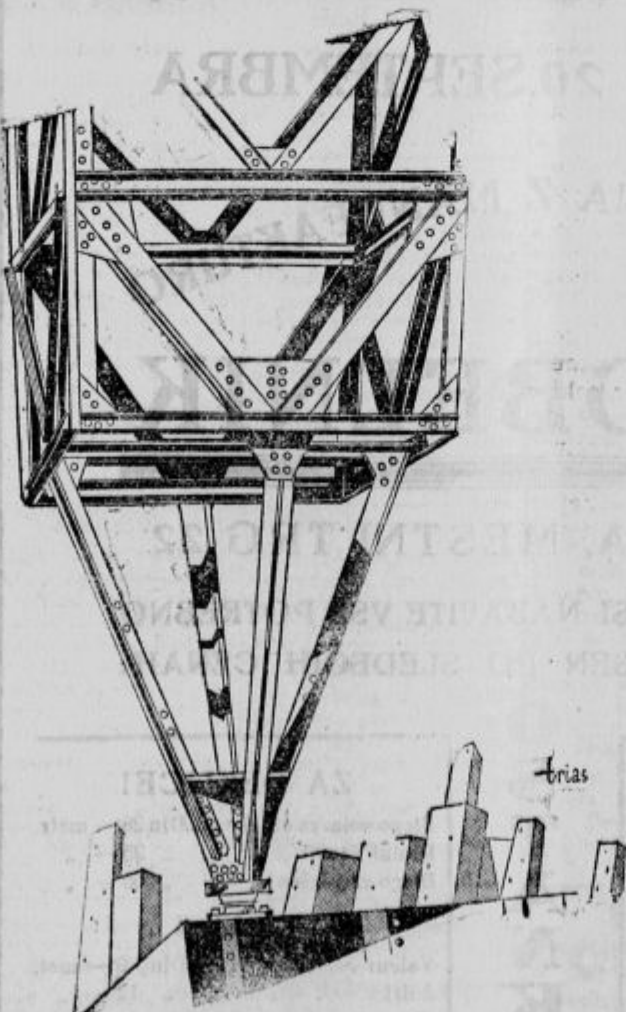
Hudobna ženska je podobna slabemu radio aparatu. Veliko hreščenja in cviljenja, pa nobene zabave in nič veselja.

V muzeju leta 1950. In tukaj gospoda moja, vidite največjo rariteto Evrope, namreč človeka, ki se nikdar ni slišal radia.

Programi Radio-Ljubljana:

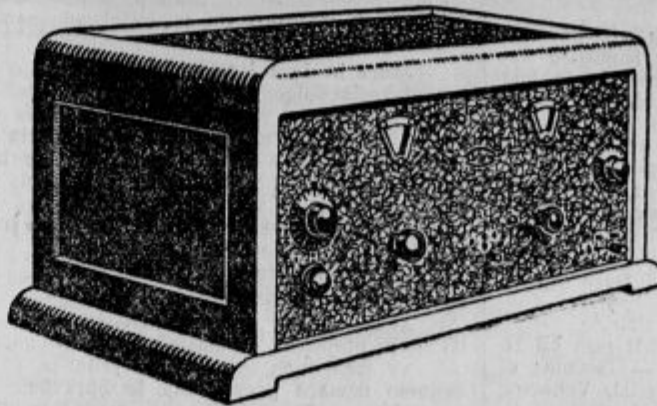
Nedelja, 1. septembra: 9.30 Prenos cerkvene glasbe. 11 Dopoldanski koncert; prenos iz velesejma. 12 Obisk zoološkega vrta na jesenski razstavi, razlaga g. Kapus. 15 O vinogradništvu: Predava g. Kuret. 15.30 Schönher: »Zemlja«, drama (čl. nar. gled.). 17.30 Philipsov propagandni koncert. Izvajata slov. vokalni kvintet in Radio orkester. 19.50 Prenos zagrebške opere: Zajc: Šubic Zrinjski. 22.30 Casovna napoved in poročila.

Ponedeljek, 2. septembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproduciran glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 17 Koncert Radio orkestra: Fučik: Otroci polka; Sidney Jones: Mimosi; Rosini: Italijanka v Algieru;

Oglejte si

novе najmodernejšе aparate

na naši razstavi
na velesejmu

paviljon „M“

levo pred češkim paviljonom

Radio Ljubljana, Miklošičeva c. 5

Amadei: Suite campestre: 1. Suona l'Angelus, 2. Saltarello; Kalmann: Grofica Marica. 19 O poslušnosti; vzgojeslovno predavanje; g. Pero Horn. 19.30 Španska bikoborba, predava g. Bonač. 20 Varietetni večer: Kuplete poje g. Plut, na harmoniko igra g. Stanko. 21 Koncert Radio orkestra: Novaček: Castaldo; Waldteufel: Moj sen; Aletter: Vesela uvertura; Petras: Od odrda do odrda; Rosenthal: Danse Poupette. 22 Casovna napoved in poročila.

Torek, 3. septembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproduciran glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 16 Kmetijski sejem: Obisk mlekarke, sadjarske in čebelarke razstave; razlaga g. Kafol. 17 Koncert Radio orkestra: Fučik: Triglav; Waldteufel: Nad vse; Boildieu: Bagdaski kalif; Petras: Spomin na Schuberta; dr. Čerin: Lepa Mara. 19.30 Slovenska literarna zgodovina, predava prof. dr. Grafenauer. 20 Pevski solistični večer gđe. Golobove: III. ciklus slov. narodnih in ponarodilnih pesmi; priredil Josip Pavčič: 1. Veselja doma; 2. Lastovci v slovo; 3. Ena ptička mi poje; 4. Po gorah je ivje; 5. Ko ptičica sem pevala; 6. Šivilja; 7. Hribčki ponižajte se; 8. Pojdem v rute; 9. Kadar boš na rajžo šel; 10. Soča voda; 11. Vsi so prihajali; 12. Mrzel veter; 13. Kaj pa ti pobi; 14. Kje so moje rožice; 15. Želja po domu; 16. Sirota; 17. Izgubljeni cvet; 18. Ptički pojejo. 21 Koncert Radio orkestra: Schrammel: Umetnost in narava; Guanado: El Turia; Binder: Savojardi; Smetana: Prodana nevesta; Kalmann: Cirkuska princesa. 22 Casovna napoved in poročila.

Sreda, 4. septembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproduciran glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 16 Vrtnarska razstava na velesejmu, razlaga gosp. Herzmanski. 17 Koncert Radio orkestra: Rosey: Motor, koračnica; Waldteufel: Drsalci; Verdi: Nabucodonosor; Lortzing: Orožar; Weber: Passion. 19 Otroški kotiček. 19.30 Literarna ura. 20 Klavirski večer koncertnega mojstra g. Trosta. 21 Koncert Radio orkestra: Rosey: Ljubljene armade; Waldteufel: Vedno ali nikdar; Herold: Zampa; Cajkovsky: Andante iz V. simfonije; Siede: Pomladna serenada; Rosey: Sltanov sen. 22 Casovna napoved in poročila.

Četrtek, 5. septembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproduciran glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 16 Obisk higijske razstave, razlaga dr. Ivo Pirc. 17 Koncert Radio orkestra: Siede: Matador; Parma: Moj ideal; Bellini: Norma; Donizetti: Lucia von Lammermoor; Theimler: Der Favorit; Morse: Ljubav. 19 O poljski razstavi v Poznanju, govori g. tajnik Zor. 19.30 Prenos iz Prage. 22.30 Casovna napoved in poročila.

Petek, 6. septembra: 12 Naši malčki častitajo Nj. V. prestolonasledniku Peterčku. 12.30 Reproduciran glasba. 13 Casovna napoved, reproducirana glasba.

MODERNA TEHNIKA

najde prepričevalni izraz v monumentalnih visokih zgradbah, v lepem stilu letal, v vrvenju življenja in prometa. Vse pa je v te nem stiku z valovi radia. Pojm moderne tehnike na polju radio tehnike je vsakakor prejemni aparat TELEFUNKEN 9 oziroma TELEFUNKEN 9 W in TELEFUNKEN 40. Tu je vse združeno: velik učinek, dragocena oprema, enostavno upravljanje, krasno prenašanje glasbe in skrbno tehnično delo. TELEFUNKEN 9 je sprejemni aparat, ki odgovarja najvišjim zahtevam.

TELEFUNKEN 9 stane 7100.— Din

Skupina pripadajočih TELEFUNKEN elektronk stane 490.— Din

K najboljšemu radio aparatu spada tudi najboljši zvočnik ARCOPHON 3 za 1385.— Din

Zahtevajte samo
TELEFUNKEN proizvode

TELEFUNKEN

najstarejša izkušnja — najmodernejša konstrukcija

rana glasba, borzna poročila. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 16 Domača obrt — obisk na jesenski razstavi — razlaga g. ravnatelj Račič. 17 Koncert Radio orkestra: Dostal: Letalska koračnica; Waldteufel: Čar siren; Conrad: Kako se smeje in joka Berlin; Wagner: Rienzi, zadnji tribunov; Raha: Duh slovenski. 19.30 Gospodinjska ura. 20 Hauptmann: Potopljivi zvon (čl. Ljudskega odrda). 21 Koncert Radio orkestra: Muhvič: Izpod Tatre; Waldteufel: Estudiantina; Auber: Fra Diavolo; Verdi: Rigoletto. Spoliansky: Morfij. 22 Casovna napoved in poročila.

Sobota, 7. septembra: 12.30 Reproduciran glasba. 13 Casovna napoved, borzna poročila, reproduciran glasba. 13.30 Iz današnjih dnevnikov. 16 Obisk modernega pohištva na jesenski razstavi. 17 Koncert Radio orkestra: Parma: Mladi vojaki; Waldteufel: La Plus Belle; Weber: Divji lovec; Verdi: Trubadur; Buday Denes: Če me ljubiš. 19.30 Delavska ura: Zavarovalni prispevki v našem delavskem zavarovanju, g. Bole Josip. 20 Vzgojeslovno predavanje, g. Pero Horn. 20.30 Prenos iz Zagreba. 22.30 Casovna napoved in poročila.

Drugi programi:

Nedelja, 1. septembra

Belgrad: 11 Plošče. 12 Koncert kraljeve garde. 17 Orkester srbskih ciganov. 22.25 Koncert: Sodeluje g. Božana Adamovič, operna pevka. 21.30 Dnevne vesti. 22 Radio orkester. — Zagreb: 11.30 Dopoldanski koncert. 17 Prenos tria iz »Manon«. 20 Prenos Iv. Zajčeve opere: »Nikola Šubic Zrinjski« iz zagrebške opere. — Varšava: 10.15 Prenos iz bazilike v Wilnu. 15 Plošče. 17 Poljudni koncert. 20.30 Večerni koncert. 22.45 Godba za ples. — Budapest: 11.50 Sv. maša po grško-katoliškem obredu. 12.45 Cas, vreme, nato koncert opernega orkestra. 16 Nastop delavskega pevskega zbora. 17.20 Ogrske narodne, spremlja ciganska kapela. 19.40 Opereta »Grof Luksemburški« (F. Lehár). 22.20 Koncert salonskega orkestra in jazz. 23.15 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11 Koncert 16 Popoldanski koncert. 18.45 Koncert (Violoncello in klavir). 19.55 Cas — vreme, 20 Komedija: »Dobri plavač«, zatem jazz. 22.30 Prenos koncerta »Društva narodov«. — Brno: 18 Nem. odd.: Pesmi in arije iz operet. 19.05 Poljudna glasba. 20.25 Klasična tria. 21.05 Plošče (moderni ples). 21.20 Prenos iz Prage. 22.20 Koncert iz Marijinih Lazni. — Langenberg: 9 Jutranja slovesnost. 12.30 Petje na prostem. 13 Opoldanski koncert. 16.30 Citraški koncert. 20 Radio orkester. 22.30 Koncert »Društva narodov«. — Berlin: 11.45 Ura za starše. 12.15 Opoldanski koncert. 14.35 Plošče. 17 Koncert godbe na pihala. 19.20 Sprehod po radio razstavi. 20 »On in njegova sestra«, komedija. 22.30 Koncert »Društva narodov«, nato plesni komadi do 0.30. — Katowice: 10.15 Prenos službe božje iz samostana Panewniki. 17 Ljudski koncert iz Varkave. 19.50 »Hrabina«, opera St. Moniuszko. 22.45 Plesni komadi. — Stuttgart: 11.15 Prot. jutranja slovesnost. 12 Promenadni koncert. 15.30 Lahkoatletika tekma Francija : Nemčija. 17 Zabavni koncert. 19.45 »Grof Luksemburg«, opereta. 22.45 Plesni komadi do 0.30. — Praga: 16.30 Orkestralni koncert. 18 Nem. odd.: Koncert praškega nem. pev. zbora. 20 Poljudna glasba. 22.20 Koncert iz Marijinih Lazni. — M. Ostrava: 9 Nabožna glasba. 16.30 Orkester. 19 Plošče. 20 Solistični koncert. 22.20 Iz Prage: Prenos iz Marijinih Lazni. — Leipzig: 11 Cerkveni koncert. 12 Radio-orkester. 14.30 Romantična glasba na klavirju. 15.15 Glavni koncert citraške zveze. 17 Ljudski koncert. 19.30 Humberdinckova proslava. 22.30 Koncert Društva narodov. 23 Godba za ples do 0.30. — Breslau: 11 Katoliška jutranja slovesnost. 12 Verska akademija. 15.25 Popoldanska zabava. 17 Vrtni koncert. 20.15 Haydnov koncert.

Ponedeljek, 2. septembra.

Belgrad: 12.30 Radio kvartet. 13.30 Dnevne vesti. 17.30 Prenos izmenjave straž na kraljevem dvoru. 20.25 Violinski koncert. 21.25 Cas. Dnevne vesti. 21.40 Čitanje iz pripovedk St. Sremac: »Pop Cira i pop Spira«. 22.10 Radio kvartet. — Zagreb: 12 Zvonovi cerkve sv. Marka. 12.05 Mednarodni koncert, prenos iz Dunaja. — Varšava: 12.05 Plošče. 16.40 Plošče. 18 Lahka glasba (iz Wilna). — Budapest: 9.50 Plošče. 12.05 Koncert radio kvarteta. 17.10 Koncert honvedskega pešpolka št. 1. 20.30 Prenos iz Dunaja. 22.20 Koncert ciganskega orkestra. — Dunaj: 11 Koncert kvartet koncert. 16 Večer komorne glasbe. 20.30 Dunajska ljudska glasba. — Brno: 12.20 Radio kabaret. 20.30 Dunajski mednarodni koncert. — Langenberg: 13.05 Opoldanski koncert. 16.55 Mladinska ura. 17.35 Večerni koncert. 20.15 Drama; zatem plesna glasba do 1.30. — Berlin: 11 Plošče. 14 Plošče. 15.30 »Konsument in prodajalec«. 17 Popoldanski koncert. 19.30 Plesni komadi do 0.30. — Katowice: 18 Popoldanski koncert. 20 Studije o Poljski. 20.30 Koncert. — Stuttgart: 10.30 Plošče. 16.15 Popoldanski koncert. 20 Koncert komorne glasbe. 21.15 Pester večer. 23 Plesni komadi do 0.30. — Praga: 12.20 Orkestralni koncert. 16.30 Klavirski koncert. 16.55 Orkestralni koncert. 19.05 Radijski kabaret. 20.30 Prenos iz Dunaja: Mednarodni koncert. — M. Ostrava: 19.05 Radio kabaret. 20.30 Dunajski mednarodni koncert. — Leipzig: 16.30 Radio orkester. 20 Koncert vojaške godbe. 21.15 Dialogi iz svetovne literature. Godba za ples do 24. — Breslau: 16.30 Virtuoz na ploščah. 19.05 Slovanska glasba. 20 »Divji lovec«, rom. opera.

Človek in paragraf

Sitna...

Je takšnih ljudi dovolj tukaj in tam, ki so sitni, ki ne dajo miru in ki le iščejo prepira, tasihi tudi boja. Nekateri celo hočejo boja, ker v boju se dobe rane, nastane tožba, potem se zahteva odškodnina za rane, za bolečine, — to niso matkine solze, denarja je vsakdo potreben!

Nemara je takšne sorte mož tudi Gašper Hudogled. Zadržni je namreč Gašper Hudogled kot tožitelj nastopal pred sodnijo. In je bila stvar taka, da je Gašper tožil Matevža, ker da ga je ta vrzel skozi vrata tako močno, da si je polomil nekaj kosti. Namreč Matevž je vrzel Gašperja in Gašper si je polomil kosti.

Gašper Hudogled je karikatura, nosi očala, dela vtis intriganta, govori skozi zobe, se lovi z očmi okrog sebe, mu ne zmanjka besed in sploh ne pride v zadrego. Toženi Matevž dela nasprotno vtis resnega, dostojnega človeka, ki malo govori, pa vedno in edinole resnico.

»Torej, Matevž, ste ga ali ga niste?«
»To ni res! To je bilo tako, kot sem bil že zadnjič povedal in bom, če želite — (sodnik: o, prosim, prosim!) — še enkrat povedal. Venomer je postal v kuhinji, sestrji je grozil, pa sem se naveličal vsega in se priklanja in škodo, ki mi jo je povzročal, razjel sem se in ga vrzel ven. Padel je vznak, naslonil se na štedilnik, toda poškodoval se ni, takrat še ne. Izključeno. Še klobuka ni mogel zamazati tamkaj in na ta način. On je človek, ki vedno situira, ki si prosto izmišlja tu in on, ki venomer išče, išče...«

»Kje pa se je poškodoval?«
»Kaj pa vem. Kjer se je hotel, lahko prej, lahko pozneje, zares ali pa nalašč, meni nič mar. On je vsega zmožen, samo da napravi človeku sitnosti in stroškov.«

In nastopi kopica prič. Pisana družba ljudi, različnih poklicev, obrazov. Ena priča pove, da je nemogoče, da bi Gašper tamkaj sploh padel, zlasti pa je nemogoče, da bi tako padel, kot trdi sam v tožbi. Položaj štedilnika in vrat to izključuje. Pa se tako zgodi, da je Gašper Hudogled tožil zastoj in mu sodnija ni prav nič verjela. Načrt je spodletel...

Zapreka...

Na lžanskem je bilo. V črnih nočnih urah. Tam na koncu vasi so v gručali stali fantje: Janez, Jernej, Matevž. Pomenkovali so se o dekletih, kako je Ošpetnikova zala, Zorcova bogata, Flekova sitna, vse odkrja pa silno ošabne. Tako so ugibali in se menili v noč, ki je hladna že padla spat. Pa je tisti čas v polju posvetila luč, vse bolj se je

LOTERIJA »SLOMSKOVE SIROTIŠNICE« V SLOVENSKI BISTRICI.

Žrebanje dne 25. avgusta.

Po navedenih zaporednih izžrebanih številkah se ravna dobitki po svoji vrednosti. Prve navedene izžrebane številke so zadele dobitke večje vrednosti, vse poznejše pa dobitke manjše vrednosti. Stroške za dobavo dobitkov nosi vsak sam.

Izžrebane so bile sledeče številke:

22.861, 15.273, 4763, 19.100, 5846, 5668, 16.171, 9593, 19.861, 16.466, 12.277, 15.012, 20.587, 811, 24.848, 16.711, 7277, 4634, 4667, 21.663, 17.608, 21.976, 21.137, 29.084, 24.328, 20.962, 7212, 21.109, 169, 5468, 25.647, 25.79, 5126, 17.336, 331, 18.034, 6656, 3680, 29.341, 333, 20.664, 22.855, 25.991, 12.041, 26.934, 22.806, 23.731, 21.942, 19.354, 19.535, 25.979, 20.261, 26.248, 9369, 29.979, 12.464, 24.288, 14.622, 19.520, 21.283, 2674, 11.890, 24.350, 14.117, 26.192, 14.905, 5608, 914, 29.690, 20.029, 173, 9855, 23.752, 11.307, 17.118, 7403, 14.842, 24.030, 5290, 18.195, 24.348, 24.397, 16.379, 6922, 21.149, 22.799, 17.196, 22.991, 26.870, 10.631, 11.042, 23.596, 5714, 26.894, 19.549, 11.122, 3653, 1236, 14.106, 15.035, 183, 8138, 12.559, 13.690, 27.247, 21.629, 3619, 7947, 5232, 27.772, 28.847, 20.608, 11.226, 23.198, 23.50, 10.406, 23.09, 21.909, 29.493, 1041, 13.356, 327, 15.841, 5334, 16.295, 28.799, 22.618, 17.874, 27.689, 25.110, 6571, 24.713, 159, 11.041, 20.527, 21.304, 13.702, 17.456, 442, 10.519, 15.679, 24.477, 6967, 4023, 6554, 1441, 49.051, 6258, 23.518, 18.428, 21.398, 15.655, 19.600, 18.803, 16.746, 25.653, 18.805, 18.442, 4901, 15.090, 28.586, 17.942, 21.224, 20.902, 5570, 19.889, 19.566, 23.965, 15.672, 12.11, 14.683, 8372, 22.815, 26.128, 7276, 26.430, 16.535, 24.197, 16.221, 11.157, 14.627, 6953, 16.862, 8025, 17.344, 10.329, 21.655, 29.037, 16.156, 28.846, 25.122, 24.524, 16.110, 20.814, 526, 9724, 2962, 7921, 16.586, 5431, 18.216, 1924, 279, 23.666, 4610, 23.793, 20.869, 14.095, 12.862, 11.498, 16.610, 16.981, 29.155, 6421, 5101, 6556, 3975, 21.904, 27.409, 16.666, 24.170, 21.021, 6980, 807, 6848, 13.134, 6098, 9298, 29.637, 13.212, 22.873, 4788, 26.850, 27.927, 864, 23.563, 23.759, 17.549, 9811, 12.289, 20.339, 4123, 12.274, 29.772, 12.421, 13.286, 10.995, 22.929, 27.096, 24.393, 23.507, 18.987, 19.855, 25.912, 13.836, 7955, 28.815, 7158, 22.391, 16.849, 18.408, 10.831, 6780, 982, 5596, 20.083, 4358, 5430, 17.238, 10.038, 20.000, 17.132, 6090, 20.227, 20.567, 15.063, 18.043, 7369, 17.572, 15.479, 14.333, 7416, 19.137, 22.366, 5859, 13.566, 8036, 3010, 20.013, 24.911, 12.601, 12.060, 2992, 2553, 12.142, 6234, 2902, 12.468, 20.309, 1812, 19.855, 25.912, 13.836, 7955, 28.815, 7158, 22.391, 16.849, 9462, 14.758, 27.608, 7178, 2898, 9831, 14.811, 23.638, 25.977, 27.339, 3563, 16.253, 23.168, 17.347, 19.201, 14.612, 11.368, 5947, 22.202, 8330, 20.791, 10.654, 230, 20.780, 12.556, 18.014, 9327, 23.576, 13.443, 2771, 14.951, 13.630, 7185, 11.930, 27.046, 7671, 3274, 18.995, 27.201, 24.072, 5842, 6794, 21.653, 27.142, 14.237, 12.127, 4642, 11.850, 17.316, 21.660, 17.151, 14.105, 15.842, 24.165, 7792, 1764, 11.696, 11.199, 6266, 17.362, 15.248, 11.453, 9182, 26.033, 22.664, 25.179, 13.770, 16.317, 17.285, 122, 26.636, 5636, 4818, 24.677, 12.168, 11.328, 3227, 12.969, 28.014, 5454, 15.007, 6476, 9990, 26.945, 27.190, 1843, 28.022, 3510, 22.331, 5477, 11.054, 12.403, 13.168, 6235, 16.505, 17.865, 21.108, 7142, 26.837, 1011, 28.008, 27.388, 8591, 25.580, 14.633, 25.822, 26.998, 2842, 8532, 16.021, 18.556, 22.602, 11.002, 8600, 6116, 8317, 2354, 20.695, 10.808, 8258, 19.269, 14.968, 6405, 19.677, 5280, 27.996, 4776, 2969, 1431, 28.595, 7649, 22.609, 18.059, 727, 8153, 28.391, 12.942, 11.492, 27.632, 10.803, 12.518, 10.138, 24.700, 1096, 2793, 14.260, 436, 28.207, 22.027, 13.638, 28.727, 11.708, 15.809, 335, 26.537, 11.887, 3038, 21.880, 15.136, 20.125, 22.905, 16.579, 17.771, 25.818, 1288, 4206, 1563, 14.300, 760, 2955, 14.101, 15.532, 8721, 11.164, 17.683, 29.596, 23.205, 9235, 2318, 21.274, 3866, 27.790, 13.799, 7280, 15.129, 3800, 6214, 3472, 10.541, 20.472, 5076, 21.800, 19.669, 15.543, 21.072, 13.600, 2374, 14.752, 8111, 18.968, 29.780, 14.236, 5975, 7477, 11.301, 16.375, 12.979, 20.793, 9350, 29.299, 20.101, 7967, 6487, 3731, 6644, 20.899, 15.801, 25.212, 14.795, 19.361, 17.500, 9923, 24.052, 1323, 29.846, 25.504, 1087, 676, 4782, 10.643, 14.793, 23.973, 5236, 16.164, 24.000, 22.956, 29.270, 10.847, 16.223, 276, 18.111, 18.291, 6267, 19.291, 4462, 2507, 25.017, 23.840, 57, 24.001, 29.259, 16.743, 20.080, 2772, 16.567, 7317, 27.023, 1355, 27.324, 25.636, 21.541, 10.194, 14.393, 7105, 25.513, 25.667, 8399, 14.124, 5700, 5786, 11.853, 26.223, 2602, 29.966, 19.758, 19.906, 14.445, 19.416, 13.709, 6844, 28.446, 5935, 22.808, 6638, 11.145, 406, 19.170, 4644, 15.921, 6143, 27.600, 6717.

bližala fantom in vasi, — hoj, avto bo! so uganili fantje.

»Zavrimo mu!« je predlagal Janez.
»Ho, pa res! — kar lato čez cesto!« je bil že zadovoljen Jernej.

Matevž pa je pameten fant, pa je odsvetoval. Surovo je to, nedostojno, pa še nevarno povrh. Ubije se lahko kdo, ki je v avtomobilu, ako se ta zaleti z vso silo v čez cesto položeno lato, — kdo bo odgovoren za smrt? Tako je onadva pregovarjal Matevž. Zastonj. Pa je odšel, ni maral biti sokriv nesreče.

Janez in Jernej pa sta stekla za mejo in neke staknili dolgo, težko lato ter jo položila čez cesto. Nato sta se skrila za cesto, da bosta videla, kaj bo? ... V takšnih prilikah se je bližala daljna luč proti vasi. Ni bil avtomobil, le motorbicikel. Tako sta ugotovila fanta, ko se je luč bolj približala. Vozač pa je vozil počasi, zakaj imel je dovolj teže natovorene na vozilu. Radi tega nesreča ni bila huda, ker je bil zalet v lato znatno omiljen. Vendarle sta fantiča morala pred sodnika, kjer sta pa odločno tajila dejanje.

»Vsak mesec dni zapor!« je velel sodnik, ko se je pričel, da sta falota kljub temu kriva.

»V treh dneh se pa lahko pritožita, če je po vajinem nemara preveč. Sta že opravila.«

»Kaj... Tri dni, pravite, gospod sodnik, seveda je preveč. Mlaček je pri hiši, košnja bo, kaj naj počno brez nju doma.«

»En mesec, ne tri dni, sta razumela,« je odločno ponovil sodnik.

Zdaj sta šele zazijala fanta. In sta koj priznala dejanje, posredno seveda:

»Ja, saj je bil Ferkov Simon tudi...«
»Prej bi bila povedala to, kaj pa sta tajila.«
Fanta sta potem le odšla. Ju bo že izužilo, nagajati na takšen način ljudem in jih celo postavljati v smrtno nevarnost. Kazen je res stroga, pa je tudi dejanje že samo po sebi vsega obsoja, nja vredno.

Na dnu...

Bosa, v raševinasti kaznični obleki je stopila pred sodnika. Globoko čez čelo je potisnila ruto, da se ne bi njene oči srečale s kom, ki bi jo nemara poznal. Levo nogo ima v stopalu skvarjeno, prsti so ji obrnjeni nazaj, tudi gleda nekam postrani... Ze narava jo tedaj ni posebno obdarila, pa je ženska segla še sama v globel in se zakopala v blato, v močvirje, prav na dno... Pred desetimi dnevi je komaj zapustila zapor, ko je odsedevala teden radi istega prestopka: vlačugarstva, postopanja... Spet je prišla, istega dejanja jo obtožujejo. Zgovorja se, dela ni dobila, pa ga je iskala v zavodu svete Marie. Otroka ima, majhen je, lačen, pije, kriči, kam naj seže po kruh...

Zato je grešila znova, se potepala... Prosi, roti sodnika, joka pred njim, naj se jo usmili sirote vsaj on, zakaj nikoli več grešila ne bo, res: nikoli več, prisegam, gospod sodnik...!

»Tudi zadnjič ste dejala tako!«
»Zdaj res ne bom več. Oprostite!«

»V prisilno delavnico bo treba.«
»Oh, nikar, nikar... lepo prosim, vsaj tja nikar...!«

»Koliko ste zadnjič dobila?«
»En teden, gospod sodnik.«

»Torej imate danes 14 dni, pa glejte, da vas ne vidim več v tej sobi. Sicer prihodnjiš prisilna delavnica, brezpogojno, tri leta...«

Brez besede je odšla, le nemo se je priklonila. Za njo je stopal mrki stražnik, sablja mu je čudno tesno rožljala ob boku.

Lahkoverna Ivanka in neznani potegon

Ljubljana, 28. avgusta.

Ivanka je natakarka, komaj dvajset let ima. Pa je deklica solidno dekle in je že prihranila marsikakšen desetak. Prejšnji mesec je od prihranka posodila svoji prijateljici Pavli 1000 Din. Te dni pa je Ivanka spet zahrepenela po svojem denarju in je šla v tem namenu k Pavli, ki tudi služi kot natakarka v neki gostilni. Toda Ivanka je s tistim gostilničarjem, kjer služi Pavla, skregana, pa ne mara stopiti čez njegov prag. Ravno to se ji zdaj bridko utepe. Mimo je namreč prišel neznani potegon, ki se ga je lahkoverna Ivanka brž poslužila. Izročila mu je pismo, ki naj ga nese v gostilno Pavli. Ni pa dotičniku povedala, kaj je v pismu, niti kakšna je njegova svrha. V Ivankinem pismu pa je bilo zapisano, naj Pavla, če količkaj more, vrne nekaj denarja od tistih 1000 Din. Pismo je neznani fant res izročil Pavli ter obenem počakal na odgovor. Pavla ga je še vprašala, če Ivanko pozna. »Oh, kaj je ne bom, saj sem v tisti gostilni na hrani!« — je verno potrdil potegon in pripomnil, naj Pavla le urno napiše odgovor, da se mudi. Pavla je odgovor res napisala in je v zapečatenem pismu vložila tudi 940 Din. Naj vso stvar izročil Ivanki, je naročila. Neznane je prikimal in se populil iz krčme. In ga je zmanjkalo, kot bi ga zemlja požrla. Z njim vred pa tudi zapečaten pismo in ves denar. O dejanju so bile kot obveščene vse policijske stražnice v mestu, toda brez uspeha. Prebrisani uzmovci jo je pobrisal brez sledu.

Je fantič odražal na vas...

In pod oknom zavriskal na glas! — bi bilo treba, da bi bila rima. Pa nam ni do tega, da bi se ta rečimala, zakaj tudi Lovrenc, ki je pod tem lepo, bolje romantično zvenecim naslovom prizadej, ni prav nič gledal na to. Odražal je lepo na vas, pristordjal pod okence ljubljene Katarine in že je reklo: kuc, kuc, kuc... Katarina pa Lovrenca nič mara, ni mu okenca odprla, smejala se je pa v kamri. Lovrenc pa hud; natihiem je grdo pogledal v črno noč, na glas pa je zaklel prav grdo. In je obenem še bolj pobunkal na šipo. Ko se Katarina še ni oglašila, je Lovrenc podvomil, če je bil res slisal njen smeh; nemara Katarine niti v kamri ni? Lovrenc je segel v žep, potegnil ven škatljo in prižgal žveplenko. Previdno je posvetil v kamro, — tedaj pa je zaškripalo... Pa ne da bi Katarina hitela odpirati, kaj še! Ven je šla, očeta klicat in mu povedati, da ji Lovrenc ne da miru in da bo celo hišo zažgal zunaj, tako nerodno prižiga žveplenke. Res se je oče razhudil in zapodil fantja. Drugi dan ga je zatožil orožnikom, češ, da je v nevarnem kraju žveplenke prižgal in da je pri oknu šipo razbil, — kar vse je po človeških postavah kaznivo. Bila je zavoljo te stvari pred sodnijo razprava.

»Si ubil šipo?«

»Nisem jo, že prej je bila ubita.«

In se je res dogladno tako. Zastran nevarnosti ognja pa je sodnik razsodil, da ista ni obstojala, ker so pri oknu zidani okvirji. Na, pa je bil Lovrenc oproščen. Zmagoslavno je fant odšel ven, Katarina in z njo njen oče pa sta zmajala z glavo — kakšna je vendar pravica, da ne obsodi tistega, ki se ga obdolži? Da, to je tisto: dokazi za takšne ljudi ne obstoje, z njimi ne računajo.

Prodamo parni kotel

30 m³ in 8 atm., sistem enovaljni »Cornwall«, komaj 10 let v obratu, je popolnoma dobro ohranjen, zaradi povečanja.

Prodamo Francis-Spiral-turbino

za 13—20 ks, 250 l vode na sekundo, 5—8 m padca in 400—500 obratov na minuto. Turbina se proda zaradi povečanja, je samo 5 let v obratu in v popolnoma dobrem stanju. Primerna je zlasti za pogon električne centrale, mlina ali žage. Za turbino se dobijo brezplačni načrti za vzidavo v novih razmerah. — Parni kotel kakor tudi turbina sta še v obratu in se lahko ogledata na licu mesta. — Vprašanja naj se naslovijo: REMEC & CO., tovarna upognejnega pohištva, lesna industrija, Ljubljana, Kersnikova 7.

KOSTANJEV LES za tanin
HRASTOV TANINSKI LES
BUKOVA DRVA
kupuje stalno najugodnejše
ERNEST MARINC, CELJE
Zrinjskega ulica šte. 4 — Telefon šte. 136

Proda se posestvo

cirka 19 oralov, z vsem živim in mrtvim inventarjem ter letošnjim pridelkom. Posestvo se nahaja 3 km od mesta Celja, ob državni cesti. — Pojasnila daje Realiteta pisarna »POSEST«, podružnica v Celju.

Peči Jugo-Luc peči

Zora
izdeluje
SREBOTNJAK & GOLOB, Ljubljana, Puharjeva ul. 3
Oglejte si naše izdelke na velosajmu v razstavnem prostoru paviljon E zunaj.

Cenj. damam vljudo naznanjam, da s 1. septembrom zopet otvorim svoj

modni atelje

ter se za obilen poset priporočam.

Josipina Molan

Ljubljana, Krekov trg 11.

ŠOLSKI TEDEN

PRIREDI

OD 1. DO 20. SEPTEMBRA

VELETRGOVINA Z MANUFAKTURO

J. GROBELNIK

LJUBLJANA, MESTNI TRG 22

ZA SVOJO DECO SI NABAVITE VSE POTREBNO
OBLAČILO ZA JESEN PO SLEDEČIH CENAH:

ZA DEČKE!

Sukno za obleke od Din 55— dalje

„ „ „ „ „ 70— „

Blago za srajce

Flanel od Din 11— meter

Celir „ 11— „

Oksford „ 13— „

Belo blago

Sifon II. „ 7-90 „

Tkanina II. „ 9-50 „

Sifon I. „ 12— „

Tkanina I. „ 14— „

**O
S
T
A
N
K
I
1/2
cene**

ZA DEKLICE!

Blago voln. za obleke od Din 28— metr.

Pralni žamet „ „ 35— „

Blago za plašče „ „ 65— „

Barhenti

Velour Din 9— met.

Šnirl „ 12— „

Cvratni „ 14— „

Clot za predpasnike

120 cm Din 18-50 meter

130 cm „ 24— „

140 cm „ 29— „

Vsak si lahko nabavi

provoorna kolesa,
šivalne siroje,
gramofone

po zelo znižanih cenah edinole pri

„Tehnik“

Josip Banjai

Ljubljana, Pražakova ulica št. 19
v palači Ljubljanskega dvora.

Najnovejši posnetki plošč ravno-
kar dostopni.

Prodaja tudi na obroke.

Mali oglasi

Vsaka beseda 50 par ali prostor drobne vrstice 150 Din. Najmanjši znesek 5 Din. Oglasi nad 9 vrstic se računajo višje. Za oglašje strogo trgovskega in reklamnega značaja vsaka vrstica 2 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 2 Din. Vsak oglas treba plačati pri naročilu. Na pismena vprašanja odgovarjamo le, če je priložena znamka. Čekovni račun Ljubljana 10.349. Telefon številka 2328.

Službe iščejo

Postajenačelnik

v pokou
išče službo na deželi ali v mestu za nizko plačo. Naslov v upravi tega lista pod št. 9266.

Mlinar

popolnoma izvežban v mlinarski stroki, išče službo za takoj ali pozneje. Vzame tudi mlin v najem ali gre za potnika. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Mlinar«.

Absolventinja

trg. šole išče primerno službo. Nastop takoj ali pozneje. Naslov pod št. 9235.

Vrtnar

z dolgoletno prakso, izvežban v vseh vrtnarskih poslih, išče mesto. Prevzame tudi delo po vrteh. Ponudbe pod »Vrtnar« na upravo.

Trgovski pomočnik

mlad in zelo agilen ter vojašine prost, z znanjem slovenščine, srbohrvaščine in nemščine — želi premeniti službo. — Cenj. ponudbe na podružnico »Slovenca« v Mariboru pod šifro: »Sposoben in pošten«.

Mesarski pomočnik

izvežban za kuhinjskega mesarja, išče primerno službo. Obenem bi bil lahko kuharski pomočnik ali točaj. Zmožen tudi nemške konverzacije. Naslov v upravi lista 9492.

Vdova

s sinom ali brez njega, išče primerno mesto. Najraje kot hišnica ali gospodinja. Cenj. ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Vdova« številka 9399.

Službodobe

Pečarskega učenca

sprejme Šuštar Franc, pečar, Šmartno 34, p. št. Vid nad Ljubljano.

Pomočnik in vajenec

se sprejema v stalno delo. Vsa oskrba v hiši. Mizarstvo Ivan Svete, Tomišelj, p. Ig.

Sprejem gaterista

srednjih let za žago venciljanko. Plača po dogovoru. Mesto stalno. — Obrniti se je na: Mlin i pilana Mihelec i Kos, Karlovac.

Iščem pletiljo

dobro izurjeno. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Jerica Fajgelj, Železniki št. 46.

Učenca

za trgovino mešan. blaga, s primerno šolsko izobrazbo, zdravega in poštenega staršev, sprejemem. M. K. Vodopivec, trgovina, Raka pri Krškem.

Krojaškega vajenca

poštenih staršev sprejemem takoj na Gorenjsko. Naslov v upravi pod št. 9533.

Učenko

za perilo in vezenje se sprejme. Ponudbe pod šifro »Natančna«.

Deklico

14 do 16 letno, dobrih staršev, pošteno, pridno, zdrav, in prikupljive zunanosti, s primerno izobrazbo, ki bi imela veselje pomagati pri gospodinjstvu, event. po potrebi tudi v trgovini — sprejme V. Demšar, trg. škale pri Velenju.

Mizaršk. pomočnika

sprejemem takoj v stalno delo z vso oskrbo. Jožef Sitar, strojno mizarstvo, Križe pri Trzinu.

Učenka

za strojno pletenje se takoj sprejme. Učna doba 18 mesecev. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9518.

Več pletilj

dobi delo nogavice. Kastelic, Bohoričeva št. 24, Ljubljana.

Hlapca

za vsa poljska dela sprejemem. Nastop takoj. Ponudbe na upravo pod »Hlapce« št. 9493.

Trgovskega vajenca

starega 15—17 let, zdravega, krepkega, sprejemem v trgovino z mešanim blagom na deželi. Po možnosti z večjo šolsko izobrazbo. Ponudbe s šolskim spričevalom pod »Trgovski vajenec« 9510.

Kolonijal. veletvrdka

išče vpeljanega agilnega zastopnika za mesto Ljubljana. Dobre reference. Ponudbe pod št. »181«.

Dva vajenca

sprejemem. Jurij Rellek, strojno mizarstvo, Kranj.

Čevljarški vajenec

se sprejme. Naslov v upravi Slovenca Maribor.

Učenca za trgovino

z mešanim blagom, s primerno šolsko izobrazbo, s popolno oskrbo v hiši, sprejme takoj tvrdka Rudolf Anderlič v Ormožu. Prednost imajo taki iz dobre poštene kmečke hiše.

Viničar

popolnoma vešč, se išče za popolno obdelovanje 2 oralov vinograde, proti plači 3000 Din, stanovanje, bled v 2 kravama in oral zemlje. Podrobne pogoje pri Anton Antunovič, sodnik, Kutina.

Dekle

z dežele, pridno in pošteno, takoj sprejme manjša družina za vsa hišna dela. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9508.

Trgovski pomočnik

za večjo delatnostno trgovino v Ljubljani — se išče. Ponudbe je poslati na upravo Slovenca pod značko »Vodja delatnosti« št. 9560.

Dva kroj. pomočnika

sprejemem takoj; morata biti vajena tudi konjekcijskega dela. — Viktor Avberšek, Pragersko.

Pekovski vajenec

krepak, pošten in zanesljiv, se sprejme s hrano in stanovanjem v hiši. — Alojz Noč, Podružna pekarna Javornik na Gorenjskem.

Samostojna kuharica

z dobrimi spričevali, se išče k zakoncem brez otrok v sredini Ljubljane. Ponudbe pod »Prvovrstna kuharica« št. 9441 na upravo »Slovenca«.

Zastopnike za prodajo grozdja

išče v vseh večjih mestih Južnobanatska Vinogradniška Zadruga. Ponudbe z označenjem kavičje in zahtevno plače na RAJFEISEN ZADRUGA, VRŠAC.

UČENCA

za mizarstvo obrt sprejemem takoj. Hrana in stanovanje v hiši.

J. GRILEC, CELJE, Gaberje 140.

Kuharica

perfektna, snažna in poštena, se sprejme v trg. hišo (dve osebi). Plača dobra. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9464.

Viničar

z 3—4 delavskimi močmi se sprejme na večje posestvo z vinogradom v Haloze. Vstop 1. novembra t. l. — Vpraša se v upravi »Slovenca« pod: »Viničar« št. 9448.

Dekle

pridno in pošteno, v starosti 24—30 let, ki ima veselje do poštene gostilne ter zna nekoliko kuhati, sprejemem takoj. Naslov pove upravnitvo »Slovenca« pod št. 9545.

Sprejem vajenca

za specerijsko trgovino, najraje Gorenjca, hrana in stanovanje v hiši. Ponudbe na oglašni oddelk Slovenca pod »Gorenjec«.

Potnika

za prodajo šivalnih strojev sprejemem takoj. Prednost imajo šivilje, krojači in čevljarji, ki razumejo uporabo stroja. Čevljarji pozor! Stroj za šivanje pločnatov dobite pri meni že od 3700 Din. — L. Rebolj, Kranj.

Hlapce

priden in trezen, starejših let, za na deželo, ki ima veselje do konj in dela v mlinu, se takoj sprejme. Plača in vsa oskrba dobra. — Vprašati v upravi »Slov.« št. 9366.

Strojni inženir

in strojni tehnik se išče. Javijo naj se samo sposobni, mladi in neženjeni gospodje, ki reflektirajo na stalno mesto. Ponudbe pod »Vesten« na upravo »Slovenca« št. 9557.

Postrežnica

se išče za dve uri dopoldne. — Ponudbe pod »Poštena« upravi »Slov.«

Dva hlapca

pridna in trezna, eden h konjem, drugi k goveji živini, če mogoče nekoliko znanja nemščine, se sprejmeta. Pismene ponudbe na Oskrbištvu Loka pri Zidanem mostu.

Šivilje za dežnike

dobe delo na dom. Tovarna Vidmar, Pred škofijo št. 19, Ljubljana.

Trgovska učenka

zdrava, poštena in pridna, s primerno šolsko izobrazbo, ki ima veselje do trgovine, po možnosti znanje nemškega jezika, se sprejme v trgovino z mešanim blagom v manjšem mestu. Ponudbe pod »Zanesljiva in pridna št. 9389« na upravo »Slov.«

Čevljarški pomočnik

dobro izvežban se sprejme. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9378.

Prodajalka

mešane stroke dobro vešča tudi manufakture, se takoj sprejme. Ponudbe na upravo »Slov.« brez priloge znamk pod št. 9405

Kupimo

Bodeče žice

nekaj sto kilogramov, kupim. Cenj. ponudbe na poštini predal št. 66.

Bukova in hrastova drva

kupim; tudi odpadke 25 do 30 cm dolga, cena v kilogramih franco vagon. Plačilo proti akreditiv takoj. — Ponudbe na upravo »Slovenca«, Maribor, pod značko »Suha drva«.

Klavir, kratek

ali dober pianino, kupim. Naslov v upravi pod 9503.

Jabolka

namizna in za mošt, ter slive za žganjekuho, kupuje stalno samo vagonске količine. Ponudbe na »Continental«, veletrovinu s sadjem, Maribor, poštini predal 1.

Kupim

ali vzamem v najem gostilno ali trgovino. Poštini predal 20, Ljutomer.

Kupim

vinograd z gosposko hišo na Štajerskem. — Slivar, Ljutomer.

Parni kotel

z malo armaturo 25 do 40 m² kurilne ploške, se kupi. Ponudbe pod »Dobro ohranjen kotel« na upravo »Slovenca« št. 9556.

Stavbeno parcelo

majhno, kupim v bližini sv. Kristofa. Ponudbe na upravo Slov. pod »Dome«.

Pristno angleško sukno

se dobi po ceni vedno v TEKSTILNEM BAZARJU Maribor - Vetrinjska ulica 15

Kupimo

trgov. specerijsko oprav. Ponudbe na: Konzum, Kongresni trg 2.

Fižol

kupuje vedno po najvišjih dnevnih cenah

FRAN POGAČNIK,

Ljubljana, Dunajska cesta, nasproti mitnice.

Vsakovrstno

zlatu kupuje po najvišjih cenah.

CERNE. tavelir, Ljubljana.

Wolfova ulica št. 3.

Hrastova drva

in pragove (švelarje)

kupim. Rudolf SCHENK, Sušak, poštini predal 75.

Prodamo

Strojno pletilstvo

je edino ugodna prilika za takojšnjo doseg do brega zasluga in lastnega podjetja brez posebnih stroškov in zamude časa. Učne tečaje se nastopi lahko vsak dan. Najboljši pletilni stroji »Walter« vedno v veliki izbiri na zalogi. — F. KOS, Ljubljana, Židovska ulica 5.

Molzna koza

dobra mlekarica, se prod. v Zgornji Šiški. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9355.

Proda se

nov, nerabljen Meyers Konversations-Lexikon — peti izdaja, 20 v polunje krasno vezanih knjig (po 40 Din), skupaj 800 Din. Odda se tudi na mesečne obroke po 100 dinarjev. Naslov v upravi pod št. 9392.

Pletilni stroj

10/36, poceni prodam. — Naslov se izve v upravi »Slovenca« pod št. 9444.

20 god. instrumentov

naprodaj. Naslov v upravi »Slovenca« pod 9527.

Radi selitve

se prod. viseča medenina svetilka (za petrole) in drugo pohištvo. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9541.

Aparat

za učenje kanarčkov mladčev v petju, prodam. Ogleda se ga lahko na velesejmski razstavi kanarčkov v Ljubljani.

Vežna vrata

ter skoraj nov prosto stoječ šteditnik, kompletno z vsem železjem in bakrenimi kotliči, prodam. Poizve se: »Gostilna pri Tičku na gričku«, tu.

Vinska sesalka

št. 1, popolnoma dobra, naprodaj. Poizve se pri J. Kralj, ključavničarstvo, Gradišče 7.

Lokomobil

tipa R. Wolf, 20 konjskih sil, dobro ohranjeno, zelo poceni prodam vsled elektrifikacije Franc Jeremic, lastnik mlinu v Ormožu ob Dravi.

Koncertni klavir

prvovrsten, v najboljšem stanju, se poceni prod. Ponudbe na značko »Klavir 323« na upravo lista.

Več železnih sodov

po 300 do 400 litrov, prod. zelo ugodno Janč, Židovska ulica 1.

Kotel za žganjekuho

in sadni drobilnik prod. vsled nabave novih, večje obsega, po najugodnejši ceni Alko, Kolizej, Ljubljana.

»Fiat« auto

štirisedežen, v najboljšem stanju, prod. po zelo ugodni ceni Novakovič, Kolizej, Ljubljana.

Hrastove kadi

za namakanje sadja, v najboljšem stanju, prod. ja Novakovič, Kolizej, Ljubljana.

Portal za trgovino

ugodno naprodaj, 4 m širok, 3,50 m visok in 100 cm globok, z dvema izloz-bama in pri strani še dve male, vhod v sredi, mecesnov les, skoraj nov, v najboljšem stanju, zra-vnen tudi senčnik, se vsled prezidave po zelo nizki ceni takoj prod. Vprašati pri upravi Slovenca pod št. 9260.

Bencin motor

36 akumul., pod ugodni-mi pogoji naprodaj v Smarncem ob Sevi 16. — Natančna pojasnila daje »Vincentinum«, Ljubljana.

Staro pohištvo

se ceno prod. — Ravni-karjeva ulica 4.

Železno ogrodje

za zidan šteditnik se prod. — Ljubljana VII, Zibertova 145.

Ugodno se prod

več dobro ohranjene lahke in težje konj. opreme ter enovprezna kočija in dobro ohranjeni landauer. — Poizve se v Ljubljani, Gradišče št. 4, konfekc. trgov. Derenda.

Auto 1½ tonski

v dobrem stanju, prodam za 10.000 Din zaradi selitve. — Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9549.

Navijalni stroj

na 3 vretena se takoj poceni prod. — Naslov v upravi pod št. 9398.

Posestva

Trgovina

z mešanim blagom, dobro vpeljana, na križišču cest, se ceno prod. Ponudbe na upravo pod: Ugodno.

Slaščičarno prodam

Je dolgo vpeljana in na zelo prometni ulici. Cena in najemnina nizki. Ponudbe na upravo lista pod »Slaščičarna«.

Hiša s pekarijo

v bližini Sušaka, se prod. Sestoji iz dveh stanovanj po tri sobe, kuhinja in shramba. Velik vrt, veliko dvorišče in vodnjak. — Naslov pove uprava Slov. pod št. 9552

Naprodaj je:

1. Pri škofjeloškem kolo-dvpu 1 ha obsežna njiva, sposobna za stavlbi-šče tovarne, večje obrtne delavnice, skladišča, vile z vrtom ali za večjo stanovanjsko kolonijo z vrtički. Cena nizka, plačilni pogoji zelo ugodni. — 2. Malo rabljen hišni žitni mlin za hribovske kmetije, katerega se lahko uredi na konjski pogon kakor mlatilnico. — Oboja pojasnila daje P. Homan, škofja Loka, Studenec 11.

Hišo v Kranju

eno- ali dvodružinsko — kupim brez posredovalcev. Ponudbe na upravo pod »Lastni doma« številka 9424.

LEPO POSESTVO

naprodaj, 32 oralov — v ravnihi, hiša in gospodarsko poslopje, mlin na vodo, pečena jama za izdelavo cementnih izdelkov; ¼ ure oddaljeno od žel. postaje. Prilicno za lesnega trgovca. Samci imajo prednost. — Naslov da uprava Slovenca v Mariboru.

Posestvo

blizu Rimskih Toplic v hribu, 35 oralov, redi se 5 do 6 glav živine, sado-nosnik, lep bukov gozd, 20 mernikov posevne, z vsem gospodar. orodjem takoj prodam. Cena 65 tisoč dinarjev. — I. Flor-

Obrt

Prvovrstna gonilna jermena

in mlinsko-tehnične potrebščine priporoča tvrdka

Čadež & Bracar

Ljubljana - Kolodvor-ska ul. št. 35. 2478

Birete, šemise

in talarje za veleč. du-hovščino izdeluje Franc Himmelmreich - Ljubljana, Pred škofijo 9/II. — Delo fino, cene nizke.

Oddam gostilno

za daljši rok na jako prometnem kraju, dobro vpetljano, in specerijsko trgovino, eventuelno se tudi proda. Več pove Anton Štirn, Kobariška cesta št. 4, Ljubljana 7.

Lep lokal

s skladiščem in tudi ena mala soba se odda v najem. Povsod elektrika, v prometnem kraju na Gorenjskem, na zelo prometni cesti, pripraven za vsako trgovino. Naslov v upravi »Slovenca« pod št. 9467.

Trgovino v najem

obstoječo nad 60 let, na zelo prometnem kraju, sredi mesta, oddam vsled bolezni pod ugodnimi pogoji. Ponudbe na upravo pod št. 9225.

Gostilno v najem

restavracijo ali hotel — iščem na prometnih točkah. — Ponudbe upravi Slovenca pod »Sigurno«.

Razno

Štedilnike in peči

najnovejših modelov in v vseh velikostih ima na ljubljanskem velesejmu v paviljonu »H« razstavljene zastopstvo tovarne H. Koloseus, Tehna družba z o. z. v Ljubljani, Mestni trg 25, I. nadst.

Vse na obroke

Kolesa za gospode in dame, motorna kolesa, šivalne stroje za krojače, šivilje in privatnike, žepne ure za gospode in dame, stenske in budilke, ter razne vrste gramofone prodajamo na dolgoročne male obroke vsakomur. — Pošljite natančni naslov pod šifro »Na obroke 9037« na upravo in mi Vam pošljemo takoj našega zastopnika na dom.

Slabotnim

fizično ali živčno pošljemo brezplačno pojasnjajočo literaturo »Nov način obnavljanja moči, zdravlja in sposobnosti za delo. Zahtevajte: Beograd, Molerova 27, Miloš Marković.

Poceni pohištvo

Nudi se Vam prilika, da kupite poceni pohištvo. — Kekec, Maribor, Trubarjeva 5, dvorišče.

Kdor hoče

postati samostojen ali izboljšati svojo existenco, naj se takoj javi ustmeno ali pismeno. Neverjetno visok in lahek zaslužek. V poštev pridejo vsi odrasli. — »Polar Bear«, Ljubljana, Miklošičeva cesta 14/L.

Zveza vegetarijancev

Jugoslavije! Vsi vegetarijanci brez razlike prepričanja prijavite takoj natančne naslove uredništvu »Domačije«, Maribor. (Znamke priložiti.) Ustanovitev prvega vegetarijnega doma in zadruge »Vegetarija«.

Preselitev!

Anton Pleško, trafikant, Sv. Petra cesta 8, naznanjam, da se preselim s 1. septembrom v Verbovškovo ulico 10, ter se tem potom vsem svojim cenjenim odjemalcem najpriščneje zahvaljujem za izkazano mi zaupanje in prosim, da mi ohranijo isto še naprej.

Krasne slike

pregane, na papirju in platnu, nudim poceni. — Josip Lindič, Ljubljana. Na razstavi paviljon H 426—28 in F 240. Prodajalci in zastopniki dobe velik popust.

Otroški vrtec

na dr. Krekovi gosp. šoli se prične 16. septembra. Sprejemajo se otroci tudi za cel dan.

Prirojevni tečaj

za krojače, šivilje in nešivilje 9. septembra. Prišel sem iz inozemstva najnovejše modele o moški kakor damski modi, na večjih razstavah sem si ogledal modele, izdelane od prvih modnih salonov in sistemov franc. in italijan. umetnikov, da mi bo v sezoni 1929-30 mogoče nuditi na željo najbolj elegantne, kakor solidne preizkušene kroje. Ker imam modni pariški salon pod vodstvom diplomir. učiteljice krojenja, se vsak učenec lahko praktično izvežba v šivanju kroja. Učenci imajo pravico do vsakoletnega 6 tedna brezplačnega ponavljanja tečaja o spremembi mode. Rekomandacija služb. Izdelovanje krojev za krojače, šivilje, dame za samoporočbo po meri in modelih. Oskrba na željo v zavodu. Zasebno krojno učilišče, pariški modni salon, Ljubljana, Stari trg 19. Podružnica Reka, Italija.

Pohištvo

na obroke, novo, za spalne in jedilne sobe, kuhinjo itd., iz vsakovrstnega trdega lesa, nudimo na dolgoročne do triletno mesečne in tedenske majhne obroke vsakomur, tudi delavcem. Pošljite natančen naslov na upravo pod št. 7740/29 in mi Vam pošljemo takoj našega zastopnika na dom.

Otomane

spalne divane, modroce, zložljive postelje, kupite najceneje pri tapetniku Franc Jager - Ljubljana, Sv. Petra nasip 29.

Malinovec

z najfinjšim sladkorjem vkuhan, brez vsake kemične primesi, garantirano naraven se dobi v

Iekarni

dr. G. Piccoli - Ljubljana

1 kg 20 Din

Pri večjem odjemu ceneje. — Razpošilja se po pošti in železnici.

žimnice

modroce, posteljne mreže, želez. postelje (zložljive), otomane, divane in dr. tapetniške izdelke dobite najceneje pri RUDOLFU RADOVANU, tapetniku, Krekov trg št. 7 (poleg Mestnega doma).

Pljuča!

Pljučne bolezni ozdravi dr. Pečnik, pljučni zavod (Privat-Lungenheilstalt), Sečovo, železniška postaja Rogaška Slatina. Sprejema bolne!

American Heating

je najpopolnejša trajnogoreča peč sedanosti. Največji prihranek na kurivu, nepretrgani ogenj skozi celo zimo. Zastopstvo »Tehna« družbe, Ljubljana, Mestni trg 25. Tel. 2580.

Na dr. Krekovi mešč.

gosp. šoli v Zg. Šiški pri Ljubljani se prične novo šolsko leto 1929/30 s 1. oktobrom. Sprejemajo se notranje, ki plačajo 1000 Din mesečno in zunanje 650 Din mesečno. Prospekti na razpolago.

Patent fotelji

in kanapeji, patent otomane v najnovejših oblikah in najfinejši izdelavi dobite samo pri

RUDOLF SEVER

Ljubljana, Marijin trg 2.

Poizvedbe

Izgubilo se je

komp. kolo tov. avtomobila v petek zjutraj iz Ljubljane, Sv. Petra cesta, skozi Sv. Jakob in Domžale na Vransko. Pošten najditelj se naproša, da ga odda proti nagradi pri Kundič, Sv. Petra cesta št. 45.

Objave

Dražba

dne 16. septem. 1929 ob 9 dopoldne na Polulah št. 4 pri Celju. Proda se 15 različnih pletilnih strojev in razne pletenine. Natančne informacije daje dr. Anton Novčan, odvetnik v Celju, Glavni trg 3.

Širite »Slovenca«!

20 dobrih zidarjev

za trajno zaposlitev v Kranju sprejme stavbeno podjetje I. SLAVEC, Kranj.

NA VELESEJMU

OPEL

NAJBOLJŠI
NAJCENEJŠI

AUTO

DIN 36.000,- KOMPLET.

Če hočeš biti zadovoljen

ne kupi inozemskih poljedelskih strojev, temveč samo praktično preizkušene prvovrstne domače, katere izdeluje prvo in edino jugoslovansko podjetje

ANTON KREMŽAR
ŠT. VID NAD LJUBLJANO

Vljudo Vas vabim, da me posetite v Št. Vidu nad Ljubljano

Bukova drva

suha, zimske in pomladne sečnje

kupi

vec sto vagonov za izvoz v Italijo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod »Bukova drva št. 9528«.

† Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom in znancem, da je naša iskreno ljubljena hčer, oziroma sestra, svakinja in teta, gospodična

MARICA ŠULEK

posestnica

v petek 30. avgusta 1929, po dolgi in mučni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, v 35. letu svoje dobe, v Bogu zaspala. Pogreb nepozabne se vrši v nedeljo 1. sept. ob 17 iz mrtvašnice v Pobrežju. Maribor - Frankovci, dne 30. avgusta 1929.

Ana Šulek, mati. Ivo, Jožef in Franc, bratje. Kristina in Jožica, sestre — ter vsi ostali sorodniki

Globoko užalošeni javljamo sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da nas je naš ljubljani soprog, oče stric, gospod

Franc Kozoderc
trgovec

30. avgusta 1929 ob pol 1 zjutraj, po dolgi, mučni bolezni, v 41. letu starosti, previden s sv. zakramenti za umirajoče, za vedno zapustil.

Pogreb nepozabnega se bo vršil v nedeljo 1. septembra ob 16 (4) popoldne od doma žalosti, Kremljeva ulica št. 6, na mestno pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bo darovala v ponedeljek, dne 2. septembra v mestni farni cerkvi ob 8 zjutraj.

Ptuj, dne 30. avgusta 1929.

Globoko žalujoča rodbina.

Sporočamo tužno vest, da je naš blagi soprog, oče, ded in tast, gospod

Fran Vrečko

šolski ravnatelj v pok., župan mesta Slovenjgradec itd.

dne 31. avgusta 1929, v starosti 75 let, preminul po kratki, mučni bolezni, previden s tolažili svete vere.

Pogreb dragega pokojnika se bo vršil v ponedeljek dne 2. septembra 1929 ob 16 iz hiše žalosti, na slovenjgraško pokopališče.

Slovenjgradec, dne 31. avgusta 1929.

Žalujoči ostali.

Posebna obvestila se ne bodo razpošiljala.

Ob priliki velesejma

nudimo našim odjemalcem ceneni nakup!

Razprodaja
dežnikov!

Otroški dežniki . . . Din 29—
Damski dežniki . . . „ 55—
Damski dežniki, čista svila „ 150—

Vsled opustitve
tega
predmeta!

Trikotaža — Pletenine!

Tricot hlače za deklice . . Din 18—
Pullover za šolarje od . . „ 45—
Robci za šolarje, tucat . . „ 30—

Damske trikot hlače, barv. . Din 29—
„ svilene „ „ „ 49—
Damski pullover iz 1a volne „ 118—

Otroške nogavice, posebno znižane cene!

Damska vestica iz 1a volne Din 75— 118—

Damske pyjame . . Din 115—

Damske glave rokavice „ 59—

Apaške rute, svil. Din 49— 58—

Damske flor nogavice od 11—

Za gospode:

Perilo
Kravate
Klobuki
Nogavice, rokavice

Vsako množino

jabolk in hrušk ali izgotovljenega
jabolčnega in hruševega soka

kupi tovarna ARKO. Istotako se iš-
čejo dobavitelji. Potrebne cisterne na
razpolago. Obširne ponudbe z navedbo
cene franko vagon na

Vladimir Arko, Zagreb I., Poštni predal 41

Za časa velesojma nudi

Modni salon Marija Götzl

Kongresni trg 8

bogato zalogo najmodernejših damskih jesenskih klobukov

Cene globoko znižane!

Razstava pohištva

od 1. do 4. septembra 1929.

Odperta ves dan.

Krasne sobe, kakor: jedilnice, spalnice, salone,
gospodske sobe v najlepših slogih — razstavlja

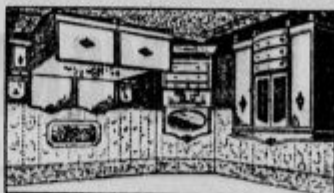
umetno mizarstvo

v Mariboru, Mlinska ulica št. 29.

Štefan Koter.

Pohištvo

moderne spal-
nice, kuhinjske
oprave iz
trdega lesa, fino
izdelano priporočam cenj. občinstvu. Zaloga pohištva
FRANC VELKAVRH, mizarstvo
Vižmarje (pod klancem) p. št. Vid nad Ljubljano
Priporočam se najtopleje za cenjena naročila, katera
izvršuje točno po želji in vzoru.
Cene nizke. Delo solidno.

Nova zvonolivarna išče samostoj. livača

Cenjene ponudbe z zahtevo plače nasloviti na
upravo »Slovenca« v Ljubljani pod št. 9275.

LJUDSKI SAMOPOMOČI

v **MARIBORU** izrekam tem potom
najlepšo zahvalo za znatno in takoj
izplačano podporo po prerani smrti
moje žene gosp. Ilone Zorman in
priporočam to neprecenljivo društvo
vsakomur v takojšnji priložnosti, ako še
ni njega član.

Zg. Radgona, dne 26. avgusta 1929.

Anton Zorman, preglednik finančne kontrole.

Kavarna »UNION« v Ljubljani potrebuje

blagajničarko

Lastnoročno pisane ponudbe in spričevala z na-
vedbo referenc se naj predloži osebno Upravi
hotela »UNION« v Ljubljani.

Dobro
ohranjena
mlekarska
oprema se
poceni
proda!

PROMETNI ZAVOD ZA PREMOG D. D. LJUBLJANA

prodaja po najugodnejših cenah in samo
na debelo

Premog domači in inozemski za domačo
Kovaški premog kurjavo in industrijske svrhe.
Koks livarniški, plavžarski in plinski.
Brikete.

Prometni zavod za premog d. d. v Ljubljani, Miklošičeva 15/1.

Otvorljivo naznanilo!

Naznanjam cenjen. damam
da sem otvorila na

STAREM TRGU ŠT 11a

NOV MODNI SALON

V zalogi imam lepo izbiro
najelegantnejših in najmo-
dernejših damskih klobu-
kov po zelo povoljnih cenah.
Se priporočam

OLGA FATUR
modni salon — Stari trg 11a

Zavod usmiljenk »Leopoldinum«
v Eggenbergu pri Grazu

v republiki Avstriji sprejema inozemske deklice,
ki se žele naučiti nemškega jezika. V zavodu je
osnovna in meščanska šola. Gojenke imajo tu pri-
liko, da se nauče tujih jezikov, glasbe, strojepisja,
stenografije, šivanja in kuhanja. Zavod je v lepem,
zdravem kraju in ima velik vrt. Cene za vzdrže-
vanje so zmerne. Prospekt se dobi pri upravi
zavoda.

Dober gramofon

lahko kupite le pri strokovnjaku! Zato
je v Vašem interesu, da si v to svrhu
ogledate našo zalogo. Pri nas dobite tudi
najpreciznejše električno posnete

gramofonske plošče

svetovnih pevcev, klasične, cerkvene in
in moderne glasbe.

Slovenske šlagerje

in posnetke iz življenja Slovencev dobite
samo pri nas.

Gramofon A. Rasberger

Ljubljana, Miklošičeva cesta 34

Telefon 33-83

Palača Pokojniškega zavoda (v neposredni bližini glav. kolodvora).

Za
predstojajočo
sezijo

priporočam

svojo
bogato zalogo

blaga
za moške
obleke kot na
primer: modnega
kamgarna, ševjota za
športne obleke, doubl za
površnike, velur in močno
blago za ženske plašče, volneno
in svileni blago za ženske obleke, bar-
žun, enobarven in v raznih modnih
vzorcih za bluze in domače obleke,
parhent in flanelo dobre kakovosti,
nadalje veliko izbiro Schroll-
ovega šifona in družega
belega blaga za perilo,
razne odeje, koce,
puh in perje
in tako
dalje

po zelo ugodnih cenah

torška

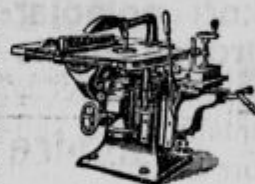
R. MIKLAUC

„Pri Školu“

Ljubljana

Lingarjeva — Medena ul.

Pred Školijo št. 3.

3 leta kredita

Vse vrste enostavnih in univer-
zalnih strojev

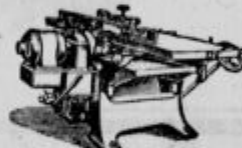
za mizarje, kolarje in žage

za pogon na jermena ali z vzgajenim elektromotorjem.
Prvovrstna izvršitev! V krogljičnih tečajih dobavlja

**Welker-Werke
J. Wachstein**

Wien X/6, Laxenburgerstrasse 4

Poset. jugoslovenskega zastopnika brezplačno

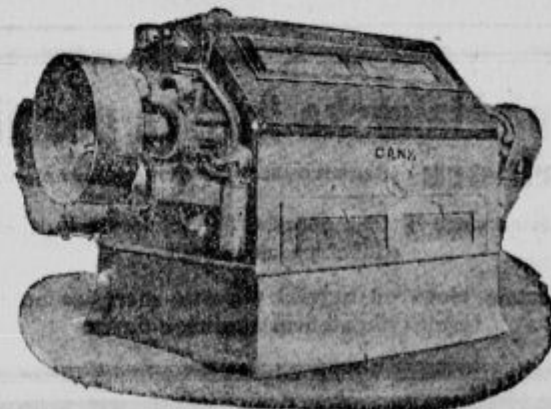

Najboljši nemški izdelek

GANZ

DVOJNI

MLINSKI VALJCI

S SVETOVNO ZNANIMI
VALJCI IZ TRDEGA LIVA
NEPREKOSLJIVI

JUGOSLAVENSKO GANZ D. D.

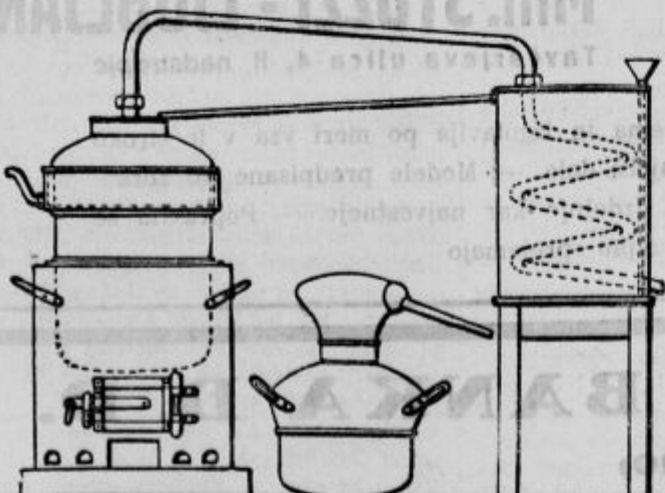
BEOGRAD

KARADORDEVA 75
TEL. 2-90, 44-33

ZAGREB

DRASKOVIČEVA 27
TELEF. 55-87

Kotile za žganjekuho

vseh domačih in tujih sistemov dobite v vsaki velikosti
najceneje v lastni izdelovalnici

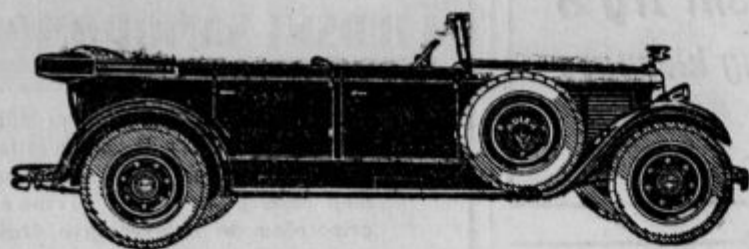
Nova Jugometalija,

Ljubljana, Kolodvorska ulica 18

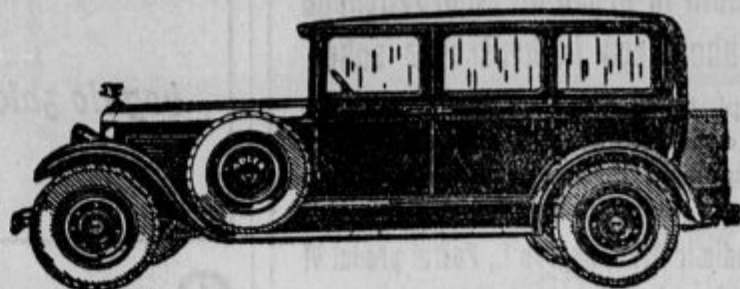
Oglejte
si

ADLER

kvalitetne nemške
avtomobile najno-
vejše konstrukcije

Glavno zastopstvo in skladišče
rezervnih delov:

ING. C. R. LUCKMANN, Ljubljana, Ahacljeva cesta 10

Drogerija
Ivan Thür
v Mariboru

se je

preselila

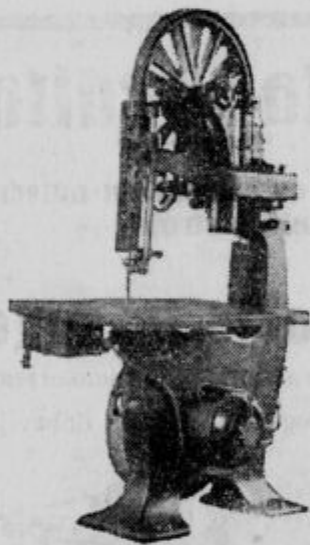
nasproti (vis-a-vis)
v lastno hišo
Gosposka ulica štev. 19

STROJNE TOVARNE IN LIVARNE D.D., LJUBLJANA

Centrala: Dunajska cesta št. 35

Tel. št. 2830 in 2642 Brzjav: Stroj

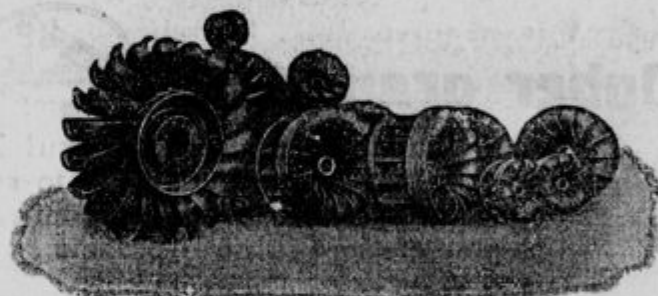
Brzo tekoči polnojar-
meniki, stroji za obdelo-
vanje lesa, krožne, prečne,
tračne in nihalne žage, sko-
belniki, poravnalniki i. t. d.
na transmissijski ali elektro
motorni pogon, žagina
vretenca

ZVONOVI

Transmisije Mlinske garniture, stiskalnice za sadje, sesalke za vodnjake, železne konstrukcije.

Motorne in ročne ognjegasne brizgalne.
Vse ognjegasne potrebščine. — Vodne
parne plinske armature.

Vodne turbine vseh sistemov, avtomatični regulatorji,
vodna kolesa, turbo, agregate zatvornice.

Gg. oficirji!

Slav. občinstvo!

Naznanilo!

Slav. občinstvu vljudo naznanjam, da sem podpisani Anton Vrbinc, bivši poslovodja krojaške delavnice Filiale oficirske zadruge v Ljubljani **otvoril svojo krojaško delavnico** v Holzapflov ulici štev. 19, za Leoniščem.

Gospod oficirjem in slavnemu občinstvu jamčim za prvovrstno izdelavo ter zagotavljam, da bodo cenjeni naročniki popolnoma zadovoljni z mojim delom kakor tudi s cenami. Sprejemajo se tudi popravila. Imel bom vsakovrstno blago na zalogi.

Z odličnim spoštovanjem se priporočam

Anton Vrbinc, krojaški atelje,
Holzapflova ulica 19, Ljubljana.

Spodnještajerska ljudska posojinica v Mariboru

Registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Sprejema vloge | Daje posojila | Izvršuje vse v denarne
stroko spadajoče posle

Obreštuje vloge po najvišji obrestni meri ter ne od-
teguje vlagateljem rentnega davka

Rabim večjo množino

kostanj. drv za tanin in smrekovo skorjo

ter plačam najboljšo dnevno ceno. — Iščem na-
kupovalce proti proviziji.

ERNEST MARINC, Celje, Zrinskega ul. 4.

Telefon interurb. 136 Telefon interurb. 136

Donudite

mostno tehniko

z najmanj 3000 kg nosilnosti v dobrem stanju
pod „Tako“ na upravo „Slovenca“ v Mariboru

Direkcija državnega rudnika Velenje nabavi na
dan 16. septembra 1929:

460 m kabljev za slab tok
900 kmd. pritrdilnih spojk
50 kmd. uvodnih izolatorjev
20 kmd. uvodnih zaščitnih telefonskih naprav
300 kmd. izolatorjev z oporami
5000 m silicijem bronove žice

Natančnejši pogoji se dobe pri podpisani Direkciji.
Ponudbo je kolkovati s 5 Din in jo predložiti naj-
kasneje do 16. sept. 1929, dopoldne. — Iz pisarne
Direkcije državnega rudnika Velenje, št. 8419/II.

HOTEL MIKLIČ

LJUBLJANA - Nasproti glavn. kolodvora

72 lepo opremljenih sob. V novi zgradbi v vsaki
sobi vodovod, centr. kurjava, kopalnice, lift, lep salon za prireditve
Vse plače, jedila kakor tudi sobe prvovrstne in po nizkih cenah

SPECIJALISTINJA ZA STEZNIKE Mm. STUZZI - LJUBLJANA

Tavčarjeva ulica 4, II. nadstropje

prevzema in izgotavlja po meri vsa v to stroko
spadajoča dela. — Modele predpisane po zdrav-
nikih, izdeluje kar najvestneje. — Popravila se
radovoljno sprejemajo

ZADRUŽNA GOSPODARSKA BANKA D. D. v Ljubljani (Miklošičeva cesta 10)

Brzjavni naslov: Gospobanka

Izvršuje vse vrste bančnih poslov
pod najugodnejšimi pogoji. —
Glavno in največje zastopstvo v
Sloveniji za prodajo srečk Držav-
ne razredne loterije.

Kapital in rezerve skupno nad Din 16,000,000.—, vloge nad Din 360,000,000.—

Podružnice:

Bled, Celje, Djakovo, Kočevje, Kranj,
Maribor, Novi Sad, Sombor, Split, Sibenik.

Telefon št. 2057, 2470 in 2979

Prodaja obveznic 7% drž. invest.
posojila ter 2 1/2% vojne odškod-
nine in vseh vrst vrednostnih
papierjev tudi na obroke pod
ugodnimi pogoji.